Trollhättans Stad

Samrådsredogörelse

Fördjupad översiktsplan för Trollhättans mindre tätorter

Granskningshandling
2026-10-28

SAMRÅDSPROCESSEN

Om samrådet

Samråd för förslaget till *Fördjupad översiktsplan för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter* genomfördes under perioden 29 april till 13 juli 2025. Under samrådet gavs myndigheter, organisationer, kommunala verksamheter, fastighetsägare och allmänhet möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget.

Totalt inkom 23 yttranden från myndigheter, organisationer och övriga remissinstanser samt 23 yttranden från privatpersoner och föreningar. Vid behov beviljades remissinstanser förlängd svarstid.

Planhandlingarna skickades till berörda remissinstanser enligt särskild sändlista. Handlingarna fanns även tillgängliga via Trollhättans stads webbplats.

För att informera om planförslaget och ge möjlighet till dialog genomfördes två öppna samrådsmöten under samrådstiden, ett i Väne-Åsaka och ett i Sjuntorp. Under samrådsmötet hölls en presentation av planförslaget och sedan gavs möjlighet att prata om de olika tätorterna och landsbygderna med kommunens representanter. Kommunens tjänstepersoner fanns på plats för att svara på frågor, lyssna på synpunkter och diskutera planförslaget med berörda.

Om samrådsredogörelsen

I samrådsredogörelsen sammanställs och kommenteras de skriftliga synpunkter som inkom under översiktsplanens samrådstid. Synpunkterna återges generellt ordagrant för att inte missvisa inkomna synpunkter. Vissa ändringar görs för att exempelvis undvika information som inte är nödvändig för att förstå synpunkterna, hälsningsfraser, personuppgifter med mera. Inkomna samrådsyttranden är offentliga handlingar och finns tillgängliga i sin helhet hos kommunen.

Kommunens kommentarer beaktar främst det som berör översiktsplanen. Synpunkter som inte berör översiktsplanen förmedlas vidare till ansvarig förvaltning eller fastighetsägare inom kommunkoncernen.

GDPR

Inför publicering av samrådsredogörelsen på kommunens webbplats så maskeras personuppgifter som namn, adresser, fastighetsbeteckningar och andra uppgifter som kan uppfattas som känsliga för privatpersoner.

Om du tar del av samrådsredogörelsen via kommunens webbplats och vill veta vem som lämnat in en viss uppgift hänvisas du till möjligheten att begära ut handlingarna enligt offentlighetsprincipen.

Trollhättans Stad

Innehåll

Samrådsprocessen ... 2
Om samrådet ... 2
Om samrådsredogörelsen ... 2
Ändringar mellan samråd och granskning ... 5
Mark- och vattenanvändningskartan ... 5
Statliga och regionala organ samt kommuner ... 7
Yttrande 1 - Länsstyrelsen, 2025-07-03 ... 7
Yttrande 2 - Statens geotekniska institut (SGI), 2025-06-12 ... 23
Yttrande 3 – Trafikverket (TRV), 2025-06-25 ... 24
Yttrande 4 – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2025-06-24 ... 34
Yttrande 5 – Post- och telestyrelsen (PTS), 2025-05-26 ... 36
Yttrande 6 – PostNord, 2025-04-29 ... 37
Yttrande 7 – Sjöfartsverket, 2025-05-02 ... 38
Yttrande 8 – Skanova AB, 2025-04-29 ... 38
Yttrande 9 – Skogsstyrelsen, 2025-05-27 ... 38
Yttrande 10 – Svenska kraftnät (SVK), 2025-06-10 ... 39
Yttrande 11 – Vattenfall, 2025-06-30 ... 42
Yttrande 12 – Västra Götalandsregionen (Kulturförvaltningen), 2025-07-09 ... 45
Yttrande 13 – Västtrafik, 2025-06-18 ... 46
Yttrande 14 – Energimyndigheten, 2025-06-17 ... 46
Yttrande 15 – Luftfartsverket (LFV), 2025-05-20 ... 47
Yttrande 16 – Ale kommun, 2025-07-07 ... 47
Yttrande 17 – Essunga kommun, 2025-08-04 ... 48
Yttrande 18 – Lilla Edets kommun, 2025-06-03 ... 48
Yttrande 19 – Vänersborgs kommun, 2025-08-04 ... 49
Yttrande 20 – Räddningstjänsten Fyrbodal, 2025-07-07 ... 50
Kommunala instanser ... 50
Yttrande 21 – Kultur- och fritidsnämnden, 2025-06-17 ... 50
Yttrande 22 – Utbildningsförvaltningen, 2025-06-19 ... 51
Yttrande 23 – Trollhättans Energi AB (TEAB), 2025-06-25 ... 51
Övriga ... 53
Yttrande 24 – Privatperson, 2025-07-04 ... 53
Yttrande 25 – Privatperson, 2025-07-04 ... 54
Yttrande 26 – Privatperson, 2025-05-17 ... 54

Yttrande 27 – Privatperson, 2025-07-13 54
Yttrande 28 – Privatperson, 2025-07-13 59
Yttrande 29 – Privatperson, 2025-05-18, 2025-06-18, 2025-07-03 60
Yttrande 30 – Privatpersoner, 2025-06-01 62
Yttrande 31 – Privatperson, 2025-06-30 63
Yttrande 32 – Privatpersoner, 2025-07-13 64
Yttrande 33 – Privatpersoner, 2025-07-09 64
Yttrande 34 – Privatpersoner, 2025-07-09 65
Yttrande 35 – Privatpersoner, 2025-05-21 66
Yttrande 36 – Privatperson, 2025-07-03 66
Yttrande 37 – Privatperson, 2025-06-15 67
Yttrande 38 – Privatperson, 2025-07-03 68
Yttrande 39 – Föreningen Backstugans vänner, 2025-07-13 68
Yttrande 40 – Privatperson, 2025-07-13 69
Yttrande 41 – Privatpersoner, 2025-06-04 70
Yttrande 42 – Privatperson, 2025-07-07 72
Yttrande 43 – Lagmansered-Björke-Åsaka föreningsråd, 2025-07-09 72
Yttrande 44 – Privatperson, 2025-07-13 79
Yttrande 45 – Privatperson, 2025-07-01 79
Yttrande 46 – Privatperson, 2025-06-04 80

ÄNDRINGAR MELLAN SAMRÅD OCH GRANSKNING

Efter samrådet har planförslaget bearbetats utifrån inkomna synpunkter från myndigheter, organisationer, allmänhet och kommunala verksamheter. Även erfarenheter från det fortsatta arbetet samt fördjupade analyser av planens syfte, detaljeringsnivå och genomförbarhet har påverkat ändringen av planförslaget. Tillgängliga personalresurser och andra pågående projekt, däribland arbetet med en ny kommunövergripande översiktsplan, har också påverkat planförslagets utformning.

Mellan samråd och granskning har planförslaget avgränsats till att enbart omfatta de mindre tätorterna. Förändringen innebär att planförslaget gått från att hantera utvecklingen av både landsbygden och de mindre tätorterna till att fokusera på de mindre tätorternas långsiktiga utveckling. För frågor som rör landsbygden utanför de mindre tätorterna är *Översiktsplan 2013: Plats för framtiden* tills vidare vägledande. Det är således en betydlig mer avgränsad geografi som hanteras i granskningen än vad som hanterades i samrådet. Som en följd av detta har även planens namn ändrats.

Tätorternas avgränsningar, alltså områden inom vilka tätorterna föreslås utvecklas, har setts över och justerats. Samtidigt har redovisningen av mark- och vattenanvändningen förändrats. Även inom tätorterna har detaljeringsgraden i mark- och vattenanvändningskartan justerats inför granskningen. I granskningen redogörs för markanvändningen på en mer övergripande nivå. Avsikten med detta är att ge översiktsplanen den flexibilitet som den behöver för att kunna vara vägledande över lång tid. Pågående markanvändning redovisas inte längre i detalj för specifika mark- och vattenytor. Som ett led i detta har begreppet *samhällsutvecklingsområden* introducerats i granskningsförslaget. Syftet är att tydligare beskriva de områden där kommunen ser särskilt goda förutsättningar för framtida utveckling och förändring utan att ange en alltför detaljerad framtida markanvändning med hänsyn till planens syfte.

Planförslaget har också kompletterats med illustrationskartor och förtydligande texter för att öka läsbarheten och förståelsen för föreslagen utvecklingsinriktning. Utvecklingsinriktningarna för respektive tätort har arbetats om för att i högre grad beskriva orternas unika förutsättningar, kvaliteter och utvecklingsmöjligheter.

Dokumentets struktur har förändrats. Innehållet har renodlats och förkortats för att öka tydligheten kring de ställningstaganden och strategiska vägval som är av betydelse för den långsiktiga utvecklingen av de mindre tätorterna.

En ny miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram med anledning av ändringarna som gjorts.

Sammantaget bedöms revideringarna bidra till ett mer tydligt, ändamålsenligt och genomförbart planförslag samtidigt som de synpunkter som inkommit under samrådet har beaktats.

Mark- och vattenanvändningskartan

- Tätortsutvecklingsområdena har ändrats (nämns som samhällsutvecklingsområde i granskningsförslaget).
- I Sjuntorp tas utvecklingsområdena SB1, SB2, SB3, SB6, SM2 och SN1 från samrådsförslaget bort. Områdena SB4 och SB5 har justerats (benämns som SB1 och SB2 i granskningsförslaget). Området SM1 har delats upp i två områden (se SF1 och SG1 i granskningsförslaget) och avgränsningarna justeras, områdena ges olika markanvändningar.
- I Upphärad har UM2 ersatts av UG1, avgränsningen har justerats och inriktningen och markanvändningen har förtydligats. UB4 har ersatts av två utvecklingsområden i

granskningsförslaget (UB3 och UB5) och avgränsningen har justerats. UN1 och UB3 tas bort (UB3 är har redan en gällande detaljplan för bostäder). UB1 tas bort men del av området ersätts av ett nytt utvecklingsområde i granskningsförslaget (också benämnt UB1). UB2 ersätts av två utvecklingsområden (UB2 och UB4 i granskningsförslaget) och avgränsningen justeras. UF2 och UT1 läggs till.

- I Velanda tas VM2, VM3, VM4, VB3, VB4, VG1 och VG2 från samrådsförslaget bort. För VB1 och VB2 görs mindre justeringar. VM1 justeras också (se VF1 i granskningsförslaget). VB3 och VB4 (i granskningsförslaget) har lagts till som nya utvecklingsområden för bostäder.
- I Väne-Åsaka tas ÅM2 bort. ÅB2 justeras (se ÅB1 i granskningsförslaget). ÅB1 från samrådsförslaget har justerats och fått en annan användning (se ÅF2 i granskningsförslaget).
- I Norra Björke har NB1 och NN1 tagits bort. NB2 har justerats (se NB1 i granskningsförslaget). NB2 (i granskningsförslaget) har lagts till som nytt utvecklingsområde för bostäder.

För de utvecklingsområden som tagits bort är en prövning av bebyggelseutveckling på platserna fortfarande möjlig då de ingår i samhällsutvecklingsområdet. Men det föreslås inte längre en utveckling av dessa områden i planförslaget.

Beteckningarna för utvecklingsområdena har ändrats utifrån de förändringar som gjorts i mark- och vattenanvändningskartan.

STATLIGA OCH REGIONALA ORGAN SAMT KOMMUNER

Yttrande 1 - Länsstyrelsen, 2025-07-03

Länsstyrelsens samlade bedömning

Det övergripande målet med fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter är att konkretisera de visioner som finns i kommunens gällande Översiktsplan 2013: Plats för framtiden och ta fram en långsiktig och hållbar strategi för hur detta kan ske.

Kommunen skriver att ändringen av översiktsplan för en viss del av kommunen är ett planinstrument som är lämpligt att använda för att utreda samband, åtgärder och konsekvenser inom ett mer avgränsat geografiskt område och med betydligt högre detaljeringsgrad, än den kommuntäckande översiktsplanen. Den fördjupade översiktsplanen täcker större delen av kommunen vilket gör det svårt att uppnå den detaljeringsgrad och konkretisering man avser redovisa för.

Länsstyrelsen ser brister när det gäller hur denna ändring av översiktsplanen förhåller sig till kommunens kommunövergripande översiktsplan. Det är otydligt hur planerna ska läsas tillsammans. Det ska vara tydligt vad som gäller och vad konsekvenserna blir. När en översiktsplan ändras ska sambanden med och konsekvenserna för den som helhet redovisas (PBL 3 kap. 27§).

En översiktsplan kan ändras för en viss del av kommunen, i det här fallet omfattar ändringen större delen av kommunen. Kommunens översiktsplan är från år 2013 och gäller redan flera ändringar, varav en av dem är så gammal att den per automatik kommer att upphöra att gälla vid årsskiftet och därmed sakna översiktsplan. Med tanke på ändringens omfattning och den kommunövergripande översiktsplanens ålder och att den redan ändrats flera gånger hade det varit mer lämpligt att gå fram med en ny kommunövergripande översiktsplan.

Länsstyrelsen konstaterar att det verkar finnas en hel del frågor i den kommuntäckande översiktsplanen som inte hanteras eller syns i mark- och vattenanvändningskartan i den här ändringen.

Otydligheten i hur planerna ska läsas tillsammans kan synliggörasmed några exempel. I den kommunomfattande översiktsplanen finns område för LIS och vindkraftverk men dessa återfinns inte i ändringen av översiktsplanen. Länsstyrelsen tolkar detta som att dessa områden tas bort.

Det finns områden i den kommunomfattande översiktsplanen som benämns bebyggelse på landsbygden och andra områden utpekade som värdefulla för naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv. Den uppdelningen görs inte i ändringen av översiktsplan, utan här benämns flera av områden numera landsbygd pågående användning. Länsstyrelsen bedömer det som tveksamt om detaljeringsgraden för dessa områden är högre än vad det är i den kommunomfattande översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att flertalet riksintresse inte redogjorts för på ett godtagbart sätt, vilket innebär att Länsstyrelsen inte kan utesluta påtaglig skada på dessa.

Länsstyrelsen bedömer även att det inte går att utesluta att frågor om mellankommunala intressen riskerar att inte samordnas på ett lämpligt sätt. Utifrån nu kända förutsättningar kan Länsstyrelsen inte heller utesluta att det som föreslås i planen medför sådana problem avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning och erosion och att det i ett senare planeringsskede kan ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL. Underlaget behöver utvecklas enligt nedanstående synpunkter för att den ska ge en god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Kommentar:

Formuleringen om att ”Fördjupning av översiktsplan är ett planinstrument som är lämpligt att använda för att utreda samband, åtgärder och konsekvenser inom ett mer avgränsat geografiskt område och med betydligt högre detaljeringsgrad, än den kommuntäckande översiktsplanen” tas bort. Detaljeringsgraden som kommunen har valt för den fördjupade översiktsplanen framgår av granskningsförslaget.

Inför granskningen har avgränsningen för den fördjupade översiktsplanen ändrats. Den fördjupade översiktsplanen omfattar nu enbart kommunens mindre tätorter, inklusive Norra Björke och Sjölanda. Synpunkter som berör landsbygden i övrigt bemöts enbart om de fortsatt är relevanta.

Förtydliganden görs i planhandlingarna om hur *Översiktsplan 2013: Plats för framtiden* ska läsas tillsammans med den fördjupade översiktsplanen, vilka ställningstaganden som fortsatt gäller och vilka som tas bort eller ersätts. Även kommunens syn på sambanden med och konsekvenser för den som helhet förtydligas, bland annat genom förtydliganden hur konsekvensbedömningar för de båda planera ska läsas tillsammans.

Arbete pågår med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan, bland annat för att åtgärda det som Länsstyrelsen anger i sitt yttrande. Det finns kommunpolitiska intressen att inte vänta längre än nödvändigt med ställningstaganden om de mindre tätorternas utveckling, därför drivs arbetet med den fördjupade översiktsplanen vidare. Förtydliganden görs kring hur den fördjupade översiktsplanen förhåller sig till pågående arbete med en ny kommunövergripande översiktsplan.

Flera riksintressen som påverkades av samrådsförslaget påverkas inte längre av granskningsförslaget. Påverkan på de riksintressen som fortsatt berör förtydligas.

Mellankommunala intressen och hur dessa samordnas kommer huvudsakligen att beröras i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

Kommunen anser inte att det är översiktsplanens syfte att redovisa förutsättningar i sådan detaljeringsgrad att Länsstyrelsen kan utesluta påverkan som föranleder ingripande enligt 11 kap. plan- och bygglagen i senare planeringsskeden.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Riksintressen 3 och 4 kap MB

Riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken ska i översiktlig planering alltid redovisas för. Länsstyrelsen saknar en tydlig redogörelse för berörda riksintressen inom planområdet och hur de ska tillgodoses. Kommunen skriver till exempel rörande riksintresse för friluftsliv att orten Sjuntorp berörs av riksintresset, vilket kräver att hänsyn tas till riksintressets värden. Kommunen behöver utveckla hur riksintresset ska tillgodoses.

Kommunen behöver redogöra för riksintresse 4 kap. rörligt friluftsliv och hur kommunen avser att tillgodose det. När det gäller riksintresse för totalförsvaret skriver kommunen enbart vad som står i lagstiftningens 3 kap. 9 § miljöbalken om att mark- och vattenområden som har betydelse för

totalförsvaret så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Kommunen belyser inte frågan om hur riksintresset ska skyddas.

Trafikverket noterar att kommunen i planförslaget kap *”7 Riksintressen & skydd enligt Miljöbalken*” inte beaktar riksintresse enligt 3 kap 8 § MB.” Trafikverket noterar även att riksintressen illustreras felaktigt/saknas i kartvyn/teckenförklaringen.

Riksintresse kulturmiljö

Som underlag för samrådshandlingen har en kulturmiljöutredning för kommunens småorter samt en integrerad landskapskaraktärsanalys tagits fram. Kulturmiljöutredningen redovisar och beskriver orterna utifrån dess historiska utveckling och nuvarande karaktär. Det finns också fördjupade beskrivningar och värderingar av enskilda byggnader. För respektive ort lyfts värden och egenskaper som är mer känsliga för förändring och även platser där det finns större potential för utveckling.

Länsstyrelsen anser att underlaget tillsammans med landskapskaraktärsanalysen ger en övergripande och god helhetssyn av planområdets kulturvärden. Genom de ställningstaganden och rekommendationer som är formulerade för planområdet som helhet och för tätorterna på landsbygden, framgår också att underlagen är väl implementerade i planförslaget. Sammantaget är Länsstyrelsens bedömning att planförslaget tydligt visar kommunens viljeinriktning och en medvetenhet kring att utveckling ska ske med hänsyn till kulturmiljöer och landskapsbild samt utifrån platsers karaktär och identitet.

Länsstyrelsen vill poängtera vikten av att såväl generella som platsspecifika ställningstaganden och rekommendationer som presenteras i den fördjupade översiktsplanen faktiskt följs upp i kommunens senare plan- och bygglovsprocesser.

För övrig landsbygd, utanför tät- och småorter, har kommunen formulerat generella riktlinjer för ny bebyggelse. Utöver det har landsbygdens områden delats in utifrån landskaps- och kulturhistoriska karaktärer, till vilka platsspecifika rekommendationer har formulerats. Såväl kulturlandskap som befintliga bebyggelsetyper och strukturer har tagits i beaktande, vilket är positivt.

Riksintresset Sjuntorp (P24)

Kommunens vision om att utveckla Sjuntorp som ett besöksmål med utgångspunkt från kulturmiljö- och naturvärdena som finns framgår tydligt i planförslaget. Likaså kommunens vision om att utveckla Sjuntorp som serviceort utifrån den befintliga struktur som präglar tätorten idag.

Länsstyrelsen ser detta som ett positivt angreppssätt där både kulturmiljön och naturlandskapets höga värden används som en resurs för kommunens utveckling. De generella ställningstaganden som formulerats för utveckling i Sjuntorp visar kommunens viljeinriktning att tillvarata kulturvärdena vid framtida planläggning.

Utvecklingsområdena benämnda SM1, SB3 och SB5 berör riksintresset mer direkt. I planförslaget finns specificerade ställningstaganden för respektive område. För området SM1 anges bland annat att industribebyggelsens karaktär ska bevaras vid eventuell förändrad användning och att utveckling ska ske varsamt med stor hänsyn till riksintresset. För område SB3 anges bland annat att framtida planläggning behöver göras med hänsyn till kulturmiljön, att siktlinjer mot och från fabriksområdet är viktiga, likaså val av volymer och materialitet samt att mötet mellan ny bebyggelse och industrimiljön behöver studeras närmare. För område SB5 anges också att stor hänsyn till riksintresset ska tas vid utveckling.

Länsstyrelsen tolkar planförslagets ställningstaganden som att kommunen ser hur utveckling inom och i direkt anslutning till riksintresset kan vara känsligt och delar denna bedömning.

Trollhättans Stad

Inför planläggning av utvecklingsområdena är det därför mycket viktigt att det är utifrån kulturmiljöns värden och landskapsbilden som detta sker. Framtaget kulturmiljöunderlag för den fördjupade översiktsplanen kan användas som utgångspunkt för vidare analys.

Men för att riksintresset inte ska påverkas negativt kommer det, beroende av förslag till förändring, högst troligt också behövas tas fram fördjupade kulturmiljöutredningar, vilka ska fungera som underlag för närmre studier av var och hur eventuell ny bebyggelse är lämplig att lokaliseras samt hur den lämpligast utformas i förhållande till riksintressets värden. Bebyggelsen utgör ett centralt uttryck för riksintresset, såväl industrimiljöns fabriksbyggnader som bostadsbebyggelse kopplad till industrin. Övergripande omfattas denna bebyggelse inte av några gällande detaljplaner. Vid framtida planläggning bör kommunen därför också se över möjligheten att bevarandet av den särskilt värdefulla bebyggelsen säkerställs genom skydd i detaljplan.

Riksintresset Koberg slott (P22)

Inom det delområde som innefattar riksintresset Kobergs slott, karaktäriserat som godslandskap, finns inte förslag på utveckling. Länsstyrelsen bedömer att planförslagets rekommendationer för området är väl formulerade i förhållande till riksintressets värden.

Riksintresse transmissionsnät

Den 25 oktober 2024 beslutade Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att mark- och vattenområdena för samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el samt ledningarna i distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland med tillhörande stationer, liksom områden för förnyelse och förstärkning av dessa, utgör områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar (TfC 0004-0024), den civila delen, enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken (1998:808).

I en översiktsplan ska det framgå hur kommunen anser att riksintressen ska tillgodoses. I planförslaget redovisas inte riksintresseanspråken eller hur riksintressena ska tillgodoses. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte tillgodoser riksintresseanspråken och att planförslaget kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av luftledningarna om inte kommunen beaktar anspråket och de angivna påverkansområdena. Detta huvudsakligen med anledning av föreslagen utvecklad användning för Heden-Gröndal.

Det utpekade området för riksintresse för totalförsvarets anläggningar vid en luftledning är vid en enkelledning 100 meter, och bredden varierar där flera ledningar går parallellt. Riksintresseområdet omfattar den befintliga samt den yta som krävs för att bygga en ny eller ersättande ledning intill den befintliga ledningen.

Inom utpekat riksintresseområde är det inte lämpligt att planera för ny markanvändning. Utanför det utpekade området för riksintresse vid luftledning finns dessutom ett påverkansområde där vissa åtgärder eller verksamheter påtagligt kan försvåra upprätthållandet av transmissionsnätet eller förutsättningarna för att bygga ut och förnya nätet. Påverkansområdet sträcker sig 160 meter åt vardera håll från riksintresseområdets gräns vid luftledning.

För stationer omfattar den geografiska preciseringen av riksintresset dels det utrymme som befintlig station upptar, vilket varierar mellan stationerna, dels nya utrymmen invid eller i närheten av den befintliga stationen för att kunna förnya den. Utanför den geografiska preciseringen för stationer finns ett påverkansområde om 400 meter åt vardera håll. Kommunen behöver även komplettera översiktsplanen med riksintresse för totalförsvarets civila del och hur kommunen avser att tillgodose det.

Kommentar:

Riksintressen som inte påverkas av granskningsförslaget bemöts inte och berörs ej i den fördjupade översiktsplanen framåt. Påverkan på de riksintressen som fortsatt berörs samt hur de ska tillgodoses förtydligas. Riksintressen behandlas särskilt i bilagan *Hänsyn och planeringsunderlag*.

Texter som återger kommunens syn på tätorternas utveckling har ändrats inför granskningen. Inriktningen kring kulturmiljövärden har inte ändrats även om formuleringarna ändrats.

Kommunen noterar synpunkterna från Länsstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (numera Myndigheten för civilt försvar) om riksintresseanspråket för totalförsvarets civila del. Riksintresseanspråket bedöms inte längre påverkas av den fördjupade översiktsplanen. Kommunen tar med sig synpunkten avseende redovisning av Riksintresset för totalförsvarets civila del arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

Strandskydd

Strandskydd finns inom några av de utpekade områdena och ska beaktas vid exploatering. Länsstyrelsen anser att det med fördel kan framgå att ny exploatering inte får strida mot strandskyddets syften.

Länsstyrelsen vill även understryka att strandskyddslagstiftningen är en förbudslagstiftning som är mycket restriktiv vid upphävande och dispensprövning. Det krävs omfattande utredningar och det kan i senare skede visa sig att det inte är möjligt att upphäva strandskyddet.

Kommentar:

Behov av hänsyn och anpassning där strandskydd berörs redovisas i granskningsförslaget. Den fördjupade översiktsplanen föreslår inte att dispens eller upphävande av strandskydd ska prövas; ett sådant behov får hanteras i efterföljande planeringsskeden om det uppstår.

LIS-område

Det finns ett LIS-område i kommunen, vid Sjölanda i Sjuntorp. Detta område finns inte med i förslaget till ändring av översiktsplanen. Länsstyrelsen tolkar detta som att LIS-området tas bort.

Kommentar:

LIS-området kommer fortfarande att gälla i samma omfattning som i *Översiktsplan 2013: Plats för framtiden*. Detta förtydligas i granskningsförslaget.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Vatten

I en översiktsplan ska kommunen alltid redovisa de förhållanden som med hänsyn till de allmänna intressena i 2 kap. kan ha en väsentlig betydelse för sådana beslut som avses i 2 § andra stycket.

Kommunen skriver mycket kortfattat om miljökvalitetsnormer vatten. Kommunen hänvisar i huvudsak till att påverkan på miljökvalitetsnormer redovisas i det separata dokumentet Miljökonsekvensbeskrivning och Hållbarhetsbedömning. Av planen ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas.

Det finns i miljökonsekvensbeskrivningen underlag kring vattenförekomster inom kommunen och den fördjupade översiktsplanen gör ett antal ställningstaganden men ger ingen vägledning kring genomföranden. Underlaget hanterar inte frågan avseende miljökvalitetsnormerna för vatten på ett tillfredsställande sätt. Vidare drar MKB:n slutsatsen att FÖP:en kan påverka både grundvatten- och ytvattenförekomster negativt varför ett arbete kring frågorna är viktigt. Kommunen behöver ta ställning till om exploatering kan genomföras kopplat till områdenas miljökvalitetsnormer för vatten. I beskrivning för Åsaka nämns till exempel *"potential att stärka vattendragens ekologiska status".* Länsstyrelsen anser att kommunen bör utveckla den här typen av resonemang ytterligare för att slutprodukten ska fungera vägledande.

FÖP:en ska beskriva de vattenförekomster som berörs. Det finns i nuläget inga kartor eller figurer som redovisar kommunens vattenförekomster. För de vattenförekomster (yt- och grundvatten) som har sämre än god ekologisk och /eller kemisk status ska en tydlig redovisning av detta ske eftersom de kommer behöva beaktas särskilt vid planerad byggnation. Det bör också beskrivas om kommunen gör några ställningstaganden kring om någon extra hänsyn ska tas vid bebyggelse i vattenförekomsternas närområde. Ska till exempel en ekologisk kantzon finnas eller ska en zon runt vattenförekomsten hållas fri från bebyggelse och så vidare. Kommunen kan få vägledning kring vad som behöver hanteras i Länsstyrelsens ÖP-portal.

Fokus bör ligga på att koppla arbete som främjar uppnåendet av god status i samband med utbyggnad inom kommunen. Hänsyn behöver tas till de vattenförekomster som finns i och i närheten av områden som ska utvecklas för att bebyggelseutvecklingen ska bidra till att miljökvalitetsnormerna för vatten nås. Det föreslås bland annat hamn och bryggor vilket kräver separat tillstånd men som också kan påverka miljökvalitetsnormerna för vatten. Kommunen bör se över om det finns platser som är mer lämpliga för den här typen av utveckling än andra.

Kommunen bör arbeta avrinningsområdesvis. Det behöver vara tydligt inom vilket avrinningsområde som utveckling planeras och vilka åtgärder som kan vidtas inom avrinningsområdet för att utvecklingen inte ska få en negativ påverkan på kommunens vattenförekomster. Ett antal utvecklingsområden för FÖP:en listas i MKB:n och Länsstyrelsen håller med om majoriteten av dessa. Dessa bör inarbetas i FÖP:en.

Underlaget är inte tillräckligt vägledande kopplat till hantering av enskilda VA-anläggningar eller dagvatten. Kommunen bör på ett tydligare sätt ta ställning kring hur frågorna bör hanteras.

<u>Fisk- och musselvatten</u>

Kommunen behöver bedöma FÖP:ens påverkan på miljökvalitetsnormerna för fisk- och musselvatten då det finns vattenförekomster i kommunen som är berörda av dessa.

<u>Luft</u>

Länsstyrelsen bedömer att det som föreslås medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs. Länsstyrelsen vill upplysa om skärpt lagstiftning för renare luft i Europa är på gång framöver med skärpta gränsvärden för luftkvalitet.

Kommentar:

Nya bedömningar har gjorts för påverkan på miljökvalitetsnormer utifrån ändringar av planförslaget inför granskning. För specifika utvecklingsområden där det finns särskilt behov att beakta miljökvalitetsnormer läggs en text om behov av hänsyn till i granskningsförslaget.

Utveckling enligt den fördjupade översiktsplanen kommer till stor del att kräva detaljplaneläggning. När detaljplaner tas fram kommer kommunen pröva och ta ställning till om exploatering kan genomföras kopplat till miljökvalitetsnormer. Kommunens bedömning är att det, utifrån vad som föreslås, är rimligt att anta att anpassningar kommer att kunna göras i detaljplaner så att nybyggnation kan ske utan negativ påverkan på miljökvalitetsnormer. Om detta visar sig inte vara möjligt i prövning av detaljplaner så kommer översiktsplanen inte kunna genomföras i det avseendet. Kommunen bedömer att det är olämpligt att göra detaljerade bedömningar av påverkan på miljökvalitetsnormer i översiktsplanen då sådana bedömningar bättre görs i efterföljande planeringsskeden. Vidare bedöms att det i detta skede inte finns behov av åtgärder för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter.

Beskrivning av berörda vattenförekomster lägg till i bilagan *Hänsyn och planeringsunderlag*. Förtydliganden görs avseende inom vilka avrinningsområden som tätorterna ligger och därmed var utveckling planeras.

Kommunen bedömer att det utifrån den fördjupade översiktsplanens omfattning och detaljeringsnivå inte finns en risk för negativ påverkan på miljökvalitetsnormer, och att sådan påverkan lämpligen hanteras i efterföljande planeringsskeden där mer specifik utveckling prövas. Kommunen delar inte Länsstyrelsen syn på behov av ytterligare vägledning i planförslaget kopplat till hantering av enskilda VA-anläggningar eller dagvatten i syfte att kunna uppnå miljökvalitetsnormer för vatten. Inriktningen i planförslaget är att tillkommande bebyggelse inom samhällsutvecklingsområde ska anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet.

En bedömning av den fördjupade översiktsplanens påverkan på miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten läggs till i bilagan *Hänsyn och planeringsunderlag*.

Kommunen noterar upplysningen om sannolik kommande lagstiftning kring gränsvärden för luftkvalitet.

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Översvämningsrisk, skyfall

Flera av områdena som föreslås för ny bebyggelse inom småtätorterna beskrivs som blöta och utsatta för översvämningsrisk. I områdesbeskrivningarna redovisas förutsättningar och förslag på anpassningar i fortsatt planeringsarbete. Men inga ytor pekas ut för hantering av dagvatten och skyfall i planförslaget. I MKB:n lyfter man att ett tydligare fokus på klimatanpassning kopplat till översvämning vore önskvärt. Man skriver också att en samlad strategi för tätorternas blåstruktur skulle kunna skapa väsentligt förbättrade förutsättningar för hantering av nuvarande och framtida problem vid skyfall. Under tematiska ställningstaganden för grön och blåstruktur beskrivs vare sig behov av eller möjligheter till anpassningar för att minska sårbarheten vid stora nederbördsmängder. Kommunen bör utveckla och ge tydligare riktlinjer och förslag på åtgärder för hur man anpassar bebyggelse utifrån ett skyfallsperspektiv i de bebyggelseområden där det finns befintliga lågpunkter.

I den fortsatta planeringen är det viktigt att tänka på att om lågpunkter eller skyfallstråk byggs bort så behöver det möjliggöras för nya fördröjningsytor och skyfallsvägar för att inte förvärra för befintlig omkringliggande bebyggelse. Det är om möjligt viktigt att i ett tidigt skede i planeringen skapa förutsättningar och plats för att ta hand om dagvatten och skyfall i en större skala då det kan vara svårt att skapa plats för nya dagvattenlösningar i efterhand.

I några av småorterna finns även mindre vattendrag, för dessa platser behöver även kombinationseffekter kartläggas och beskrivas. Det kan t.ex. vara att ta hänsyn till att planerad exploatering inte förvärrar situationen för ett vattendrag som redan är översvämningskänsligt.

En bedömning bör också göras kring om det fungerar att fördröja och avleda vatten vid ett skyfall även när vattendraget har höga vattennivåer.

Kommentar:

Lämpliga ytor för hantering av dagvatten och skyfall behöver hanteras i prövning av andra planer och program. Det har inte varit aktuellt att peka ut detta i den fördjupade översiktsplanen med hänsyn till dess detaljeringsgrad och innehåll. Åtgärder för hur bebyggelse anpassas utifrån ett skyfallsperspektiv hanteras också lämpligen i efterföljande planprocesser. I arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan görs en bedömning av 3 kap. 5 § 5 p. plan- och bygglagen. Frågor om översvämning och skyfall kommer att hanteras med utgångspunkt i den bedömningen.

Hänsyn till dagvatten och skyfall tas alltid i prövning av detaljplaner. I den fördjupade översiktsplanen redovisas om det finns ett särskilt behov av hänsyn kopplat till specifika utvecklingsområden.

Olycksrisker, farligt gods

I MKB:n beskrivs översiktligt vilka transportleder som finns för farligt gods genom kommunen. I MKB:n samt dokumentet Planeringsförutsättningar hänvisar man till Trollhättans riskhanteringsplan. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att ett beslut har tagits i Trollhättans kommunstyrelse (2024-01-03, diarienummer KS2023/01053 168) att upphäva Riskhanteringsplanen. Beslutet grundar sig på att riskhanteringsplanen är gammal och delar av den inte längre är aktuell. Då kommunen tagit beslut om att upphäva Riskhanteringsplanen kan kommunen inte längre hänvisa till den i planarbetet. Kommunen behöver i den fördjupade översiktsplanen utveckla beskrivningen av farligt gods och var dessa transporter sker. Det är också bra om FÖP:en hänvisar till Länsstyrelsens riskpolicy ”Riskhantering i detaljplaneprocessen", som har som utgångspunkt att risker ska bedömas inom 150 meter från transportled för farligt gods. Där anges bland annat lämplig markanvändning utifrån olika zoner inom riskhanteringsavståndet.

Kommunen behöver tydliggöra vilka områden som hamnar inom detta riskhanteringsavstånd och hur konflikter mellan farligt gods och bebyggelse ska hanteras på ett strategiskt plan. Det bör exempelvis belysas att olika markanvändning kan vara olika lämplig beroende på avståndet från transportleden. Länsstyrelsen förespråkar även ett bebyggelsefritt avstånd på 30 meter från farligt godsleder, vilket också bör belysas.

Trollhättans Stad

Kommentar:

Hänvisningar till den upphävda riskhanteringsplanen tas bort.

I granskningsförslaget så påverkas Väne-Åsaka av rekommenderade vägar för farligt gods. Velanda och Upphärad påverkas av transporter av farligt gods på järnväg. Förtydliganden kring risker från transporter av farligt gods görs för varje specifikt utvecklingsområde som berörs. Konflikter mellan farligt gods och bebyggelse hanteras enligt praxis i senare planeringsskeden där den faktiska riskbilden lämpligen bedöms. Kommunen bedömer att det inte finns behov att ge ytterligare vägledning i dessa frågor i den fördjupade översiktsplanen. Hänsyn till Länsstyrelsens rekommendationer kring farligt gods är en del av praxis i hantering av frågan i senare planeringsskeden. Det bedöms inte finnas behov att belysa sådan praxis i den fördjupade översiktsplanen. Särskilt då praxis kan ändras och då kan det vara missvisande om översiktsplanen ger annan vägledning. Kommunen anser att det måste vara möjligt att lita på att prövningar i senare planeringsskeden sker i enlighet med rådande lagstiftning och till tillfredställande kvalitet utan att detta återges i översiktsplanen.

Geoteknik

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion. Vidare ska kommunen enligt 3 kap 5 § p 4 redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra i sin översiktsplan.

Länsstyrelsen hänvisar till Statens geotekniska instituts yttrande i sin helhet, daterat 2025-06-12.

De geotekniska säkerhetsfrågorna (ras, skred, slamströmmar och erosion) kan vara avgörande vid bedömning av markens lämplighet för avsett ändamål. Dessa frågor bör därför redovisas tidigt i planprocessen. SGI anser att en översiktsplan ska innehålla en översiktlig redovisning av de geologiska och geotekniska förhållandena.

Därtill ska en översiktlig beskrivning av förutsättningar för ras, skred, slamströmmar och erosion i kommunen ingå. SGI anser att samrådshandlingen behöver kompletteras med detta.

God kännedom om geotekniska förutsättningar och eventuella geotekniska riskområden är viktiga utgångspunkter vid strategiska val av markanvändning. I en översiktsplan bör eventuella riskområden tydligt redovisas, förslagsvis på kartor. Särskilt bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen, det vill säga områden där markens stabilitet kan orsaka svårigheter vid planläggning och/eller särskilt behöver utredas i samband med detaljplaneläggning eller bygglovgivning. I texten i samrådshandlingen anges för flertalet områden att det i delar av området finns risk för ”initiala eller provocerade skred och ras” samt att ”Dessa delar ska undvikas och de geotekniska förutsättningarna ska utredas noggrant i detaljplan”. I dokumentet planeringsförutsättningar finns viss redovisning i text och på separata bilder av riskområden, framförallt nära Göta älv. SGI rekommenderar att aktuellt ärende kompletteras med en samlad kartredovisning av alla olika identifierade riskområden.

Kommunens ställningstaganden En strategi för hur de geotekniska frågorna ska klarläggas bör tillfogas översiktsplanens beskrivning. En sådan strategi bör innehålla: - Identifierade områden med osäkra förhållanden eller förutsättningar för försämrad säkerhet med hänsyn till skred och ras i jord och berg, erosion, översvämning, områden med begränsad byggbarhet till följd av komplicerade

geotekniska förhållanden - Identifiering av områden där det krävs detaljerade geotekniska utredningar inför detaljplanearbetet - Riktlinjer för eventuella restriktioner mht geotekniska förhållanden - Översiktlig bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska förutsättningarna samt risken för skador på den bebyggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion. Avsikten med en strategi är att ange vad som ska utredas för att ha en beredskap för detta i samband med detaljplaneläggning. Det kan tex påverka i vilken ordning man planlägger områden eller att man samordnar utredningar för flera områden. Strategin innebär också att de geotekniska säkerhetsfrågorna kommer med tidigt i planläggning och bygglovgivning vilket är ett stöd för att styra markanvändning mot ökad säkerhet och minskade kostnader.

Kommentar:

Se kommunens kommentarer på yttrande från Statens geotekniska instituts (SGI).

Trafikbuller

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver förhålla sig till Förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader och de bullernivåer som anges. Avsteg från riktvärdena bedöms inte vara motiverade.

Kommentar:

Noteras.

Förorenade områden

Länsstyrelsen anser att en översiktlig markföroreningsinventering enligt EBH-stödet bör göras och redovisas för i de områden som påverkas av planen.

Kommentar:

Risk för markföroreningar beskrivs i samrådsförslaget för specifika utvecklingsområden, vilket gjordes utifrån EBH-stödet. Risker för markföroreningar beskrivs på samma sätt i granskningsförslaget. Planeringsunderlag som använts i framtagande av den fördjupade översiktsplanen och bedömning av dess konsekvenser förtydligas i granskningsförslaget, där EBH-stödet ingår.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen kan inte bedöma om den föreslagna mark- och vattenanvändning berör andra kommuner och om detta samordnas på lämpligt sätt. Länsstyrelsen saknar ett resonemang om planförslaget berör några mellankommunala frågor som är av betydelse. Se även under rubrik ”Dricksvatten”.

Kommentar:

Då den fördjupade översiktsplanen i granskningsförslaget avgränsas till de mindre tätorterna bedömer kommunen att de flesta mellankommunala frågor bäst hanteras i pågående arbete med ny kommunövergripande översiktsplan.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter – övriga allmänna intressen

Jordbruksmark

Trollhättans kommun har gjort en lokaliseringsutredning för att utreda vilken mark som är lämplig att ta i anspråk, i de mindre tätorterna på Trollhättans landsbygd. Som grund har man sedan tidigare låtit ta fram en rapport som heter Jordbruksmarkens värden i Trollhättans kommun. Där har åkermarken klassats i tre klasser; jordbruksmark med normala, höga och högsta brukningsvärden.

I lokaliseringsutredningen har man ansträngt sig att inte ianspråkta ytor som består av jordbruksmark med högsta brukningsvärde. Man har beskrivit ett antal områden där i stort sett alla helt eller delvis består av det man bedömt som brukningsvärd jordbruksmark.

Några ytor som helt består av annan mark har man inte utrett. Man skriver att även alternativa ytor studerats men att de har prioriterats bort. Av motiveringen förstår man att dessa också utgjorts av åkermark men med högre brukningsvärde än de nu föreslagna områdena. När det gäller Upphärad skriver man att de skogsområden som finns intill bebyggelsestrukturen är viktiga att bevara och utveckla som rekreationsområden.

Kommunen bedömer att en utveckling av bostäder i dessa orter är ett väsentligt samhällsintresse. Man har dock inte visat varför inte annan mark än brukningsvärd jordbruksmark kan tas i anspråk.

När man gör en lokaliseringsutredning ska man även svara på frågan varför förutsättningarna att ta annan mark i anspråk inte är tillfredsställande. Då krävs en konkret utredning som visar att behovet inte kan tillgodoses på annan mark än jordbruksmark. Man bör alltså ha jämfört med andra faktiska områden. Det har man inte gjort i denna lokaliseringsutredning.

Kommentar:

Lokaliseringsutredningen för ianspråktagande av jordbruksmark som var en bilaga till samrådsförslaget ersätts av redovisning av kommunens bedömningar och ställningstaganden kring jordbruksmark i granskningen. Detta redovisas i bilagan Hänsyn och planeringsunderlag. Kommunens syn på jordbruksmark inom samhällsutvecklingsområdena samt urval av de specifika utvecklingsområde med hänsyn till jordbruksmark redogörs för.

Fornlämningar

Vad gäller Norra Björke, Sjuntorp, Åsaka Velanda Upphärad, Sjölanda, Kalltorp/Ålstad, Bjurdammen, Stubbered, Hedeln-Gröndal, Garnviken och Gräsviken, samt Gärdhemsby/Gärdhems-Artorp så finns det inga särskilda konflikter med kända forn- eller kulturlämningar.

Vid planläggning, som omfattar nya markanspråk, kan det uppstå behov av arkeologisk utredning.

Lindveden

Pågående planläggning. Arkeologisk utredning kan vara motiverat inom vissa delområden.

Rommele kyrkby

Området omfattas av riksintresse för kulturmiljö (KP25). All eventuella storskalig planering ska utformas så att riksintressets värden tillgodoses. Det finns inga särskilda konflikter med kända forn- eller kulturlämningar. Vid planläggning, som omfattar nya markanspråk, kan det uppstå behov av arkeologisk utredning.

Kommentar:

Noteras. Lindveden och Rommele kyrkby omfattas inte längre av den fördjupade översiktsplanen.

Dricksvatten

Kommunen behöver särskilt beskriva vattenförekomster som omfattas av vattendirektivets artikel 7. Dessa vattenförekomster behöver skyddas för att garantera tillgången på vatten av god kvalitet och kvantitet eftersom de används för uttag av viss kvantitet eller är reserverade för framtida uttag. Öresjö och Göta älv är också utpekade som regionalt viktiga dricksvattenresurser i Västra Götalands regionala vattenförsörjningsplan och kommunen behöver på ett fördjupat sätt utreda FÖP:ens påverkan på dem. Till detta kan finnas intressen från andra kommuner kopplat till vattenresurserna. Närliggande kommuner kan ha egna vattenförsörjningsplaner. Det är viktigt att kommunen samråder med övriga kommuner som kan bli berörda, för att säkerställa att frågan beaktas inom ramen av mellankommunal samordning.

Det finns vattenskyddsområden i kommunen utöver det tidigare för Vänersborgsviken och Göta älv. Länsstyrelsen saknar en beskrivning av kommunens vattenskyddsområden och hur den fördjupade översiktsplanen påverkar dessa.

Kommunen behöver även redovisa för och säkerställa att det finns kapacitet för utökningen i berörda delar av distributionsnätet för dricksvatten och spillvattennätet.

Kommentar:

Efter avgränsning av den fördjupade översiktsplanen till att omfatta enbart de mindre tätorterna i kommunen bedöms påverkan på vattenskyddsområden vara begränsad. I den mån kommande vattenskyddsområde för Göta älv och Vänersborgsviken påverkas behöver pågående arbete med att ta fram ett nytt förslag till vattenskyddsområde inväntas. Arbetet med nytt förslag till vattenskyddsområde bör passa i tid med processen för pågående arbete med en ny kommunövergripande översiktsplan och behandlas därför detta bättre i den planen, även i den mån som de mindre tätorterna påverkas. Vattenskyddsområdet för Öresjö påverkas inte av granskningsförslaget. Med anledning av detta redovisas vattenskyddsområden inte i den fördjupade översiktsplanen.

Överföringsledningen mellan Sjuntorp och Upphärad är hårt belastad. Utvecklingen av Upphärad är beroende av kapacitetshöjande åtgärder. Detta framgår i miljöbedömningen tillhörande granskningsförslaget. I övrigt bedömer kommunen att översiktsplanen är vägledande för vattenplaneringen. Det är inte rimligt att det ska säkerställas att det finnas kapacitet för det som föreslås i översiktsplanen innan planen är antagen och därmed vägledande. Trollhättan Energi AB, som är VA-huvudman i kommunen, har involverats i framtagandet av planförslaget för att säkra att det som föreslås inte är orimligt med hänsyn till vattenförsörjningen.

Dammsäkerhet

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen planerar utökning av bebyggelse nedströms dammanläggningar. Lokaliseringarna behöver bedömas utifrån risk för dammbrott och konsekvenser av det. För ytterligare information kan dammsäkerhetshandläggare på Länsstyrelsens natur- och vattenavdelning kontaktas.

Kommentar:

Berörda områden inkluderas inte i den fördjupade översiktsplanen inför granskningen. Frågan hanteras i stället i pågående arbete med en ny kommunövergripande översiktsplan.

Vattenskyddsområde

Det vattenskyddsområde som fanns för Göta älv och Vänersborgsviken är inte längre gällande men omarbetas. Göta älv är trots detta en skyddsvärd vattenförekomst. Uppdaterad information kring vattenskyddsområdet går att få på Göta älv och Vänersborgsvikens vattenskyddsområdes hemsida.

Kommentar:

Rådande förhållande kring vattenskyddsområdet redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen tillhörande granskningsförslaget den fördjupade översiktsplanen.

MKN - Statusklassning

Länsstyrelsen vill lyfta att Vattenmyndigheten just nu arbetar med cykel 4 inom vattenförvaltningen. I arbetet ingår framtagande av en reviderad (preliminär) vattenförekomstfördelning och miljökvalitetsnormer enligt den nya fördelningen. Innan beslut om nya miljökvalitetsnormer för vatten fattats är det MKN för cykel 3 som gäller. I det fall åtgärder i vattenområden planeras som kan komma att genomföras från 2027 och framåt så kan det vara aktuellt att också se på de vattenförekomster som nämns som preliminära i VISS. Detta då den nya vattenförekomstfördelningen kan innebära att behovet av åtgärder för att nå god status kan bli större eller mindre beroende på om den aktuella vattenförekomstens yta/längd förändras mellan cykel 3 och 4. För mer information hänvisar vi till vattenmyndigheternas hemsida, Vattenmyndigheterna, och VISS, Välkommen till VISS.

Ett exempel i kommunen är sjön Trehörningen som nu är ett övrigt vatten men som i nästa cykel kommer att vara en vattenförekomst som behöver beaktas vid utvecklingen av Sjölanda.

Kommentar:

I den fördjupande översiktsplanen görs bedömningen att negativ påverkan på miljökvalitetsnormer kan undvikas. Kommunen ser inte den fördjupade översiktsplanen som lämplig plan för att hantera eventuella åtgärder för att förbättra miljökvaliteten i kommunen vattenförekomster. Preliminära vattenförekomster i VISS redovisas i bilagan Hänsyn och planeringsunderlag i granskningsförslaget.

Vattenverksamhet

Anläggningar eller ingrepp inom vattenområde klassas som vattenverksamhet enligt 11 kapitlet miljöbalken. Vattenverksamhet är som utgångspunkt alltid tillstånds- eller anmälningspliktig. Undantag från tillstånd- och anmälningsplikt finns om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. Det går att läsa mer här: Vattenverksamhet | Länsstyrelsen Västra Götaland.

Åtgärder som kan innebära bortledning av grundvatten innebär en vattenverksamhet som regleras i 11 kap Miljöbalken. Bortledning av grundvatten är tillståndspliktig om det inte är uppenbart att vare sig allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena.

Kommentar:

Noteras.

Markavvattning

Åtgärder som utförs för att skydda mot vatten med avsikt att varaktigt öka en fastighets lämplighet för till exempel bebyggelse kan innebära markavvattning enligt 11 kap. miljöbalken. I Västra Götalands län är markavvattning förbjuden och om så avses utföras krävs dispens och tillstånd från Länsstyrelsen eller Mark- och miljödomstolen.

Det finns flertalet befintliga markavvattningsföretag inom område för fördjupad översiktsplan. Dessa behöver tas hänsyn till vid fortsatt utveckling.

Kommentar:

Noteras.

Artskydd

Exploatering av naturområden behöver föregås av naturinventering. En översiktlig bedömning av förekomst av skyddade arter görs med fördel redan på denna översiktliga nivå, så att planområdena kan anpassas vid behov och förgävesplanering undviks. Dispenser från artskyddsförordningen ges mycket restriktivt.

Kommentar:

Eventuell exploatering av naturområden kommer att föregås av prövning i detaljplan och då tas relevanta utredningar fram. Inga nya bedömningar av förekomst av skyddade arter kommer att göras i arbetet med den fördjupade översiktsplanen.

Biotopskydd och skyddsvärda träd

Vid exploatering på jordbruksmark finns risk för att skyddade småbiotoper i odlingslandskapet påverkas (såsom diken, stenmurar, småvatten mm). I första hand ska planområden anpassas för att undvika skada på dessa småbiotoper. Om det inte är möjligt får dispens för borttagande av biotoperna sökas hos Länsstyrelsen. För att dispens ska kunna medges krävs särskilda skäl.

Kommunen ska då kunna visa varför det inte går att anpassa planområdet så att skada undviks. Om dispens medges förenas denna normalt sett med villkor om kompensation, då småbiotoper får återuppbyggas på annan plats. Redan på denna översiktliga nivå är det lämpligt att göra en bedömning av hur skada på biotopskyddade objekt kan undvikas, och eventuellt även hur oundviklig skada ska kunna kompenseras.

Även alléer utanför odlingslandskapet omfattas av generellt biotopskydd. En skyddad allé utgörs av minst fem lövträd planterade i rad (enkel eller dubbel) utmed en väg, det som tidigare varit en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Det är förbjudet att skada alléträd som står i en skyddad allé. Även här gäller att skada i första hand ska undvikas. Dispens kan lämnas om skada inte kan undvikas. Om dispens medges förenas den vanligen med krav på återplantering.

Länsstyrelsen vill informera om att vuxna träd är avsevärt mer värdefulla för samhället, då de producerar fler ekosystemtjänster (klimatanpassning, luftrening, bullerdämpning, biologisk mångfald mm) än ett nyplanterat träd. Det tar lång tid för ett nyplanterat träd att nå de värden som ett vuxet träd har.

En utgångspunkt bör därför vara att vuxna träd värnas så långt det är möjligt. För att gynna biologisk mångfald bör en utgångspunkt vara att välja svenska lövträd vid nyplantering (som utgör normal livsmiljö för våra svenska arter), gärna ädellövträd. Nyplantering bör även ske på ett sätt så att träden har möjlighet att växa sig stora och höga utan att komma i konflikt med närliggande bebyggelse.

Kommentar:

Noteras.

Miljöstörande verksamhet

Kommunen skriver att ny bostadsbebyggelse och annan känslig bebyggelse ska lokaliseras och ”anpassas med hänsyn till miljöstörande verksamhet” och vice versa. Det är önskvärt att de, i den mån det är möjligt, förtydligar vad de avser med detta, t.ex. vilka skyddsavstånd de avser följa och vilka övriga försiktighetsmått de avser vidta. En översiktlig beskrivning av planerad masshantering och återvinningsförfaranden bör även redovisas.

Kommentar:

Formuleringen om lokalisering av känslig bebyggelse avsåg inte annat än hänsyn enligt gällande lagstiftning. Kommunen bedömer att lagstiftning generellt sett inte behöver upprepas i översiktsplanen och lämpligen inte omformuleras med risk för missförstånd. Sådana upprepningar har minimerats i granskningsförslaget. I den mån lagstiftning upprepas i översiktsplanen är det för att underlätta för läsare som inte är bekanta med gällande lagstiftning.

En översiktlig beskrivning av kommunal masshantering och återvinningsförfaranden kommer, i den mån det kommer att behandlas överhuvudtaget i översiktsplanen, att behandlas i den nya kommunövergripande översiktsplanen. Detta hanteras inte i den fördjupade översiktsplanen.

Miljökonsekvenser

En hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för strategisk miljöbedömning har tagits fram för samrådsförslaget. Länsstyrelsen yttrade sig i avgränsningssamråd daterat 2024-10-22.

Kommentar:

Noteras. Till granskningen har en ny miljöbedömning gjorts utifrån ändringar som gjordes till granskningen. Hållbarhetsbedömningen har ersatts av en mer avgränsad miljökonsekvensbeskrivning.

Slutlig kommentar på Länsstyrelsens yttrande:

Länsstyrelsens yttrande samlar ihop synpunkter från andra myndigheter. Följande myndigheters synpunkter redovisas och bemöts separat:

- Trafikverket
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (numera Myndigheten för civilt försvar)
- Energimyndigheten
- Statens geotekniska institut (SGI)
- Svenska kraftnät
- Skogsstyrelsen
- Post- och telestyrelsen
- Luftfartsverket
- Sjöfartsverket

Yttrande 2 - Statens geotekniska institut (SGI), 2025-06-12

Hänvisning till underlag

1. Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter, samrådshandling daterad mars 2025
2. Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter, planeringsförutsättningar, samrådshandling daterad april 2025
3. Digital FÖP

SGI:s synpunkter

Redovisning av geologiska och geotekniska förutsättningar

De geotekniska säkerhetsfrågorna (ras, skred, slamströmmar och erosion) kan vara avgörande vid bedömning av markens lämplighet för avsett ändamål. Dessa frågor bör därför redovisas tidigt i planprocessen. SGI anser att en översiktsplan ska innehålla en översiktlig redovisning av de geologiska och geotekniska förhållandena. Därtill ska en översiktlig beskrivning av förutsättningar för ras, skred, slamströmmar och erosion i kommunen ingå. SGI anser att [1] behöver kompletteras med detta.

Redovisning i karta

God kännedom om geotekniska förutsättningar och eventuella geotekniska riskområden är viktiga utgångspunkter vid strategiska val av markanvändning. I en översiktsplan bör eventuella riskområden tydligt redovisas, förslagsvis på kartor. Särskilt bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen, det vill säga områden där markens stabilitet kan orsaka svårigheter vid planläggning och/eller särskilt behöver utredas i samband med detaljplaneläggning eller bygglovgivning. I texten i [1] anges för flertalet områden att det i delar av området finns risk för ”initiala eller provocerade skred och ras” samt att ”Dessa delar ska undvikas och de geotekniska förutsättningarna ska utredas noggrant i detaljplan”. I [2] finns viss redovisning i text och på separata bilder av riskområden, framförallt nära Göta älv. SGI rekommenderar att aktuellt ärende [1, 3] kompletteras med en samlad kartredovisning av alla olika identifierade riskområden.

Kommunens ställningstaganden

En strategi för hur de geotekniska frågorna ska klarläggas bör tillfogas översiktsplanens beskrivning [1]. En sådan strategi bör innehålla:

- Identifierade områden med osäkra förhållanden eller förutsättningar för försämrad säkerhet med hänsyn till skred och ras i jord och berg, erosion, översvämning, områden med begränsad byggbarhet till följd av komplicerade geotekniska förhållanden
- Identifiering av områden där det krävs detaljerade geotekniska utredningar inför detaljplanearbetet
- Riktlinjer för eventuella restriktioner mht geotekniska förhållanden
- Översiktlig bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska förutsättningarna samt risken för skador på den bebyggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion

Avsikten med en strategi är att ange vad som ska utredas för att ha en beredskap för detta i samband med detaljplaneläggning. Det kan t ex påverka i vilken ordning man planlägger områden eller att man samordnar utredningar för flera områden. Strategin innebär också att de geotekniska säkerhetsfrågorna kommer med tidigt i planläggning och bygglovgivning vilket är ett stöd för att styra markanvändning mot ökad säkerhet och minskade kostnader.

Kommentar:

Samrådsförslaget [2] innefattade en översiktlig redovisning av de geologiska och geotekniska förhållandena utifrån befintliga planeringsunderlag och aktuell kunskap. Vilket inkluderade en bedömning av förutsättningar för ras, skred, slamströmmar och erosion; även detta utifrån aktuell kunskap. Kommunen anser inte att det är nödvändigt eller lämpligt att ta fram ytterligare utredningar för att kunna ge mer detaljerade beskrivningar av dessa risker i den fördjupade översiktsplanen. Detta hanteras lämpligen i prövning av detaljplaner. I granskningsförslaget beskrivs dessa förhållanden i bilagan *Hänsyn och planeringsunderlag*. Kommunen anser fortsatt att det är lämpligt att redovisa denna information i en bilaga. Tillsammans med att behov av särskild hänsyn utifrån geologiska och geotekniska förhållanden redovisas för specifika utvecklingsområden där det är aktuellt. Redovisning av dessa förhållanden i granskningsförslaget anpassas utifrån avgränsningen till kommunens mindre tätorter.

Kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra hanteras för hela kommunen i pågående arbete med ny kommunövergripande översiktsplanen. I övrigt bedömer kommunen att innehållet i en sådan strategi som återges av SGI antingen redan uppnås eller inte är relevant utifrån den fördjupade översiktsplanens innehåll och detaljeringsgrad samt aktuell kunskap.

Yttrande 3 – Trafikverket (TRV), 2025-06-25

Trafikverkets synpunkter

Den fördjupade översiktsplanens omfattning

Trafikverket noterar att Kommunen bryter ut en stor del av Kommunen i en egen FÖP på nuvarande Översiktsplan från 2013, parallellt som Kommunen arbetar med att ta fram en ny Översiktsplan,

samtidigt som Kommunen via sitt strategiska dokument är medveten om Kumulativa effekter och brister i den nuvarande Översiktsplanen. Samtidigt som kommunen skriver att Föpen är en ändring av den nuvarande Översiktsplanen.

Trafikverket noterar att den ”fördjupande översiktsplanen (FÖP) för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter” möjligen föregår den kommunala process som nu pågår om att ta fram en ny Översiktsplan. I Översiktsplanen ska hela kommunen beaktas och därefter görs en fördjupning av delar av den. Trafikverket vill därför poängtera vikten av att planera för helheten för att få ett hållbart samhälle med framkomlig och trafiksäker infrastruktur.

Kommentar:

Avgränsningen för den fördjupade översiktsplanen ändras inför granskningen. Den fördjupade översiktsplanen kommer fortsättningsvis att enbart omfatta landsbygdens tätorter, vilket inkluderar Norra Björke och Sjölanda. Den fördjupade översiktsplanen visar framåt enbart på hur de mindre tätorterna ska utvecklas. Resterande delar som innefattas i en översiktsplan hanteras i pågående arbete med en ny kommunövergripande översiktsplan. Avsikten är att förtydliga utvecklingsinriktningen för de mindre tätorterna, vilket kan integreras i den kommunövergripande översiktsplanen. Hur den fördjupade översiktsplanen förhåller till både till gällande översiktsplan (som den ändrar) och till arbetet med en ny översiktsplan har förtydligats.

Hållbarutveckling

Kommunen skriver att *”de frågor som är av särskild vikt är framför allt tågtrafiken och bostadsförsörjningen. En hållbar bebyggelseutveckling som bidrar till den regionala bostadsförsörjningen är beroende av god kollektivtrafik och att pendel och regionaltågen fortsatt trafikerar Trollhättan station, och i framtiden Upphärads station, med täta avgångar och tillräcklig kapacitet.”*

Trafikverket noterar kommunens önskemål. Kommunen behöver arbeta för en hållbar samhällsutveckling som hanterar hela kommunen och hur exploatering av samhället kan ske på ett hållbart sätt samtidigt som dess påverkan på den statliga infrastrukturen i sin helhet beaktas av Kommunens visioner och mål fram till 2050.

I Kommunens FÖP planförslaget går att läsa att *”FÖP:en möjliggör för ca 1900 fler boende på landsbygden och i de mindre tätorterna jämfört med idag.”* Trafikverket noterar att uppgifter om var ca 1900 boende fördelas på landsbygden och i de mindre småsamhällena är otydligt/saknas i FÖP planförslaget.

Kommentar:

Ändringar inför granskningen innebär att siffran på 1 900 fler invånare på landsbygden och i de mindre tätorterna inte längre är aktuellt. Vilken bostadsutveckling som kan antas i respektive tätort redovisas i granskningsförslaget. Utifrån detta kan befolkningsutvecklingen uppskattas.

Riksintresse

Trafikverket noterar att kommunen i FÖP planförslaget kap *”7 Riksintressen & skydd enligt Miljöbalken*” inte beaktar riksintresse enligt 3 kap 8 § MB.” Trafikverket noterar även att riksintressen illustreras felaktigt/saknas i kartvyn/teckenförklaringen.

Kommentar:

Efter ändringar inför granskningen berörs färre riksintressen. Kommunen ser till att riksintressen som fortsatt berörs redovisas på ett tydligt sätt och att påverkan på dessa riksintressen beskrivs.

Trollhättans stad Trafikstrategi 2015

I Kommunens Trafikstrategi 2015 går att läsa att *”Trafikstrategin har därför tagits fram med utgångspunkt i vår översiktsplan och med samma tidshorisont.”* Trafikverket noterar att det är olika tidshorisont för strategier, FÖP, ÖP och kommande ÖP. Trafikverket noterar att underlaget är osammanhängande.

Kommentar:

Att Trafikverket upplever att underlagen är osammanhängande noteras.

Kommunen har bedömt att det är lämpligt att beakta ett längre tidsperspektiv för den fördjupade översiktsplanen än vad som beaktades när Översiktsplan 2013: Plats för framtiden togs fram.

Kommunen kommer vid en senare tidpunkt att ta beslut om hur den kommunala Trafikstrategin ska hanteras med hänsyn till bland annat hur trafikfrågor kan integreras i arbetet med en ny kommunövergripande översiktsplan.

Planeringsmonopol

I FÖP planförslag går att läsa att *”Utbyggnadstakten styrs av många faktorer som inte kommunen kan råda över, exempelvis nationella infrastruktursatsningar.”*

Trafikverket konstaterar att Kommunen har planmonopol och därför kan agera på ett proaktivt sätt för att anpassa utbyggnationstakt på ett önskat sätt. Kommunen kan skapa deras samhälle och inte endast agera reaktiv till andra faktor, exempelvis nationella infrastruktursatsningar.

Kommentar:

Noteras. Formuleringen tas bort i granskningsförslaget.

Ny järnvägsstation

I FOP- Planförslaget går att läsa att *”med ett nytt tågstopp i Upphärad så blir även det en viktig knutpunkt framför allt för Trollhättans mindre tätorter, landsbygder och omland men också för närliggande kommuner som Alingsås, Essunga och Lilla Edet.”* Som kommunen redan känner till krävs dialog med Västtrafik och regionen (VGR).

Trafikverket har idag inget uppdrag som avser tågstopp i Upphärad.

Kommentar:

Noteras. Översiktsplanen uttrycker den kommunala viljeinriktningen i frågan.

Vägreservat

Kommunen skriver att vägreservatet är *”Framtida kommunikationsintresse. Västlig sträckning av E45”… ”Sträckningen och det framtida behovet av vägreservatet kommer utredas vidare i kommande arbete med ny översiktsplan. Ny bebyggelse eller andra permanenta åtgärder som kan försvåra eller förhindra möjligheterna att bygga ut den planerade vägen eller bli störda av den bör inte tillåtas.”*

Trafikverket noterar att Kommunen har behov av att utreda *”FÖP Trollhättans landsbygder och mindre tätorter”* vidare i Översiktsplanen. Trafikverket noterar att Kommunens övergripande vision och målbild är otydligt gällande infrastruktur.

Kommunen har via sitt planmonopol möjlighet att peka ut kommunala intressen för framtida vägnätet så som vägreservat. Detta utpekande innebär i sig inte att det finns vare sig finansiering eller planering hos Trafikverket att genomföra kommunala önskemål.

Trafikverket har inget utpekat framtida riksintresse för annan sträckning av E:45.

Kommentar:

Noteras. Frågan om vägreservat är i och med ändringar inför granskningen inte längre aktuell för den fördjupade översiktsplanen. Frågan kommer att beaktas i arbetet med en ny kommunövergripande översiktsplan.

Kommunikation Gång- och cykeltrafik

Trafikverket noterar att kommunen har låtit revidera cykelplanen. Vid utbyggnad av cykelvägar i närheten av statligt vägnät finns olika finansieringslösningar och tillvägagångsätt som behöver ske i dialog/samverkan med andra aktörer.

Det är viktigt att det finns tillräckligt med cykelinfrastruktur, säkra cykelparkeringar vid arbetsplatser, vid målpunkter för dagligvaruhandel och barnomsorg samt vid hållplatser för kollektivtrafik. För att säkerställa detta i samband med samhällsutveckling bör det finnas parkeringstal för cykel. På Trafikverkets hemsida finns mer information om cykel i samhällsplanering *Cykel i samhällsplaneringen - Bransch.*

I FÖP planförslaget går att läsa att *”Tillgång till goda kommunikationer såsom bredband, cykelvägar, vägar och kollektivtrafik”.* Och att *”Utpekat vägnät för utvecklad gång- och cykelväg som utgör strategiskt viktiga kopplingar inom kommunen, mellan tätorterna och mellan viktiga målpunkter. Förslaget är mer schematiskt än faktiskt dragning, exakt dragning av utvecklade gång- och cykelvägar studeras vidare i kommande planeringsskeden.”*

Trafikverket är positiva till Kommunens ambition att bostäder och arbetsplatser bör lokaliseras så att det är gång- och cykelavstånd antingen till målpunkterna eller till en attraktiv och välförsörjd knutpunkt för kollektivtrafik. Lokalisering av bostäder är ett av de viktigaste verktygen för att skapa ett hållbart samhälle. Ny bebyggelse av permanentbostäder bör undvikas i perifera lägen där det saknas tillgång till god kollektivtrafik och säker framkomlighet för samtliga trafikanter.

Kommentar:

Noteras.

Farligt gods

Tidigare har Trafikverket påtalat att underlag/strategier om byggande nära farligt godsled saknas eller var inaktuella. Trafikverket noterar att detta fortfarande saknas. Det är kommunens ansvar att beakta risker med farligt gods vid exploatering enligt de rekommendationer berörd länsstyrelse anger.

Kommentar:

Om det förekommer risker relaterat till transporter av farligt gods för specifika platser som pekas ut för utveckling redovisas detta i granskningsförslaget. Utveckling i dessa lägen kommer att kräva prövning av detaljplan, där bland annat risker relaterat till transporter av farlig gods ingår. En sådan prövning föregås inte i den fördjupade översiktsplanen.

Klimatförändring

Trafikverket noterar att Kommunen är medveten om att det *”Inom FÖP-området finns redan idag vissa utmaningar med dagvatten och skredrisker, som kan försvåras i framtiden.”*

Trafikverket noterar även att Kommunen skriver att *”Ny bebyggelse planeras så att den inte tar skada eller orsakar skada vid en översvämning från minst ett klimatanpassat 100-årsregn.”* Trafikverket är medveten om att med förändringar i klimaten krävs det ökat hantering av dagvatten vid statliga anläggningar, och ser positivt på att Kommunen vill samverka i frågan.

Kommunen måste se till att dagvatten och skyfall inte påverkar statlig infrastruktur negativt samt att kommunen tar höjd för förändringar i klimaten vid samhällsplaneringen.

Kommentar:

Noteras.

Geoteknik

Trafikverket förutsätter att det i det fortsatta plan- och projekteringsarbetet säkerställs att den tillkommande exploateringen inte medför sättningar, stabilitetsförändringar eller liknande som kan komma att påverka statlig infrastruktur negativt.

Kommentar:

Noteras.

Anslutningar till statliga vägar

I kommunens FOP Planförslag går att läsa att *” Befintliga enskilda vägar och anslutningar till allmän väg bör nyttjas i första hand”.* Trafikverket ser generellt positivt på att Kommunen strävar efter att begränsa antalet anslutningar mot statlig infrastruktur.

Generellt är det viktigt att kommunen undersöker var nya väganslutningar till nya bostadsområden kan placeras. I första hand ansluta via befintliga kommunala gator för att hålla ihop samhället. Kommunens planering får inte påverka trafiksäkerheten eller framkomligheten på den statliga infrastrukturen negativt.

Kommentar:

Med hänsyn till planens översiktliga detaljeringsgrad behandlas inte frågor om tillfarter i planförslaget. Dessa frågor hanteras lämpligen i efterföljande planeringsskeden, framför allt i detaljplaneringen och tillhörande utredningsarbete.

Finansiering av åtgärder som följd av kommunalexploatering

Trafikverket har inga möjligheter att finansiera åtgärder som påkallas av kommunala utbyggnadsplaner, vilket framkommer i den Regionala planen för transportinfrastrukturen i Västra Götaland samt den Nationella planen.

Trafikverket vill framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av kommunal planering, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Kommentar:

Kommunen förutsätter att Trafikverket och kommunen har en fortsatt dialog kring behov, ansvar och finansiering av åtgärder på statlig infrastruktur som aktualiseras av den kommunala utvecklingen.

Övertagande vägnät

Med anledning av Kommunens ambition att utveckla flera områden längs statliga infrastruktur bör förutsättningarna för det framtida väghållarskapet undersökas. De kommunala gatorna behöver knytas samman på ett ändamålsenligt sätt, samtidigt som trafiksäkerhetshöjande åtgärder kan genomföras på den statliga infrastrukturen på ett samhällsekonomiskt sätt.

Väghållningsområdets avgränsning ska i förekommande fall i sådana fall ske så att väghållningen blir rationell och där det är lämpligt. Med kommunal väghållning har kommunen möjlighet att själva bestämma och påverka med snabbare beslutsvägar samt flexibilitet i planprocessen. Detta kan underlätta utveckling inom området.

Kommentar:

Med hänsyn till planens översiktliga detaljeringsgrad behandlas inte frågor om väghållarskap i planförslaget. Kommunen förutsätter en fortsatt dialog mellan Trafikverket och kommunen i dessa frågor.

Norra Björke

Kommunen uppger på vissa ställen fel vägnummer för Trafikverkets väg som går igenom Norra Björke. Vägen har nummer 2044 (inte 1044).

Generellt för området saknas en strategi för hur infrastruktur ska knytas samman på ett enhetligt sätt. Det saknas även information hur mycket bostäder som tillförs och hur tanken är att ta sig till och från området på ett trafiksäkert sätt. Helhetsgrepp bör klargöra hur infrastrukturen inom småsamhället ska utvecklas. Exempelvis anges i NB3 att *”Utfart till Trafikverkets väg”* som ett att tänka på. Trafikverket noterar Kommunens tankar, vidare i NB1 går att läsa *” Nossebrobanan som kopplar an till väg 2044, för att nå området eller studera möjlig alternativ tillfartsväg. Tillfartsväg behöver studeras vidare.”* Kommunen behöver ha en vision om hur gatunätet inom småsamhällen ska utvecklas och växa samman med överliggande infrastruktur. Trafikverket strävar efter att minska antalet anslutningar mot statligt vägnät.

Kommentar:

Kommunen kontrollerar att hänvisningar till väg 2044 är korrekta i granskningshandlingen.

Det har inte funnits möjlighet att utreda trafikfrågor på den nivå som Trafikverket ger uttryck för att de hade velat se. Detta behöver hanteras i andra processer. Ställningstaganden om detaljer som inte har utrett undviks i planförslaget.

Åsaka

Generellt för området saknas en strategi för hur infrastruktur ska knytas samman på ett enhetligt sätt. Helhetsgrepp bör klargöra hur infrastrukturen inom småsamhället ska utvecklas. Det saknas även information hur mycket bostäder som tillförs och hur tanken är att ta sig till och från området på ett trafiksäkert sätt.

Bullerkänsligverksamhet och bostäder bör inte planläggas så nära statlig infrastruktur att åtgärder krävs.

Kommunen nämner även att det finns risk för skred, ras och dag- och skyfallsproblematik. Likaså ÅB2 möjliggör för bostäder nära väg 42. ÅM 2 ligger i direkt anslutning av båda sidor av väg 42.

Utveckling som sker längs med statlig infrastruktur bör som tidigare nämnts inte vara bostäder eller bullerkänslig och så nära att åtgärder behöver vidtas. Kommunen bör utvärdera och planera för säkra passager och bestämma sig för vilken sida om vägen som småsamhället ska fortsätta att utvecklas på.

Kommentar:

Inriktningen att utveckla Väne-Åsaka tätort på ena sidan av väg 42 tydliggörs i granskningsförslaget.

Kommunen delar Trafikverkets uppfattning att buller ska beaktas vid planering av ny bebyggelse. Kommunen bedömer dock att det inte är lämpligt att i översiktsplanen ange ett generellt ställningstagande om att bebyggelse inte bör planeras där bullerskyddsåtgärder kan behövas. I vissa fall kan det vara god samhällsplanering att möjliggöra bebyggelse i sådana lägen och i stället genomföra lämpliga åtgärder. Behov av och förutsättningar för bullerskyddsåtgärder bedöms därför lämpligare i efterföljande planeringsskeden, särskilt i detaljplan.

Velanda

Trafikverket noterar att det saknas ett helhetsgrepp för hur småsamhället ska utvecklas. I likhet med övriga småsamhällen planerar kommunen för bostäder eller bullerkänslig verksamhet intill statlig infrastruktur. Exempelvis VB1 skriver kommunen att *”påverkan av buller från järnvägen och Lv 2005 behöver utredas i kommande planeringsskeden.”*

Återigen vill Trafikverket framhålla att kommunen inte bör planlägga bostäder eller bullerkänslig verksamhet så nära den statliga infrastrukturen att åtgärder behöver vidtas. Vidare bör kommunen beakta risker med farligt gods. Likväl uppger kommunen att område VB2 och vb4 behöver utredas vidare på grund av eventuell påverkan av buller. Trafikverket vill upplysa Kommunen att även vibrationer kan vara aktuellt att utreda.

Kommentar:

Noteras.

Sjuntorp

I område SB3 skriver kommunen att *”Tillfartsväg till området bör utredas i kommande detaljplan. Det bör utredas om Idrottsplatsvägen kan användas som tillfart till utvecklingsområdet.”* Det är positivt att Kommunen ser att anslutningsväg är en viktig del av fortsatt planering.

I likhet med övriga orter är det oklart hur och vart anslutningar inom småsamhället ska knytas samman men även hur det sedan anknyter till ovanliggande vägnätet. Trafikverket noterar att det saknas ett helhetsgrepp för hur småsamhället ska utvecklas.

Kommentar:

Det har inte funnits möjlighet att utreda trafikfrågor i ett helhetsgrepp som Trafikverket ger uttryck för att de hade velat se i sitt yttrande. Detta behöver hanteras i andra processer och görs även lämpligen så med hänsyn till översiktsplanens översiktliga detaljeringsgrad. Ställningstaganden om detaljer som inte har utrett undviks i planförslaget.

Upphärad

UR1 Resecentrum här går att läsa att *”Utvecklingsområdet möjliggör för en utveckling av en tågstation vid järnvägen. Här möjliggörs för perrong, cykelparkering, bilparkering, angöringsplatser för buss, hämtning och lämning av resenärer.”*

Trafikverket ser positivt på att Kommunen möjliggör för ändamålsenlig markanvändning invid ett järnvägsstråk. Sjuntorpsvägen är statlig väg 2011. Åsaka vägen är statlig väg 2018. Likt tidigare småsamhällen planerar kommunen att planlägga med bostäder intill eller på båda sidor av vägarna. Kommunen bör ta ett helhetsansvar för utvecklingen av områdets gatunät för att sedan ansluta till överliggande vägnät på ett rationellt ändamålsenligt och samhällsekonomiskt sätt. Återigen vill Trafikverket framhålla att kommunen inte bör planlägga bostäder eller bullerkänslig verksamhet så nära den statliga infrastrukturen att åtgärder behöver vidtas.

Kommentar:

Noteras.

Landsbygd och småtätorter/småort (småsamhällen)

Trafikverket noterar att flera småsamhällen tillkommit i FÖP och att dessa inte är utpekade i aktuell Översiktsplan 2013, Karta A antagen av kommunfullmäktige 10februari 2014.

Kommentar:

Småsamhällena ingår inte granskningsförslaget.

Sjölanda

Den statliga vägen 2012 går igenom Sjölanda samhälle. Även i Sjölanda planeras för exploatering invid statlig infrastruktur. Likt övriga småsamhällen bör kommunen ta ett helhetsgrepp för att sedan ansluta till överliggande vägnät. Trafikverket noterar att Sjölanda inte är ett utpekat område för småtätort i översiktsplanen 2013. Karta A, antagen av kommunfullmäktige den 10 februari 2014.

Kommentar:

Noteras.

Lindveden

I kommunens FÖP planbeskrivning går att läsa att ”Ny bebyggelse bör i första hand nyttja befintliga infarter från Lv2012 samt … befintlig infrastruktur”. Trafikverket noterar Kommunens önskemål. Ett sådant önskemål behöver uppfylla framkomlighet och trafiksäkerhet, vilket en trafikutredning i sådana fall får påvisa var/hur och om anslutning mot statlig infrastruktur kan detaljplaneläggas/möjliggöras.

Trafikverket noterar även att Lindveden inte är ett utpekat område för Småtätort i översiktsplanen 2013 Karta A.

Kommentar:

Lindveden omfattas inte av granskningsförslaget.

Övrigt tillkommande småsamhällen

Därutöver noterar Trafikverket att ytterligare småsamhällen; Gräsviken, Granviken, Heden-Gröndal, Stubbered, Rommele-Kyrkby, Kalltorp/Ålstad, Bjurdammen, Gärdhemsby/Gärdhem, vilka inte heller finns utpekade som småtätorter i Översiktsplanen 2013 Karta A. tillkommit i *FÖP landsbygd och mindre tätorter*.

Trafikverket noterar att kommunen sprider ut bostadsbebyggelse i periferi lägen utan en strategi för hur det påverkar infrastrukturen på kort och lång sikt. Kommunen bör undvika ny bebyggelse av permanentbostäder (exploatering) i perifera lägen där det saknas tillgång till god kollektivtrafik och säker framkomlighet för samtliga trafikanter.

Vid lokalisering av bostäder behöver Kommunen beakta en rad aspekter såsom trafiksäkerhet, framkomlighet, buller och luftkvalitet. God ljudmiljö bör i första hand uppnås genom samhällsplanering och inte genom uppförande av avgränsande skyddsåtgärder.

Boendemiljöer och andra störningskänsliga verksamheter bör i första hand etableras i områden som inte är störda av buller eller vibrationer. Planering av bostäder och känslig verksamhet bör ej planläggas så nära infrastruktur att åtgärder krävs, exempelvis bullerskydd.

Kommunen bör tänka på att inte planlägga så barriärer uppstår på grund av infrastruktur. Kommunen bör även bestämma sig för vilken sida av infrastruktur småsamhällen ska fortsätta att utvecklas på och hur anslutning till området kan ske på ett trafiksäkert och framkomligt sätt för alla trafikanter.

Trafikverket framhåller återigen vikten av att planera för hela kommunen, och att utgångspunkten för FÖP: Trollhättans landsbygder och mindre tätorter bör vara Översiktsplan 2013, vilket Trafikverket noterat flertalet avvikelser från.

Kommentar:

Dessa småsamhällen ingår inte i granskningsförslaget. Synpunkterna noteras till arbetet med en ny kommunövergripande översiktsplan.

Helhetsgrepp

Trollhättan är en kommun som vill växa åt flera håll med förtätning av bostadsområden på landsbygden etc. Trafikverket rekommenderar därför kommunen att ta ett helhetsgrepp vad gäller trafikfrågor. Framtida trafikströmmar samt eventuella behov av trafiklösningar och trimning enligt fyrstegsprincipen behöver hanteras såväl övergripande som sammanhållet. I dagsläget saknas en helhetsbedömning vilket gör det svårt att utläsa konsekvenser på kringliggande vägnätet samt konkreta behov av åtgärder som behöver göras inom ramen för en utveckling av Kommunen som helhet.

Den fördjupade översiktsplanen bör säkerställa en trafiksäkerlösning för alla trafikanter. När områden byggs ut eller förtätas behöver Kommunen tillse att transporter inom och mellan området och målpunkter kan ske på ett trafiksäkert sätt. Det gäller inte minst säkra transportvägar för barn, gång- och cykelvägar och kollektivtrafik.

Kommentar:

Noteras. Det finns inte möjlighet att hantera detta inom ramen för den fördjupade översiktsplanen.

Övrigt

Generellt är det via *mark- och vattenanvändningens karta* svårt att se vart den statliga infrastrukturen skär igenom småsamhällena. Riksintresse bör förtydligas och tydligt framgå av *mark- och vattenanvändningskarta*.

Kommentar:

Kommunen ser till att berörda riksintressen är tydligt redovisade i granskningsförslaget. Mark- och vattenanvändningskartan avgränsas dock till att redovisa just mark- och vattenanvändning.

Yttrande 4 – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2025-06-24

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar (den civila delen)

Beslutade riksintresseanspråk

Den 25 oktober 2024 beslutade MSB att mark- och vattenområdena för samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el samt ledningarna i distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland med tillhörande stationer, liksom områden för förnyelse och förstärkning av dessa, utgör områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar (TfC 0004-0024), den civila delen, enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken (1998:808). I en översiktsplan ska det framgå hur kommunen anser att riksintressen ska tillgodoses.

I planförslaget redovisas inte riksintresseanspråken eller hur riksintressena ska tillgodoses. MSB bedömer att planförslaget inte tillgodoser riksintresseanspråken och att planförslaget kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av luftledningarna om inte kommunen beaktar anspråket och

de angivna påverkansområdena. Detta huvudsakligen med anledning av föreslagen utvecklad användning för Heden-Gröndal.

Mer information om MSB:s arbete med områden av riksintresse finns på MSB:s webbsida Riksintresse.

Kommentar:

Efter avgränsningar av den fördjupade översiktsplanen inför granskning, där bland annat Heden-Gröndal inte längre ingår i planförslaget, bedömer kommunen att dessa riskintresseanspråk inte längre påverkas av planförslaget. Synpunkterna noteras till pågående arbete med ny kommunövergripande översiktsplan.

Synpunkter om skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar

Totalförsvarshänsyn i samhällsplaneringen

MSB kan inte utläsa om eller hur totalförsvarets civila intressen har tillgodosetts i översiktsplanen. Målet för det civila försvaret är att beakta som stöd och utgångspunkt i det arbetet. Vidare kan slutsatser ur kommunens risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt identifieringen av samhällsviktig verksamhet utgöra underlag till arbetet med att omhänderta totalförsvarets intressen.

Läs mer om hur totalförsvarets civila intressen kan beaktas i samhällsplaneringen och den fysiska planeringen på MSB:s webbsida Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen.

Kommentar:

Kommunen kommer att hantera totalförsvarets civila intressen i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan. Synpunkterna noteras.

Upplysningar

Skyddsrum

Enligt MSB:s skyddsrumskarta finns skyddsrum inom planområdet, inom utvecklingsområdet Sjuntorp. MSB vill upplysa om att det inte är tillåtet att genomföra ändringar eller ingrepp som kan försämra skyddsrumsfunktionen. Exempel på sådana ändringar kan vara ökade raslaster till följd av exempelvis påbyggnad av fler våningar eller försämring av in- och utrymningsmöjligheter. Vid osäkerhet om åtgärdernas påverkan på skyddsrummet kan kvalificerad skyddsrumssakkunnig med fördel anlitas för rådgivning i tidigt planeringsskede.

För avveckling (samt rivning) av skyddsrum krävs tillstånd som hanteras i separat tillståndsprocess. Skyddsrum får endast avvecklas om det finns särskilda skäl, varför MSB är restriktiv med att bevilja ansökningar om avveckling av skyddsrum. Det är fastighetsägaren som ansvarar för ansökan om avveckling eller tillfällig begränsning av skyddsrumsfunktionen, men upplysningsskyldigheten ligger hos kommunen. I en planbeskrivning ska det framgå hur planen är avsedd att genomföras, så som krav på tillstånd och dispenser för bl.a. avveckling eller tillfällig begränsning av skyddsrumsfunktion. För mer information om skyddsrum finns på https://www.msb.se/skyddsrum.

Kommentar:

Noteras.

Vindkraft och höga byggnadsverk

MSB har i uppdrag av regeringen att införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet RAKEL för skydd och säkerhet. För att vindkraftverk eller andra höga installationer inte ska bli ett hinder för radiokommunikationssystemet bör placeringen av exempelvis vindkraftverk på landsbygden och höga byggnader i tätorter ske i samråd med MSB:s verksamhet för Rakel och ledningssystem. Detta gäller konstruktioner högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.

I samband med samråd om förslag till placering av områden för vindkraft eller inför andra beslut rörande vindkraftverk och höga byggnadsverk bör samråd ske med MSB. Bifoga i samband med samrådet koordinater för vindkraftverkens placeringar för analyser av signalstråken.

Kommentar:

Noteras.

Yttrande 5 – Post- och telestyrelsen (PTS), 2025-05-26

PTS är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar – sektorsansvar – inom områdena post och elektronisk kommunikation. Inom ramen för detta arbete skall PTS bland annat:

- främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer enligt de mål som anges i lag (2022:482) om elektronisk kommunikation
- verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar, inbegripet att upphandla förstärkningsåtgärder, samt verka för ökad krishanteringsförmåga

Vidare får PTS genom upphandling verka för att tillgodose totalförsvarets behov av posttjänster och elektroniska kommunikationstjänster under höjd beredskap, och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar av elektronisk kommunikation och posttjänster i fred.

IT-infrastrukturen är en förutsättning för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anser vi även att IT-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regional och kommunal nivå. Om inte IT-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna.

Det säkerhetspolitiska läget har också riktat fokus mot behovet av en robust civil infrastruktur. Förmågan att kommunicera är en förutsättning för att samhällets grundläggande funktionalitet ska kunna upprätthållas. Exempelvis krävs elektronisk kommunikation för att genomföra betalningar, säkerställa leveranser och återställa trasiga nät. Att civila funktioner är fungerande i händelse av höjd beredskap är också viktigt för totalförsvarets militära del. Hot mot infrastrukturen finns också i fredstid, exempelvis i form av naturhändelser såsom översvämningar, sabotage eller i samband med

kriser i samhället. PTS arbetar aktivt med dessa frågor, bl.a. genom att dela ut statligt stöd till företag för att genomföra åtgärder för driftsäkra och robusta elektroniska kommunikationer.

PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område för ytterligare information. I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Vidare driver PTS ett system för begäran om ledningsanvisning, ”ledningskollen.se”. För att identifiera vilka som är berörda ledningsägare kan en förfrågan skickas via https://www.ledningskollen.se/

PTS har i tidigare skrivelse (med hemlig bilaga 2012-01-23 dnr: 03-16005) till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen i enlighet 3 kap 8 § miljöbalken och 2 § p. 9 förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Underlag för samråd gällande radiokommunikation

Vindkraftverk kan störa fasta radioförbindelser (radiolänk). Därför behöver företag som projekterar för vindkraft uppgifter om vilka radioförbindelser som riskerar att bli störda. PTS tar fram underlag för samråd dvs information om vilka operatörer som har tillstånd för fast radio (radiolänk) i det aktuella geografiska området efter begäran från vindkraftsprojektören.

På PTS hemsida återfinns ytterligare information: https://pts.se/radio/radiotillstand/vindkraft/

Övrigt

PTS har inga ytterligare synpunkter.

Kommentar:

Information och synpunkter från Post- och telestyrelsen noteras.

Yttrande 6 – PostNord, 2025-04-29

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar PostNord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox i anslutning till entrén. Färdvägen till postanordningen ska vara öppen och farbar året runt för valt fordon.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsforbattringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller annan förändring gällande befintlig alt ny infrastruktur.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommentar:

Noteras.

Yttrande 7 – Sjöfartsverket, 2025-05-02

Sjöfartsverket har inget att erinra på förslaget till fördjupad översiktsplan för Trollhättans landsbygder.

Förslaget berör endast i små delar sjöfarten, det gäller området kring Göta älv. Sjöfartsverket instämmer i att markanvändning Vatten för älven är lämpligt.

Vägreservat för ny sträckning av E45 med en högbro över Göta älv strax söder om dagens slusstrappa påverkar inte sjötrafiken i någon större omfattning i driftskede. Vägreservatet påverkar inte heller framtida sjötrafik i den nya slussleden som nu projekteras.

Kommentar:

Noteras. Varken Göta älv eller området för vägreservat för ny sträckning av E45 ingår i granskningsförslaget.

Yttrande 8 – Skanova AB, 2025-04-29

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på planeringsunderlaget.

Kommentar:

Noteras.

Yttrande 9 – Skogsstyrelsen, 2025-05-27

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på presenterat underlag och tar inte ställning till om planen ska antas eller ej. Vi har inte läst förslagen kring de olika orterna.

Kommentar:

Noteras.

Yttrande 10 – Svenska kraftnät (SVK), 2025-06-10

Sammanfattning

Svenska kraftnät (SVK) har både befintliga ledningar, en stamnätsstation och pågående ledningsprojekt inom planområdet. Befintliga anläggningar bör synliggöras i planens kartmaterial. Planen bör kompletteras med skrivningar om samrådskrav med SVK och med information om elsäkerhet. Därtill behöver riksintresset för transmissionsnätet beskrivas och beaktas. Inom ett antal utpekade områden i planen bör justeringar göras.

Kommentar:

Efter ändringar inför granskning bedömer kommunen att Svenska Kraftnäts anläggningar inte längre påverkas av planförslaget. Se kommentarer som bemöter specifika delar av yttrandet nedan. Synpunkterna kommer att beaktas i arbetet med en ny kommunövergripande översiktsplan.

Svenska kraftnäts anläggningar

Befintliga anläggningar

Inom planområdet har SVK fem 400 kV-ledningar och en station (Skogssäter) som tillhör transmissionsnätet för el. Samtliga ledningar utgår ifrån station Skogssäter; två norrut mot station Borgvik i Grums kommun, en åt nordväst mot station Loviseholm i Dals-Eds kommun, och två söderut mot station Kilanda i Ale kommun. Transmissionsnätets anläggningar är viktiga för rikets elförsörjning. Det är viktigt att dessa beaktas i tillräcklig utsträckning i den fysiska planeringen för att nätet fortsatt ska vara robust samt kunna utvecklas i takt med framtidens behov av elförsörjning.

Vi vill belysa vikten av att transmissionsnätets anläggningar synliggörs i den fördjupade översiktsplanens kartmaterial så att det blir tydligt var dessa går i förhållande till övrig planerad markanvändning. SVK:s anläggningar bör i kartorna benämnas som ”transmissionsnät”.

Våra anläggningsobjekt finns på Geodataportalen, Geodata - Lantmäteriet, som WMS eller shape-fil.

Kommentar:

Anläggningar som tillhör transmissionsnätet för el berörs inte av granskningsförslaget. Synpunkterna noteras till arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

Pågående projekt och framtida investeringar

Utöver förvaltning av befintliga ledningar har vi två pågående projekt inom planområdet:

En ny 400 kV-ledning planeras mellan station Skogssäter och station Lunna i Stenungsunds kommun. Byggstart för projektet planeras till 2028, och ledningen planeras att tas i drift 2031.

Den östra av de två ledningarna mellan Skogssäter – Kilanda genomgår för närvarande reinvestering. Projektet är i entreprenadskede och den nya ledningen planeras att tas i drift 2026.

För övergripande information rörande SVK:s framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till Nätutvecklingsplan 2024-2033 som finns publicerat på vår webbplats: Nätutvecklingsplan | Svenska kraftnät. OBS att en ny nätutvecklingsplan kommer att publiceras under fjärde kvartalet 2025.

Kommentar:

Noteras. Projekten berörs inte av granskningsförslaget.

Samråd

Samråd ska hållas med SVK när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätsledningar och -stationer. Mer information om hur samråd med SVK går till finns på vår webbplats: Samhällsplanering | Svenska kraftnät. Den fördjupade översiktsplanen bör innehålla information om samråd med Svenska kraftnät.

Kommentar:

Noteras. Kommunen beaktar om och hur information om samråd bör och kan redovisas i ny kommunövergripande översiktsplan. Den fördjupade översiktsplanen kommer inte innefatta sådan information.

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har i slutet av oktober 2024 beslutat att mark- och vattenområden som används för samtliga befintliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el, samt distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland, är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap. 9 § miljöbalken.

Det utpekade området för riksintresse för totalförsvarets anläggningar vid en luftledning är vid en enkelledning 100 meter, och bredden varierar där flera ledningar går parallellt. Riksintresseområdet omfattar den befintliga samt den yta som krävs för att bygga en ny eller ersättande ledning intill den befintliga ledningen. Inom utpekat riksintresseområde är det inte lämpligt att planera för ny markanvändning. Utanför det utpekade området för riksintresse vid luftledning finns dessutom ett påverkansområde där vissa åtgärder eller verksamheter påtagligt kan försvåra upprätthållandet av transmissionsnätet eller förutsättningarna för att bygga ut och förnya nätet. Påverkansområdet sträcker sig 160 meter åt vardera håll från riksintresseområdets gräns vid luftledning.

För stationer omfattar den geografiska preciseringen av riksintresset dels det utrymme som befintlig station upptar, vilket varierar mellan stationerna, och dels nya utrymmen invid eller i närheten av den befintliga stationen för att kunna förnya den. Utanför den geografiska preciseringen för stationer finns ett påverkansområde om 400 meter åt vardera håll.

Kommunen bör redovisa och ta ställning till riksintresset för totalförsvarets anläggningar i handlingarna. Geodata och mer information om transmissionsnätet som riksintresse för totalförsvarets anläggningar finns på MSB:s och SVK:s webbplatser:

- Riksintressen | MSB (inkl geodata)
- Beslut om områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar (TfC-0004-0024) | MSB
- Transmissionsnätet är riksintresse | Svenska kraftnät

Kommentar:

Se kommunens kommentar till yttrande från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (numera myndigheten för civilt försvar).

Elsäkerhet

Ur ett elsäkerhetsperspektiv regleras avståndet mellan kraftledningar och olika verksamheter i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2022:1. Föreskrifterna reglerar bland annat byggnation och vissa typer av verksamheter på upp till 100 meters avstånd från kraftledningar. Exempel på detta är verksamhet med brandfarliga och explosiva varor, upplag, parkeringsplatser, busshållplatser med mera.

SVK vill informera om att det invid och under en kraftledning finns risk för steg- och beröringsspänningar i marken. Det finns också elsäkerhetsrisker med att anlägga el-, tele- och metalliska rörledningar eller metalliska konstruktioner, till exempel elstängsel och vindskydd med plåttak, i närheten av kraftledningar. Byggnader i närheten av transmissionsnätet för el kan behöva jordas, exempelvis om väggar och tak är av plåt.

Handlingarna bör redovisa övergripande information om elsäkerhet. Skrivningen om beaktande av skyddszoner vid vägar, ledningar m.m. i kap. 5.4.4.1 är inte tillräckligt tydlig i detta hänseende.

Kommentar:

Kommunen beaktar om översiktsplanen bör redovisa övergripande information om elsäkerhet i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan. Den fördjupade översiktsplanen kommer inte innefatta sådan information.

I granskningsförslaget har tätorternas utveckling (genom så kallade samhällsutvecklingsområden) anpassats bland annat med hänsyn till kraftledningar. Prövning av bebyggelse i närhet av kraftledningar kommer att vidare hanteras i detaljplaneringen.

Utpekade områden i FÖP

Den fördjupade översiktsplanen pekar ut ett antal områden för utvecklad användning. Genom området ”Heden-Gröndal” löper två transmissionsnätsledningar i nord-sydlig riktning, vilket behöver beaktas i planen. Utvecklingen behöver ta hänsyn till både Elsäkerhetsverkets föreskrifter med skyddsavstånd mm, samt till befintliga ledningsrätter och riksintresset för ledningarna. Inom både riksintresseområdet och påverkansområdet är det olämpligt att planera för nya bostäder, skolor och förskolor.

Den västra delen av utvecklingsområdet ”Sjuntorp” överlappar den östra av de två transmissionsnätsledningarna. För att undvika att planering påbörjas i denna del föreslår vi att området avgränsas utifrån gränsen för påverkansområdet för ledningens riksintresse.

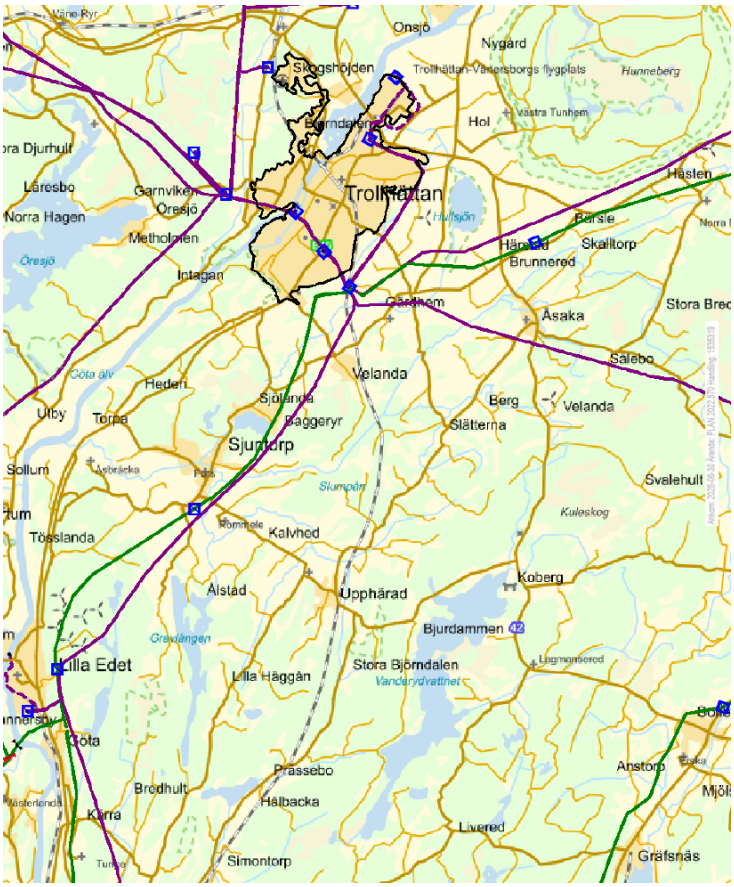
De två områdena L5a och L6a, där planen bl.a. redovisar utvecklad användning för gång- och cykelstråk, berörs både av två befintliga transmissionsnätsledningar, och av den planerade nya transmissionsnätsledningen mellan Skogssäter – Lunna. Det bör i beskrivningen av dessa områden framgå att det pågår ett transmissionsnätsprojekt, och att nya verksamheter inom dessa områden kan behöva samråda och samordnas med ledningsprojektet. För de två befintliga ledningarna gäller samrådskrav enligt ovan.

Kommentar:

Anläggningar ovan som berördes av samrådsförslaget berörs inte av granskningsförslaget. Synpunkterna noteras till arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

Yttrande 11 – Vattenfall, 2025-06-30

Vattenfall Eldistribution har elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät och lokalt elnät med en spänningsnivå på 0,4 kV till 145 kV, både ledning i luft och ledning i mark inom Trollhättans kommun. I kartan nedan visas enbart regionnätsledningar pga skalan.

Lokalnätet byggs i regel med avtalad rätt genom servitut och/eller ledningsrätt och med tillstånd av gällande områdeskoncession, tillhörande Vattenfall Eldistribution. Rättigheterna för regionnätet

säkras med hjälp av servitut eller ledningsrätt. Tillståndet för regionnätet erhålls genom linjekoncession hos Energimarknadsinspektionen.

Vattenfall Eldistribution lämnar följande synpunkter vad gäller elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät:

- Flytt eller förändring av befintliga regionnätsledningar kan innebära att ny linjekoncession måste sökas. Att ansöka om linjekoncession är en omfattade process som tar flera år att genomföra. Det är inte heller säkert att koncession ges för en ny ledning/ledningssträckning.
- Vid behov av ombyggnad av ledningar inom regionalt elnät vilka är linjekoncessionspliktiga ledningar är det troligt att ny koncession behöver sökas vilket är tidskrävande.
- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå upp till 55 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 10 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk.
- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå över 55 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 20 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk samt ur ett underhållsperspektiv.
- Utöver detta säkerhetsavstånd (20 m) tillkommer tillämpningen av försiktighetsprincipen för frågan kring elektriska och magnetiska fält (EMF). Vattenfall Eldistribution rekommenderar att ny bebyggelse där människor stadigvarande kan antas vistas, tex bostäder och kontor, inte uppförs närmare än 50 meter från ledningens närmaste anläggningsdel. Detta för att minimera eventuell framtida oro etc. hos de boende.
- Tillkommande solenergianläggning ska placeras minst 20 m (landsbygd) eller 10 m (tätort) från närmaste fasledare vid icke direktjordad luftledning med en spänningsnivå upp till 100 kV med hänsyn till TSN nr 21.
- Tillkommande solenergianläggning ska placeras minst 50 m (landsbygd) eller 20 m (tätort) från närmaste fasledare vid direktjordad luftledning med en spänningsnivå över 100 kV med hänsyn till Telestörningsnämnden (TSN) nr 21.
- Avståndet minst 20 m (landsbygd) eller 10 m (tätort) respektive avståndet 50 m (landsbygd) eller 20 m (tätort) hänför sig till att vid jordfel, t.ex. åsknedslag, på luftledningen uppstår en förhöjd markpotential i ledningsgatan. Denna förhöjda markpotential får inte påverka angrän-sande anläggningar så att skador uppstår på dessa. Den förhöjda markpotentialen får heller inte medföra fara för person som befinner sig invid anläggning placerad i närområde till luft-ledningen.
- Vid en eventuell kablifiering av Vattenfall Eldistributions regionnätsledningar så är det viktigt att ta i beaktande att även markkablar har säkerhetsavstånd till byggnation samt andra ledningsslag. Regionnätsledningar förlagda i mark ska inom kvartersmark skyddas med u-område.

Vattenfall Eldistribution lämnar följande synpunkter vad gäller elnätanläggningar med beteckningen lokalt elnätnät:

- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå upp till 24 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 10 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk.
- Nya exploateringar medför ett behov av både nya ledningar och nya nätstationer för elförsörjning. Nya ledningar är i stort sett alltid markförlagda kablar i tätbebyggt område men kan vara både markförlagda kablar och ledningar byggda i luft på landsbygden.

- För att undvika magnetfält ska avstånd från station till stadigvarande vistelse vara minst 5 meter. För att undvika brandrisk ska avstånd mellan station och brännbart material vara minst 5 meter.
- En tumregel är att längsta kabelväg från nätstation till anslutningspunkt är cirka 200 m. Det kan dock variera beroende på nätstationens kapacitet och områdets elförbrukning.

Vattenfall Eldistribution lämnar följande synpunkter vad gäller både elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät och lokalt elnät:

- För alla detaljer och anläggningar som placeras invid Vattenfall Eldistributions elnätanläggningar gäller att dessa skall placeras så att drift- och underhållsarbeten för elnätanläggning inte försvåras.
- Schaktning och sprängning får inte ske i närheten av Vattenfall Eldistributions elnätanläggningar utan att man i god tid inhämtat ledningsägarens medgivande.
- Hänsyn ska tas till försiktighetsprincipen som ingår i de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken avseende att verksamheter eller åtgärder inte medför skada eller olägenhet för männi-skors hälsa eller miljön.
- Arbetet med flytt, förändring eller annan ombyggnad av befintliga elnätanläggningar tillhörande Vattenfall Eldistribution, bekostas av, om inget annat avtalats, den som initierar en eventuell flytt, förändring eller ombyggnad.

En framtidssäkrad infrastruktur för eldistribution medför ombyggnad av befintliga elnätanläggningar och utbyggnad med nya elnätanläggningar för att säkerställa kommunens kommande energibehov vid bland annat nyexploatering av bostäder, industri och handel.

Vid etablering av större solenergianläggningar krävs sannolikt ombyggnad av befintliga elnätanläggningar och utbyggnad med nya elnätanläggningar.

Vid etablering av större solenergianläggningar och vindenergianläggningar krävs sannolikt ombyggnad av befintliga elnätanläggningar och utbyggnad med nya elnätanläggningar.

Vid omvandling av fridshusområden till områden för åretruntboende krävs sannolikt ombyggnad av befintliga elnätanläggningar och utbyggnad med nya elnätanläggningar.

Vid utbyggnad av laddinfrastruktur krävs sannolikt ombyggnad av befintliga elnätanläggningar och utbyggnad med nya elnätanläggningar.

I översiktsplanen måste hänsyn tas till att det krävs både nya och förändrade intrång i geografin för att framtidssäkra den del av infrastrukturen som berör eldistribution.

Vid bildande av nya naturområden, t.ex. naturreservat, Natura 2000-områden och vattenskyddsområden, gäller att restriktionerna inte får förhindra ledningshavaren att utföra de återkommande drift- och underhållsåtgärder som man är ålagda att utföra bl.a. enligt gällande föreskrifter samt åtgärder som erfordras vid pågående driftstörning.

Vid planering av nya biotopskyddsområde måste hänsyn tas så att dessa inte omfattar ledningsgatan.

Vid förändring i kraftledningsnätet bör en bedömning kring lämpligt teknikval genomföras. Det är särskilt angeläget i områden där väsentliga natur- eller kulturvärden kan påverkas.

Kommentar:

Synpunkterna noteras.

Kommunen bedömer utifrån synpunkterna att frågor om energiförsörjning främst behöver beaktas i andra planer och processer än i översiktsplaneringen. Kommunen avser beakta behov av övergripande ställningstaganden kring energiförsörjning i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan. Detta hanteras alltså inte i den fördjupade översiktsplanen.

Prövning av utveckling enligt granskningsförslaget bedöms inte hindras utifrån framföra synpunkter.

Yttrande 12 – Västra Götalandsregionen (Kulturförvaltningen), 2025-07-09

Den fördjupade översiktsplanen är väl genomarbetad. Det är värdefullt att kommunen i så hög utsträckning lyfter kulturmiljön, de olika delarnas unika karaktärer och de befintliga värdena i landskapet som en resurs och utgångspunkt i den fortsatta planeringen och utvecklingen av en attraktiv landsbygd. Exempelvis betonas vikten av tillgången på väl omhändertagna kulturmiljöer för ett utvecklat näringsliv och turism. Planen kopplar också samman kulturmiljö, ekologi och friluftsvärden och trycker på att bevara landskapets värden och möjliggöra för uthållig djurhållning mm.

För de mindre tätorterna har en kulturmiljöutredning nyligen gjorts. Det stärker möjligheten att ta tillvara viktiga värden. Vi kan konstatera att de inventeringar som finns för landsbygden som helhet har många år på nacken och en uppdatering vore angelägen för hela området. Som ett första steg skulle en kulturmiljöutredning för det som benämns småorter vara värdefullt att genomföra. I flera av dem finns tydliga kulturmiljövärden.

Under de tematiska ställningstagandena och avsnittet kring bebyggelsens utformning lyfts en bra ambition att ta anpassa ny bebyggelse efter platsens och kulturmiljöns förutsättningar. Här står också att:

- Varje bebyggelseexploatering ska föregås av en inventering av natur- och rekreationsvärden för att kunna ta vara på befintliga kvalitéer när nya utemiljöer skapas.

Det vore lämpligt att lägga till en motsvarande punkt/ambition när det gäller kulturmiljövärdena då de är speciella för varje plats och en bra utgångspunkt i planeringsarbetet. Alternativt att komplettera punkten med det.

Kommentar:

Större förändringar har gjorts inför granskningen, inte minst i planförslagets omfattning och avgränsning. Ambitionen som uttrycktes i samrådsförslaget avseende hänsyn till kulturmiljöer kvarstår men formuleringar har ändrats.

Ytterligare inventeringar och utredningar av kulturmiljöer kommer inte att göras inom ramen för den fördjupade översiktsplanen. Behovet beaktas i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

Inför exploatering kommer inventeringar göras utifrån behov, både för natur- och rekreationsvärden såväl som för kulturmiljövärden. Ställningstaganden om att inventeringar alltid ska göras innan exploatering tas bort i granskningsförslaget. Befintliga underlag kan vara tillräckliga för att bedöma behov av hänsyn.

Yttrande 13 – Västtrafik, 2025-06-18

Västtrafik ser positivt på utbyggnad i anslutning till befintlig kollektivtrafik. Genom att utveckla verksamheter och bostäder i närheten av befintlig kollektivtrafik ges förutsättningar för att resa hållbart och på så sätt bidra till en hållbar samhällsutveckling. För att fler ska välja kollektivtrafiken är det dock viktigt att säkerställa att de som reser enkelt hittar och kan ta sig till och från hållplatserna, här är det viktigt med tydliga gång- och cykelstråk.

I markanvändningskartan finns områden som är utpekade för att exploatera med bostäder där det idag inte finns kollektivtrafik, Västtrafik kan inte garantera att dessa områden får kollektivtrafik direkt vid exploatering. Det är först när områdena når upp till grundutbudsnivå som Västtrafik har krav på sig att trafikera dessa områden.

I fördjupade översiktsplanen tar kommunen ett ställningstagande att åter införa tågstopp i Upphärad, Västtrafik har inte för avsikt att trafikera tågstopp i Upphärad. Detta då det tågstoppet inte ingår i Målbild tåg 2035 eller i Västtågsutredningen samt påvisar Västtågsutredningen att ett tågstopp i Upphärad skulle minska nettoresandet mellan Göteborg och Trollhättan/Vänersborg.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Översiktsplanen uttrycker den kommunala viljeinriktningen avseende tågstopp i Upphärad. Kommunen är medveten om Västtrafiks och Trafikverkets processer i frågor om nya tågstopp.

Yttrande 14 – Energimyndigheten, 2025-06-17

Sammanfattning

Statens energimyndighet har inga synpunkter på samrådshandlingens innehåll men vill lämna förslag på mindre kompletteringar i syfte att stärka planens vägledande betydelse och strategiska funktion.

Energimyndighetens ställningstagande

Trollhättan kommun har tagit fram förslag på fördjupad översiktsplan för landsbygden med tillhörande orter. Energimyndigheten kan inte utläsa att den förväntade tillväxten i kommunen kan eller kommer utgöra ett behov av ytterligare tillförsel av energi eller vara i behov av kompletterande riktlinjer som rör den fysiska planeringen. Kommunen har en aktuell energiplan från 2022 vilket redogör för kommunens situation på ett bra sätt och som redovisar ett kommunalt överskott av elproduktion mot kommunens bedömda behov.

Den regionala handlingsplanen för elektrifiering uttrycker ett allmänt behov av dels förstärkning av det regionala distributionsnätet dels ökat behov av regional produktion. Det är till planens fördel om kommunens riktlinjer kompletteras med anvisningar som i proaktivt syfte möjliggör framtida förstärkning av det befintliga distributionsnätet samt dess stödanläggningar. Även anvisningar som undanröjer möjliga intressekonflikter för framtida produktionsanläggningar av fossilfri energi främjar den regionala handlingsplanens intressen och därmed även kommunens möjligheter till framtida

energiomställning. Exempel på proaktiva anvisningar kan vara: Allmänt utökat skyddsavstånd till befintligt transmissionsnät för framtida ökning av nätspänning. Att inte medge ny fastighetsbildning för bostad eller ny markanvändning för bostäder inom influensområde till potentiella områden för framtida vindbruk.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Kommunen har för avsikt att beakta behov av övergripande ställningstaganden om energiförsörjning som berör mark- och vattenanvändningen i ny kommunövergripande översiktsplan.

Yttrande 15 – Luftfartsverket (LFV), 2025-05-20

I FÖPen står att Luftfartsverket ska remitteras i ärenden där objekt över 20 meter ska byggas inom MSAytan för flygplats. I själva verket ska alla objekt, oavsett placering, till lands och till havs som är högre än 20 meter i förhållande till omgivande mark- eller vattenyta och som ingår i bygglovshandlingar eller kommunala planer remitteras till LFV. Det gäller även inom områden som är speciellt utpekade för vindkraft. CNS-utrustning som ägs och/eller förvaltas av LFV är av stor vikt för totalförsvarets civila del och denna utrustning är inte endast placerad i anslutning till flygplatser.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Kommunen ser över interna rutiner och kontrollerar att remittering till Luftfartsverket sker enligt framförda synpunkter i planering och lovhantering framåt.

Yttrande 16 – Ale kommun, 2025-07-07

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Ale kommun har tagit emot och läst förslaget till fördjupad översiktsplan för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter. Den samlade bedömningen är att det är ett väl genomarbetat förslag som väl beskriver den tänkta utvecklingen i kommunen.

Den gemensamma kommungränsen är ca sex kilometer. Väg 2001 via Lagmansered i Trollhättans kommun, och Livered i Ale kommun, passerar kommungränsen. Utöver denna numrerade väg finns ett fåtal mindre, onumrerade, vägkopplingar mellan kommunerna. Ingen av dessa vägkopplingar verkar beröras av förslaget.

Ingen av de utpekade utbyggnadsorterna nås direkt från Ale kommun. Med hänvisning till detta konstateras att den planerade utvecklingen sannolikt kommer att ha mycket begränsad, om någon, påverkan på Ale kommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Ale kommun har i övrigt inga synpunkter.

Kommentar:

Noteras. Trollhättans kommun bedömer att Ale kommun inte berörs av granskningsförslaget efter de avgränsningar som gjorts.

Yttrande 17 – Essunga kommun, 2025-08-04

Essunga kommun har inget att erinra gällande planförslaget FÖP Trollhättans landsbygder & mindre tätorter.

Kommentar:

Noteras.

Yttrande 18 – Lilla Edets kommun, 2025-06-03

Sammanfattning

Trollhättans kommun har tagit fram ett samrådsförslag till fördjupad översiktsplan för landsbygder och mindre tätorter, med målet att skapa en långsiktigt hållbar och levande landsbygd. Den fördjupade översiktsplanen är tänkt att fungera som ett underlag vid Trollhättans framtagande av en ny översiktsplan.

Planen fokuserar på att stärka orternas roll i kommunens utveckling genom att möjliggöra ny bostadsbebyggelse i anslutning till befintlig infrastruktur och service. Särskilt lyfts Upphärad fram som strategisk ort med förslag om pendeltågsstation, vilket skulle förbättra tillgängligheten till både Trollhättan och Göteborgsregionen. Velanda och Norra Björke pekas ut som viktiga delar i ett framtida cykelstråk som stärker hållbara resor och sammanlänkning mellan orter. Torpa föreslås som bytespunkt för kollektivtrafik nära kommungränsen, vilket öppnar för ökad samverkan med Lilla Edets kommun. Ett av de planerade utvecklingsområdena, Heden-Gröndal, ligger funktionellt närmare Lilla Edets kommun. Öresjöområdet prioriteras för rekreation och friluftsliv, men inte för ny bebyggelse. En ny gång- och cykelväg planeras dock koppla samman Öresjö med de centrala delarna. Planen möjliggör för cirka 1900 fler boende på landsbygden, utan att skapa ny storskalig exploatering. Grön- och blåstrukturer längs älven och E45 söderut ska värnas och utvecklas för att stärka klimatanpassning och ekosystemtjänster. Landsbygden ses som en tillgång för hela kommunen, med fokus på livskvalitet, lokal näringslivsutveckling och trygg samhällsservice. Utvecklingen planeras ske i nära dialog med invånare och i samverkan med grannkommuner och regionala aktörer.

Viktiga mellankommunala frågor är förutom den nya föreslagna pendeltågsstationen i Upphärad även gång- och cykelstråk över kommungräns, dels väster om älven mot Hjärtum, dels utmed E45 öster om älven. Trollhättans kommun har i Lilla Edets samråd för ÖP 2050 delvis yttrat sig positivt kring gång- och cykelnätets koppling mot Lilla Edet.

- De stråk och kopplingar för cykel som redovisas i översiktsplanen (*Prässebo – Upphärad och Hjärtum - Trollhättan*) delas av Trollhättans Stad som möjliga stråk att utveckla och stärka för cykelpendling, rekreationscykling och landsbygdsutveckling.

Ekonomisk bedömning

Sektorn bedömer att förslaget till beslut inte medför direkta ekonomiska konsekvenser för Lilla Edets kommun.

Sociala konsekvenser

Beslutet främjar miljö, tillgänglighet, jämställdhet och barnrättsperspektivet. Målen som berörs i Agenda 2030 är främst: 3, 5, 8, 9, 10, 11 och 13.

Beslut

Kommunstyrelsen yttrar sig positivt till den fördjupade översiktsplanen för Trollhättans landsbygd liksom ny pendeltågsstation i Upphärad men föreslår ett förtydligande kring gång- och cykelvägskopplingar mot Lilla Edet på både östra o västra sidan Göta älv.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Granskningsförslaget berör inte hela landsbygden och därmed berörs inte längre gång- och cykelkopplingar mot Lilla Edet. Trollhättans kommun är fortsatt positiva till de nya gång- och cykelkopplingarna och kommer att hantera detta i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

Yttrande 19 – Vänersborgs kommun, 2025-08-04

Trollhättans stad presenterar i samrådshandlingarna ett mycket omfattande material som på en relativt detaljerad nivå beskriver förutsättningarna i olika landsbygdsområden och mindre orter. Rekommendationerna till framtida markanvändning innebär vid en snabb översyn inte några drastiska förändringar utan utgår i mångt och mycket från att låta utvecklingen bygga vidare på befintliga strukturer. Vänersborgs kommun ser ingen anledning att ha synpunkter på hur Trollhättans stad planerar för sin landsbygd i generella termer.

Planområdets gränser i nordväst och nordöst utgör även gräns mellan Trollhättans och Vänersborgs kommuner. Där finns landsbygdsområden som i realiteten sträcker sig över kommungränsen. Detta antyds i utvecklinginriktningskartan där bland annat stora arealer inom Vänersborgs kommun återges som jordbruksbygd (öster om Hullsjön) och skogsbygd (kring Almås).

Det finns idag ett utbyte av tjänster över kommungränsen när det gäller bland annat förskola, grundskola, renhållning, vatten och avlopp. Det kan vara ett sätt att skapa bättre service för invånare och effektivare resursanvändning. Det krävs även kommunal samverkan för att tillgodose bland annat cykelförbindelser och kollektivtrafik över kommungränsen. På flera platser inom det aktuella planområdet finns starka kopplingar över kommungränsen som inte alltid framgår på ett tydligt sätt i underlaget. Det hade till exempel varit relevant att lyfta fram Båberg som ort samt förskola och grundskola i Mulltorp.

En annan typ av gemensamma resurser är naturområden som har en avgörande betydelse för att upprätthålla ekosystemtjänster och kan erbjuda viktiga rekreationsmiljöer. Hullsjön och Hunneberg är exmpel på naturområden som ligger över kommungränsen och som dessutom har tilldelats status som Natura 2000-områden samt ingår i riksintressen för naturvård. Av markanvändningskartan framgår inte att områdena ska skyddas som naturområden. Kopplingar till områdena är inte heller framlyfta i texterna.

Trollhättans stad lägger, liksom Vänersborgs kommun, vikt vid betydelsen av pendeltågstrafikens roll. En framtida tågstation i Upphärad skulle ge nya förutsättningar för landsbygdens utveckling i södra delarna av Trollhättans kommun. Det är viktigt att utbyggnaden av pendeltågssystemet sker som del i en regional planering där alla berörda kommuner medverkar. Vänersborgs kommun ser fram emot kommande utredningar med fokus på ett gemensamt arbete med regionens Målbild Tåg 2035 som utgångspunkt.

En infrastrukturfråga som inte riktigt hanteras i planen, trots att den har stor betydelse för landsbygdens förutsättningar, är vägreservatet för en förbifart av E45 väster om Trollhättan. Om förbifarten skulle genomföras medför det stora förändringar bland annat för områdena kring Båberg, Trestad center, Häljestorp och Almås i Vänersborgs kommun.

I det pågående gemensamma uppdraget ”Tillväxt Tvåstad” (beslutat av båda kommunstyrelser 7 maj 2025) utreds utvecklingsförutsättningarna längs gränsområdena. Tanken är att utredningen ska ge ett underlag som bland annat kan användas vid revidering av översiktsplanerna i båda kommuner. Vänersborgs kommun ser gärna att resultat från den utredningen kommer att baktas i det fortsatta arbetet med det aktuella planområdet.

Kommentar:

Utifrån ändringarna inför granskning bedöms beröringspunkterna mellan kommunerna vara begränsade i planförslaget. Synpunkterna noteras och de mellankommunala frågorna kommer att hanteras mer ingående i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan. Avsikten är att resultat och underlag från det gemensamma uppdraget ”Tillväxt Tvåstad” ska vara vägledande för det arbetet.

Yttrande 20 – Räddningstjänsten Fyrbodal, 2025-07-07

Räddningstjänsten har tagit del av remiss rörande fördjupad översiktsplan för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter. Räddningstjänsten har inget att erinra avseende samrådsunderlaget.

Kommentar:

Noteras.

KOMMUNALA INSTANSER

Yttrande 21 – Kultur- och fritidsnämnden, 2025-06-17

Kultur- och fritidsnämnden har beretts möjlighet att lämna ett yttrande över Samrådsförslag till fördjupad översiktsplan för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter, vilket är en fördjupningsdel av ÖP 2013: Plats för framtiden. Planen tar sikte mot 2050 och är vägledande, men inte bindande.

Kultur- och fritidsförvaltningen anser, efter ha granskat samrådshandlingen, att den tar hänsyn till viktiga aspekter av delaktighet, kommunikation, folkhälsa, kulturvärden och en levande landsbygd. Genom att fortsätta att utveckla dessa områden kan en hållbar och attraktiv framtid för Trollhättans landsbygder och för Trollhättan som helhet skapas.

Det som inte framkommer i denna fördjupade översiktsplan, vilket förvaltningen anser är en brist, är beaktandet av de platser och anläggningar för idrotts- och friluftsliv, kulturarv och allmänna eller föreningsdrivna mötesplatser som ligger utanför de tätbebyggda områdena. Dessa är attraktiva och har ett stort besöksvärde för såväl närboende, övriga trollhättebor och tillresta besökare. Vittene kulturled är ett sådant exempel.

Förvaltningen betonar även vikten av att värnandet om allemansrätten och strandskyddet omnämns i den fördjupade översiktsplanen.

Kommentar:

Med avgränsningen av planförslaget inför granskningen omfattas inte längre platser och anläggningar utanför tätorterna. Synpunkter kring dessa platser och anläggningar kommer att beaktas i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

Om värnande av allemansrätten och strandskyddet ska behandlas i översiktsplanen beaktas i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplanen. Lagstiftning ska generellt sett inte behöva upprepas i översiktsplanen, utan ska värnas och visas hänsyn oavsett.

Yttrande 22 – Utbildningsförvaltningen, 2025-06-19

Utbildningsförvaltningens synpunkter avser att om god service ska kunna tillhandahållas på landsbygden i form av tillgång till förskola och skola bör ny bebyggelse (som anges) huvudsakligen koncentreras framför allt till landsbygdens fem befintliga tätorter Upphärad, Sjuntorp, Velanda, Åsaka och Norra Björke för att möjliggöra till ett tillräckligt stort barn- och elevantal för att kunna säkerställa ekonomiskt, organisatoriskt och pedagogiskt hållbara förskole- och skolenheter i framtiden. Redan idag är detta en utmaning utifrån storleken på populationen ser ut i de mindre tätorterna på landsbygden.

Kommentar:

Inriktningen i planförslaget är att skapa tillräckligt befolkningsunderlag för både offentlig och kommersiell service och bebyggelse föreslås i översiktsplanen redan att koncentreras till kommunens tätorter.

Yttrande 23 – Trollhättans Energi AB (TEAB), 2025-06-25

Trollhättan Energi ser positivt på kommunens ambition att skapa långsiktigt hållbara och attraktiva landsbygder. Vi instämmer i den samlade hållbarhetsbedömningen avseende miljömässig hållbarhet och särskilt kring stycket om befolkningstillväxt och utveckling av VA och dagvattenhantering.

Trollhättan Energi instämmer även i att det är önskvärt att kommunen på ett tydligare sätt skapar förutsättningar för blå- och grönstruktur.

Rättelse till beskrivningarna av Heden-Gröndal och Stubbered: områdena är utpekade som utredningsområden i Vattentjänstplanen.

Tillägg till tematiska ställningstagande

Vid mer omfattande tillkommande bebyggelse i ytterområden kommer det krävas en tidig planering för att säkerställa va-utbyggnad och större nätförstärkningar på elnätet. Det kommer ta flera år att planera och bygga ut infrastrukturen för att möta ett ökat behov. Detta behöver beaktas i tidplaner för detaljplaner och byggstarter. Trollhättan Energi har också fjärrvärmenät i Sjuntorp som kan byggas ut.

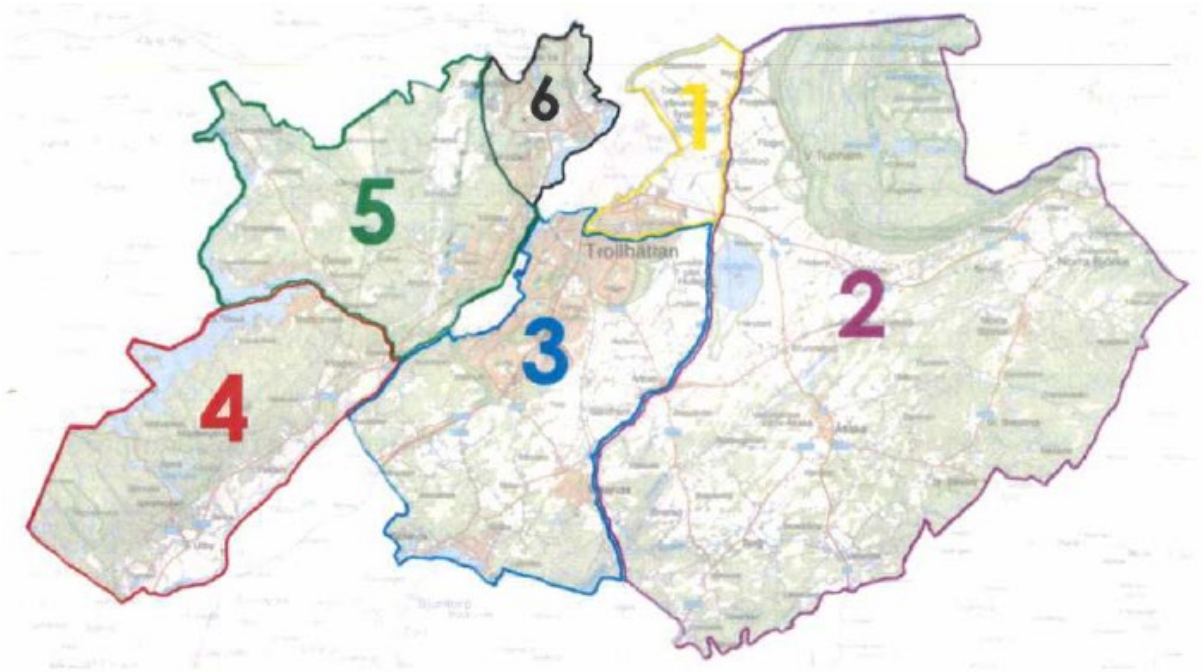
Förändrat klimat

Områdena skyfall och dagvattenhantering är upptagna i planen och är bra beskrivna: specifikt kring att bebyggelse inte ska planeras i låg punkter och att dagvatten ska minimeras och omhändertas lokalt. Detta är extra viktigt för att skapa ett samhälle resilient mot klimatförändringar.

Om elnätet behöver förstärkas med nya nätstationer så bör dessa inte placeras i områden med översvämningsrisk. I detta fall behöver minsta golvnivå över dimensionerande högvatten fastställas.

Elnätet

Trollhättan Energi Elnät AB innehar nätkoncession inom större delen av Trollhättans kommun, med undantag för bland annat Sjuntorp och Velanda, de ligger utanför vårt koncessionsområde. Vårt elnät omfattar sex delområden (se figur 1 nedan). Samrådsförslaget till fördjupad översiktsplan (FÖP) berör i första hand delområde 2, där tätorterna Åsaka och Norra Björke återfinns.

Figur 1: Trollhättan Energis sex delområden för elnät

Inom Åsaka (delområde 2) är vår bedömning att det kan krävas 1-2 nya nätstationer inom 5-10 år på grund av den planerade förtätningen i område ÅMl (centrum) och ÅBl Stenkullen. Plats för nya nätstationer behöver reserveras nära de nya bostadsklustren.

Trollhättan Energi ställer sig i huvudsak positivt till den fördjupade översiktsplanen och ser fram emot att bidra till en robust och hållbar elförsörjning i kommunens landsbygder. Samtidigt är det avgörande att planerad mark- och vattenanvändning samordnas med den elektriska infrastruktur som krävs för omställningen till ett elektrifierat samhälle.

Samverkan

Trollhättan Energi önskar en fortsatt dialog i det kommande planarbetet.

Önskemål finns att kommunen inkluderar personal från vår elnätsverksamhet i sin ledningsgrupp för samhällsplanering för att kunna utnyttja vår elnätsinfrastruktur på effektivaste sätt. Vidare ser vi

gärna att en eller två årliga uppföljningar genomförs där planerad bebyggelse jämförs med elnätets kapacitet och investeringsplan.

Kommentar:

Synpunkter och information noteras. Synpunkter om sådan som inte berörs av granskningsförslaget (de mindre tätorterna) bemöts inte här utan hanteras i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

Behov av nya nätstationer hanteras i prövning av detaljplaner.

Kommunen välkomnar och avser ta initiativ till fortsatt dialog i frågor om teknisk infrastruktur och bebyggelse. Kommunen har för avsikt att beakta behovet av generella ställningstaganden kring energiförsörjning och teknisk infrastruktur relaterat till utveckling av den fysiska miljön i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

ÖVRIGA

Yttrande 24 – Privatperson, 2025-07-04

Dessa förslag gynnar målen för tillgängliggöra natur- och rekreationsområden, minskad klimatpåverkan samt uppnå god hälsa i Öresjöområdet.

- Bygg en ordentlig cykelväg från Torsred till Öresjö badplatser Munkeboviken och Phoenix. En väg som kan användas året runt.
- Underhåll motionsspåren som utgår från gamla Friluftsfrämjandet i Munkebo. Fantastiska spår som nu växer igen. Det ligger stora nedfallna träd på flera ställen som dels hindrar människor att komma fram med barnvagn och cykel men även innebär en stor skaderisk.

Kommentar:

Till granskningsförslaget har den fördjupade översiktsplanen avgränsats till att enbart omfatta de mindre tätorterna. Arbete pågår även med en ny kommunövergripande översiktsplan, där området kring Öresjö kommer att behandlas.

Frågor om underhåll och skötsel samt specifika investeringar hanteras inte i översiktsplanen. Synpunkterna framförs till berörda förvaltningar.

Som information lyfter kommunen att skötseln av spåren tidigare utfördes av Friluftsfrämjandet som inte är verksamma på det sättet längre i området. Frågan om förvaltandet och underhållet av spåren diskuteras inom Trollhättans stad. För att åtgärda mer akuta åtgärder som nedfallna träd uppmanar kommunen att göra en felanmälan till Trollhättans stad.

Yttrande 25 – Privatperson, 2025-07-04

Jag tillsammans med flera grannar och sommargäster önskar oss en ordentlig cykelväg hit till de offentlig badplatserna Munkeboviken samt Fenix. Den som Trollhättans Stad gjorde iordning är under all kritik. Vi önskar oss en asfalterad cykelväg. Dels hade det möjliggjort för oss som bor här året runt att cykla in till Trollhättan där många av oss arbetar, har fritidsaktiviteter och våra barn skulle också kunna ta sig fram på ett mer säkert sätt. Det finns numer också bra elcyklar för oss som kan tänka oss att cykla längre sträckor. Vi hade inte blivit beroende av bil. Att vi kan ta oss fram med fossilfria alternativ går också Trollhättan Stad ut med, så varför inte satsa hela vägen? Men framförallt hade det blivit säkrare för de cyklister (barnfamiljer/ och ungdomar) som vill komma ut hit på somrarna och inte riskera bli påkörda på den existerande farliga vägen.

Kommentar:

Till granskningsförslaget har den fördjupade översiktsplanen avgränsats till att enbart omfatta de mindre tätorterna. Arbete pågår även med en ny kommunövergripande översiktsplan, där området kring Öresjö kommer att behandlas.

Frågor om specifika investeringar hanteras inte i översiktsplanen. Synpunkterna framförs till berörda förvaltningar.

Yttrande 26 – Privatperson, 2025-05-17

Vi är många familjer som etablerat oss här ute i fina Gärdhem och det är många vuxna och barn som cyklar till jobb och skolor inne i tätorten året runt.

Vi är väldigt glada för att vi har Gamla Nossebrobanan som färdväg. Vi hade verkligen uppskattat om ni kunde få till gatubelysning på sträckan mellan sandhemsspåret och ut till Hullsjövägen. Detta skulle öka tryggheten och säkerheten för alla som promenerar och cyklar där kvällstid.

Kommentar:

Gatubelysning hanteras inte i översiktsplanen. Synpunkten framförs till berörd förvaltning.

Yttrande 27 – Privatperson, 2025-07-13

Syftet med fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter är en ändring av gällande *Översiktsplan 2013: Plats för framtiden* och en fördjupning av de geografiska delar av kommunen som ingår i FÖP:en skriver Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Översiktsplan 2013: Plats för framtiden Av Trollhättans översiktsplan framgår tre stora mål för Trollhättans kommun. Först och främst ska Trollhättan **byggas för alla**, vilket är översiktsplanens övergripande mål. Den ska även skapa förutsättningar för att uppfylla visionen om Trollhättan som en stolt och innovativ stad med plats för framtiden. Slutligen finns **ett befolkningsmål om att vi ska växa** till 70 000 Trollhättebor, vilket innebär en kraftig utbyggnad av såväl bostäder som arbetsplatser inom kommunen. Detta ska bland **annat ske genom en levande landsbygd** med växande tätorter. **Hela kommunen ska leva och som Trollhättebo ska man kunna leva ett gott liv på landsbygden**

Trollhättans Stad

Översiktsplanen har ju som mål att Trollhättan ska ha en **levande landsbygd** och växande tätorter, att landsbygden och de mindre tätorterna ska växa proportionerligt mot centralorten och att ny bebyggelse **framför allt ska koncentreras till befintliga mindre tätorter** skriver Samhällsbyggnadsförvaltningen vidare. Koncentration till befintliga tätorter emotsätts bestämt som enda möjligheten till lantligt boende då levande landsbygd är inte likvärdigt med att leva och bo i en mindre tätort vilket återfinns i nuvarande FÖP.

"Idag (2023) bor ca 8800 invånare i Trollhättans landsbygder och ca **4800 bor i mer glesbebyggda områden i någon av kommunens landsbygder**.

Den gällande översiktsplanen innehåller generella visioner för utvecklingen av Trollhättans landsbygder och mindre tätorter och syftet med FÖP:en är att konkretisera dessa visioner och ta fram en långsiktig och hållbar strategi för hur detta kan ske. Det övergripande målet för FÖP:en handlar om att skapa **goda förutsättningar för fler att bo och verka i hela kommunen** genom att möjliggöra en god livsmiljö, möjliggöra en god företagsmiljö samt värna och tillgängliggöra natur- och rekreationsområden.

I Trollhättans kommun är landsbygden alltid nära. I Trollhättan vill vi att hela kommunen ska leva och att man som Trollhättebo ska kunna leva ett gott liv på landsbygden. **Kommunens inriktning är att ytterligare bebyggelse, både bostäder och verksamheter, på landsbygden är önskvärt**. Det ger förutsättningar för en god boendemiljö, en levande landsbygd samt skötsel och vård av jord- och skogsbrukslandskapet.

Bebyggelseutveckling på landsbygden, utanför tätorterna, sker i huvudsak genom mindre kompletterande ny bebyggelse som tar hänsyn till platsens specifika förutsättningar skriver Samhällsbyggnadsförvaltningen vidare. Detta reflekterar inte aktuellt bebyggelsetryck som faktiskt visar på fakta på var våra invånare önskar att bo.

Ställningstagande förhandsbesked- Bebyggelsutveckling på landsbygden som är godkänd av kommunstyrelsen 2022-04-13 säger dock annat. Den säger b.la att sporadiskt släppa fram mer bebyggelse på landsbygden gör det svårare för kommunen att bedöma och förutse de

långsiktiga konsekvenserna av utvecklingen. Därför togs det fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen som nu verkar ha ersatts av FÖP som bekräftar de mycket starka begränsningarna i bebyggelse utanför tätorterna på landsbygden som så många kommuninvånare önskar vilket tydligt visas av b.la bebyggelsetrycket i Gärdhem b.la. Många invånare vill inte bosätta sig tätorterna då det inte är landsbygden med dess goda livsmiljö som de söker. Tills dess att TÖP för landsbygden var färdig så står det också att kommunen behöver ta ställning till vilken typ av ärenden som kan släppas fram och vilka som bör invänta arbetet. FÖPen befäster tyvärr bara detta ställningstagande att lantlig bebyggelse utanför tätorterna som så många önskar och drömmer om, inte är i linje med vad Samhällsbyggnadsförvaltningen anser är landsbygd och med nuvarande förslag på FÖP försvårar avsevärt och näst intill omöjliggör detta helt.

Detta opponerar jag mig emot å det bestämdaste. Landsbygd är enskilt boende på lämpliga platser för livskvalitet och ett levande landskap.

I vattentjänstplanen pekas Gärdhem-Artorp ut som bevakningsområde. Varför detta område är utpekat som bevakningsområde är för att enskilda avloppsanläggningar riskerar påverka vattentäkter vid ett ökat bebyggelsetryck samt att det riskera ha en negativ påverkan på Stallbackaån, vilken rinner ut i Hullsjön. Området berörs av ca 21 fastigheter som idag primärt har enskilt vatten och avlopp samt med ett flertal relativt nya avloppsanläggningar **pga av att flera har fått avslag på sina ansökningar om anslutning till existerande kommunalt VA**. I samma område finns det några andra

avtalskunder med kommunalt vatten som har fått godkänt för anslutning. Vidare görs bedömningen att det finns **ett exploateringstryck i området, vilket baseras på andelen sökta förhandsbesked samt utförd nybyggnation i närområdet**. Men området är inte utpekat i gällande översiktsplan som ett utvecklingsområde för tätortsutveckling utan som ett bevakningsområde och landsbygdsområde.

Området ligger i närheten till ett befintligt verksamhetsområde för VA och således finns det möjlighet till anslutning om ambitionen finns.

Samhällsbyggnadsförvaltningen försvårar trots detta med nuvarande utgåva av FÖP och nu nästan omöjliggör lantlig nybyggnation i Gärdhem där bebyggelseönskan är högt och alla bra förutsättningar redan finns på plats istället för att underlätta för de människor som verkligen vill leva naturskönt och etablera sig i bland den vackraste delen av kommunen. ÖP vill skapa möjligheter till befolkningsökning i kommunen och i detta området finns just dessa förutsättningarna redan på plats. Dessa människorna vill inte etablera sig i tätorterna, då väljer de en annan kommun istället. Området är inte "utpekat" som ett utvecklingsområde i ÖP vilket bör vara felaktigt då det är precis detta som motbevisas av **exploateringstrycket i området, vilket baseras på andelen sökta förhandsbesked samt utförd nybyggnation i närområdet.**

Det utpekade området bör definitivt beaktas som ett utvecklingsområde med fina förutsättnignar. Gärdhem tillhör absolut det främsta intresseområdet för lantlig nybyggnation av många redan existerande samt potenta nya kommuninvånare. Området ligger dessutom i närheten till ett befintligt verksamhetsområde för VA och således finns det möjlighet till anslutning om TEAB någon gång tar ett faktabaserat beslut. De okonsekventa diskussionerna har pågått nu långt över 30 år och det är inte trycket på befintlig VA som är begränsningen utan de utmaningarna finns på annat håll.

Därmed utgör detta område då ej heller längre någon risk vid ett ökat bebyggelsetryck som påverkar vattentäkter med enskilda avloppsanläggningar med att ha en negativ påverkan på Stallbackaån.

Landskapskaraktärsområden inom Gärdhem, Öppet slättlandskap – Gärdhemsslätten

Området har tre nyckelkaraktärer: åkrar, bebyggelse på små höjder och vattenelement i form av diken, bäckar och Hullsjön skriver Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Jordbruket är till stor del växtodling som bedrivs på ett modernt och rationellt sätt. Den äldre bebyggelsen består av gårdar som ligger utskiftade på slätten**, ofta på åkerholmar eller mindre höjder**. **Här har som på samma sätt i övriga jordbrukssverige skett en övergång från blandjordbruk med djurhållning till gårdar med enbart spannmålsproduktion.** Detta leder till att marker som tidigare varit betesmarker antingen införlivas i åkrar eller mister sin hävd och blir ruderatmarker eller växer igen. **På dessa platser finns ibland den nyare bebyggelsen för det är här våra invånare vill leva**. Många av åkrarnas randzoner har historiskt varit utnyttjade som betesmarker. Allt eftersom antalet betesdjur minskat och nästan helt försvunnit så har även hävden av dessa områden upphört. **Landskapstypen har det största exploateringstrycket i kommunen,** tätorterna exkluderat**. Det är en eftertraktad boendeform att bo lantligt men tätortsnära**. **Dessa bostadshus uppförs ofta på impedimenten, åkerholmarna.**

Gärdhem har precis den landskapstypen som är mest eftertraktat som boendeform vilket nuvarande utformning av FÖP nu avsevärt försvårar med nuvarande förslag.

Gärdhem har dessutom busstrafikstruktur samt även gång och cykelbana redan etablerad.

Kulturmiljöprogram

För att kartlägga kommunens kulturmiljöer togs ett kulturmiljöprogram fram i november **1991 dvs 34 år sedan och där väldigt mycket har ändrats sedan dess.**

Där redovisas ett urval av miljöer och objekt som återger en allmän bild av den kulturhistoriska utvecklingen i kommunen. I urvalet ingår även miljöer och kulturlandskap som tydligare än andra sammanfattar och illustrerar det historiska förloppet och som har ett särskilt skyddsvärde. I Miljöbalken 3 kap. 6 § anges att mark och vattenområden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av områdenas kulturvärden så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön. De miljöer och objekt som anges i kulturmiljöprogrammet tillhör alla sådana områden. Följande sju områden, förutom riksintressena, som anges i kulturmiljöprogrammet har särskilt stora kulturvärden.

- Gårdsmiljöer i Halltorp Högen

I kulturmiljöprogrammet anges dessutom ett stort antal enstaka byggnader som besitter ett stort kulturhistoriskt värde.

Kulturmiljöprogrammet från 1991 har inte uppdaterats i samband med framtagningen av FÖPen vilket är absolut nödvändigt ifall det fortfarande har en påverkan eftersom de miljöer som pekas ut har förändrats avsevärt under dessa år. Kulturmiljöprogrammet har dessutom inte hindrat tillkommande nybyggnation alldeles intill utpekade objekt i Halltorp.

Miljöer och objekt i kulturmiljöprogrammet som anses ha särskilt stora kulturvärden måste isåfall identifieras i samråd med privata ägare och också ersättas ekonomiskt för de eventuella begränsningar och konsekvenser som det faktiskt innebär ifall de är av fortsatt intresse.

Samhällsförvaltningen skriver vidare: Service Tillgången till service är en viktig del av hur vi upplever vår närmiljö. Inte bara för att vi vill kunna få tag på det vi behöver på ett enkelt och smidigt sätt, utan också då det ofta är kring olika serviceinrättningar, såsom en affär, ett apotek, en vårdcentral eller liknande, som en stor del av vårt spontana sociala liv utspelas. En kvällsöppen affär eller en vårdinrättning som är en arbetsplats dygnet runt bidrar också till tryggheten i ett område. Nära tillgång till dagligvaruhandel ses av många som en stor fördel, precis som närhet till annan allmän service. Här utgör handel i de mindre tätorterna en viktig del. Inte bara för att kunna köpa mjölk utan också som en lokal mötesplats.

Människor som bor eller vill bosätta sig på landsbygden har inte behov av och söker framför allt ej heller tillgång till service. Bosätter man sig på landsbygden planerar man sin vardag och vill ha närheten till naturen och lugn och ro.

Skola och förskola Goda förutsättningar för att inhämta kunskap och socialt trygg miljö är viktiga fundament för en fungerande skola. Skolan/förskolan utgör en betydelsefull bas i bostadsområdets eller stadsdelens närmiljö.

Ny och fin skola finns i Velanda dvs inom Gärdhem, vi är väldigt tacksamma för denna.

Vidare ser Velanda och Gärdhem ut att få den största av befolkningsökning i jämförelse med resterande områden på Trollhättans landsbygd enligt befolkningsprognosen 2021- 2026.

En tydlig utvecklingstendens i det öppna slättlandskapet är att åkerholmar och impediment bebyggs med småhus i stadens närhet.

RADAR ARKITEKTUR INTEGRERAD LANDSKAPSKARAKTÄRSANALYS FÖR TROLLHÄTTAN

Radars kommentarer och rekomendationer kring Gärdhem som måste beaktas i

FÖP:

Öppet slättlandskap Landskapsvärden

- Värdefull visuell karaktär där trädbevuxna åkerholmar ligger spridda i det öppna landskapet. Många åkerholmar är bebygda med både äldre och nyare bebyggelse.
- Landskapsekologiskt värdefulla gräsmarker kring Hullsjön och söder ut längs tillflöde och moränrygg – av riksintresse för naturvård samt högt kulturhistoriskt värde.
- Värdefulla, attraktiva boendemiljöer, delvis på grund av landskapets visuella karaktär.
- Generellt värdefull bebyggelsetradition med traditionella former och volymer för det historiska jordbrukslandskapet.
- Möjligheten till utblickar och längre siktlinjer, ofta med Hunneberg i fonden som ger landskapets identitet

Spridd bebyggelse

- Lokalisera bebyggelse på åkerholmar och små skogspartier. Begränsa utbredningen på varje åkerholme så att en tydlig och ekologiskt funktionell randzon av lövskog finns kvar, också för ett visuellt syfte. Ta hänsyn till kumulativa effekter av byggnation så att åkerholmarnas funktion som ekologiska stepping stones inte ödeläggs.
- Orientera byggnader efter landskapets förutsättningar. Det gäller också terränganpassningen av tomten – undvik schakter, sprängningar och terrasseringar.
- Visa särskild hänsyn och studera läge och utformning på kompletterande bebyggelse särskilt noga i den kulturhistoriskt värdefulla miljön på moränryggen söder om Hullsjön.
- Förespråka traditionella typologier för landskapstypen med sadeltak i liknande skala som befintlig bebygelse.

Samhällsbyggnadsförvaltningen summerar b.la medborgardialoger:

3.5.4 Attraktiv landsbygd sammanfattning av tidiga medborgardialoger Vad som uppfattas som en attraktiv landsbygd och livsmiljö är subjektivt - Naturnära boende med större tomter är vidare en ständigt återkommande kvalité som ett boende på landsbygden erbjuder. Naturen beskrivs i sin tur bidra till ett lugn.

Att det är möjligt att bo på landsbygderna eller i ett litet samhälle omgiven av natur men samtidigt ha nära till tätorter, centralorten och den service som erbjuds där, lyfts fram av invånarna som ytterligare en av Trollhättans landsbygders kvaliteter.

3.5.5 Hållbar landsbygdsutveckling skapas tillsammans För att uppnå en hållbar landsbygdsutveckling i Trollhättan krävs samverkan.

3.5.5.1 Privat, offentligt och ideellt Olika aktörer har ägandeskap över olika frågor. För att saker och ting ska ske, krävs att respektive aktör gör det den har ägandeskap över. Det krävs således ett samspel mellan platser såväl som aktörer, offentliga, privata och ideella för att uppnå en hållbar och attraktiv landsbygd

Att FÖPen tydligt framhäver Samhällsbyggnadsförvaltningens vision om förtätning av befintliga tätorter som landsbygd finner jag anmärkningsvärt då ÖP13 ger en annan vision. Detta återspeglar inte ett Trollhättan för alla med en levande landsbygd och kommer hämma 8% eller mer av kommunens befolkningsmål.

Ny bebyggelse koncentreras framför allt till landsbygdens fem befintliga tätorter Upphärad, Sjuntorp, Velanda, Åsaka och Norra Björke.

- Inom användningen finns möjlighet till förtätning av lucktomter och komplettering av Trollhättan Stad ser positivt på möjligheten till utveckling av boendemiljö eller företag på landsbygden

- Trollhättan stads inriktning är att ytterligare bebyggelse, både bostäder och verksamheter, på landsbygden är önskvärt.
- Nya byggnader ska i första hand placeras intill befintlig bebyggelse. Placering och utformning ska ske med hänsyn till förutsättningarna på platsen, t.ex. landskapsbild och byggnadstradition. Bebyggelse som uppmärksammas i Kommunens kulturmiljöprogram ska underhållas kontinuerligt på ett sätt som motsvarar dess kulturhistoriska värde.

- Möjligheterna till kompletterande verksamheter i kombination med jord- och skogsbruk ska uppmuntras.

Kommentar:

Granskningsförslaget som tagits fram efter samrådet innefattar inte landsbygden utanför tätorterna. Synpunkter om landsbygden i övrigt noteras och beaktas i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan som också pågår. *Översiktsplan 2013: Plats för framtiden* är tills vidare vägledande för utveckling på landsbygden.

Ställningstagandet i översiktsplanen att bebyggelse ska koncentreras till de mindre tätorterna betyder inte att ny bebyggelse inte kan prövas utanför tätorterna på övrig landsbygd. Genom att koncentrera ny bebyggelse till tätorterna är förhoppningen att service kan upprätthållas över lång tid och även tillskapas, vilket bedöms gynna alla som bor på landsbygden.

I den nya kommunövergripande översiktsplanen kommer särskilt värdefulla kulturmiljöer att redovisas enligt 3 kap. 5 § 4 p. plan- och bygglagen. Någon motsvarande redovisning görs inte i den fördjupade översiktsplanen. Detta innebär inte att alla kulturmiljövärden kommer att redovisas i den kommunövergripande översiktsplanen. Hänsyn kan behöva tas till kulturmiljövärden som inte redovisa i översiktsplanen i bland annat detaljplaner eller bygglov. Ytterligare inventeringar och utredningar kan tas fram utanför ramen för översiktsplanen för att beskriva befintliga kulturmiljövärden. Eventuell ekonomisk ersättning vid begränsade möjligheter att utveckla en fastighet regleras i befintliga lagar och regler och kommer inte att hanteras närmare i varken den fördjupade översiktsplanen eller den kommunövergripande översiktsplanen.

Kommunen ser fortsatt positivt på att skapa bättre förutsättningar för service i tätorterna. Detta innebär att service inte behöver tillskapas utanför tätorterna på landsbygden för att tillgodose service för de som bor på landsbygden.

Den fördjupade översiktsplanen förtydligar och konkretiserar hur kommunen vill att de mindre tätorterna utvecklas. Att bebyggelse ska koncentreras till tätorterna är redan en inriktning i *Översiktsplan 2013: Plats för framtiden*, som inte ändras.

Yttrande 28 – Privatperson, 2025-07-13

Jag tycker texten kring utvecklingen av småorten Gärdhem lägger en våt filt över utvecklingen i just Gärdhem. Som en av initiativtagarna till den nya bebyggelse som skett uppe i Gärdhems by, tycker jag vi hade en god dialog med kommunen och kommunens bolag TEAB kring exploateringen, ur aspekterna ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Utifrån innehållet i förslaget på ny ÖP för området, läser jag in att någon liknande utveckling i framtiden inte är önskvärd, vilket jag tycker är synd ur många aspekter.

Projektet var enligt undertecknad lyckosamt ur flera synpunkter, nästan alla tomter är bebyggda (efterfrågan har varit mycket stor för den typen av lantligt boende utan tydlig tätorts karaktär), Gärdhem har ”livat upp” som by tack vare att ”ursprungs befolkningen” blandats med nyinflyttade. De ekologiska värdena har kunnat bibehållas med gröns stråk inom området och träd och brynmiljöer bevarade. Det har blivit en del i en positiv landsbygdsutveckling.

Av det jag läser kan jag inte se att motsvarande projekt är önskvärt, vilket jag tycker är lite sorgligt.

Kommentar:

Granskningsförslaget som tagits fram efter samrådet innefattar inte landsbygden utanför tätorterna. Synpunkten kommer att beaktas i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan som också pågår. *Översiktsplan 2013: Plats för framtiden* är tills vidare vägledande för utveckling på landsbygden.

Yttrande 29 – Privatperson, 2025-05-18, 2025-06-18, 2025-07-03

Yttrande 1

Förskola/fritids:
Jag välkomnar att det läggs vikt på förskolans/fritids bevarande i byn (Norra Björke) då den är en viktig samlingsplats för barn och föräldrar. Vill dock lyfta vikten av att detta inte bara står i FÖPen utan att det även beaktas i praktiken av utbildningsförvaltningen. Det är ändå rimligt att en sådan viktig punkt för barnen som förskola/fritids finns kvar härute när det procentuellt bor fler barn på landsbygden jämfört med inne i centrala stan.

Förskolan och fritids i Norra Björke ger barnen kring byn möjlighet att själva ta sig till och från målpunkten vilket ger både hälsofördelar och bidrar till deras utveckling. Det hade inte varit möjligt om barnen fått förskole/fritidsplats i Åsaka då det är för långt för de små barnen att cykla/gå dit.

Med en ny GC-väg mellan Norra Björke vägskäl och byn, som finns med i planen, ökar förutsättningarna ytterligare att se till att kringboende kan ta sig till förskolan/fritids i Norra Björke och andra målpunkter via cykel/till fots. Det minskar bilberoendet i/runtomkring byn. Idag kör de flesta föräldrarna barnen till/från förskolan/fritids pga smal väg med hög hastighet. Men med en fin GC-väg kommer det att ändras. GC-vägen och förskolans/fritids kvarvarande i byn är också viktigt för att ge möjlighet för de kringboende att klara sig att bo härute med endast en bil (vilket fler gör härute jämfört med inne i centrala stan procentuellt). Om förskolan/fritids finns kvar i byn kan ex. en hemmavarande förälder hämta och lämna utan att behöva ha tillgång till en andra bil. Det i sin tur skulle locka fler barnfamiljer att flytta hit och driva på den pågående generationsväxlingen. Flertalet föräldrar jobbar även i andra kommuner (ex. Grästorp och Lidköping) vilket skulle göra att de får åka först till Åsaka och lämna barn innan de vänder tillbaka till Norra Björke och vidare till jobb om förskolan/fritids skulle läggas ner och barnen skulle flyttas till Åsaka.

Förskolan/fritids är idag en liten verksamhet där barnen lär känna de kringboende ungarna och pedagogerna väl, där den blandade barngruppen gör att de äldre lär sig att ta hand om de yngre och där de yngre lär sig snabbt av de äldre. Vi är så nöjda med den lilla skalan och gemenskapen och hoppas att det får lov att finnas kvar.

GC-väg mellan Norra Björke vägskäl och Norra Björke samt synpunkter på "Svängen":
Ser mycket positivt på förslaget. Den planerade GC-vägen kommer bli ett fantastiskt tillskott för

kringboende i alla åldrar. Det blir toppen både för jobbpendling, hämtning och lämning på förskola, för barnen att ta sig till och från kompisar, för möjligheten att ta sig tryggt till bla Fyrishov mm. Att GC-vägen svänger av innan "Svängen" vid Östbjörke är rimligt då det är trångt där. MEN. Där finns ett annat problem som behöver lyftas. I Svängen stannar skolbussen. Barnen står idag bakom en lada och väntar, på en ouppmärkt hållplats mitt i Svängen. Svängen i sig är jättesmal och många kör alldeles för fort. Hur Trafikverket kan tycka att 70 km/h där är en rimlig hastighet är för mig en gåta. Bara under det senaste halvåret har jag fått till mig om minst 3 st "nära ögat" där det första tillfället rörde en bilist som höll på att köra på en pappa med en barnvagn, det andra var en bil med släp som höll på att krocka med en annan bilist och det tredje var en bilist som höll på att bli påkörd av en lastbil. Svängen är alldeles för trång och sikten är obefinlig och många kör både för fort och genar. Det går att mötas två personbilar. Men då finns ingen plats kvar för en gående/cyklist eller ridande på sidan. Att mötas två lastbilar/bussar är en omöjlighet.

Även om den planerade GC-vägen blir ett jättebra tillskott, så behöver många av de boende fortfarande passera i Svängen och skolbarnen går fortfarande på bussen där. Jag vill därför lyfta den som ett problem som behöver hanteras (breddad sväng? hastighetssänkning? anläggande av en riktig busshållplats på raksträckan? refug?)

Lekplats och förskolegård:

Lekplatsen i Norra Björke är väl omhändertagen. Men det som förvånar mig är att den inte är kommunal utan sköts av bygdegården. Åsaka är visserligen ett större samhälle, men där finns hela två kommunala lekplatser. Borde det inte vara rimligt att det skulle finnas åtminstone en kommunal lekplats i Norra Björke som inte kräver av frivilliga att sköta den?

Förskolegårdar ska enligt FÖPen vara gröna och aktiverande. När det kommer till förskolegården i Norra Björke finns med tanke på det lite att jobba på. Den är väldigt hårdgjord och de flesta av lekredskapen är föråldrade. Kan man anlägga fina förskolegårdar till barnen i centrala staden, så kan man även göra det här ute anser jag. Dags att göra om och göra rätt.

Kommentar:

I granskningsförslaget så avgränsas planförslaget till att enbart omfatta områdena där tätorterna föreslås utvecklas. För Norra Björke innebär detta att bland annat förskolan inte längre omfattas av planförslaget. Inriktningen är dock fortfarande att service ska finnas i tätorterna. En långsiktig möjlighet att flytta förskolan i Norra Björke till ett mer centralt läge ska beaktas när orten utvecklas, vilket framgår i granskningsförslaget. Även väg 2044 hamnar till stor del utanför planförslaget, men kommunens inriktning är fortsatt att skapa bättre förutsättningar för gående och cyklister längs vägen. Ställningstaganden om specifika trafikåtgärder hanteras inte i översiktsplanen. Synpunkter om trafiksäkerhet kring ”svängen” vid Östbjörke framförs till berörd förvaltning.

Lekplatsen Norra Björke har bekostats av kommunen i överenskommelse med bygdegårdens förening att de sköter drift och underhåll.

Kommunen arbetar med att få till grönare skolgårdar som ett separat arbete utanför ramen för översiktsplanen. I dagsläget finns ingen information om vilka åtgärder som kan blir aktuella för vilka förskolor när.

Yttrande 2

Om den gamla banvallen ska fungera som cykelbana mellan Norra Björke och Åsaka så behöver den vintervägh̊allas, asfalteras och ges belysning. Jag ser dock väldigt positivt på planerna om att göra en GC-väg där då det blir ett fint sätt för oss Björkebor att ta oss in till stan med cykel (när man ordnat cykelbana hela vägen). Där banvallen/GC-vägen når väg 42 (i Åsaka) blir det viktigt med en ordentligt trafiksäker överfart (där är både mycket och tung trafik som kör).

Kommentar:

Även denna väg hamnar utanför granskningsförslaget. Men kommunens ambition är fortsatt att skapa bra gång- och cykelkopplingar mellan kommunens tätorter, vilket kommer att behandlas i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan. Trafiksäkerhetsåtgärder behöver beaktas om och när gång- och cykelvägar projekteras och anläggs.

Yttrande 3

Angående Svängen som jag skickat in synpunkt på tidigare. Vore det inte en utmärkt plats för en ny bit "Bygdeväg" (lik den som finns vid Stenbron nära Hälltorp)? Det hade förbättrat känslan för gående, cyklister och ridande (att de har en plats att gå/cykla/rida på) och hade givit bilister en känsla av att de behöver sänka farten och öka uppmärksamheten för att de behöver samsas med ovanstående. Har själv åkt på sträckan nära Hälltorp och tycker att den funkar hur bra som helst.

I samband med att man gör avsmalningar innan och efter Bygdevägsbiten får man också naturligt ner hastigheten, vilket skulle skapa bättre förutsättningarna för skolbusshållplatsen mitt i Svängen (vilket jag vet nu drivs som en fråga kommunalt). Jag vet att kommunen inte har rådighet över vägen. Men eftersom Länsstyrelsen skjuter ifrån sig problemet behöver kommunen ta stafettpinnen här. Principen Bygdeväg skulle även säkerligen med god framgång kunna appliceras inne i Norra Björke där hastigheten hos många bilister fortfarande är ett bekymmer (trots hastighetssänkning).

Kommentar:

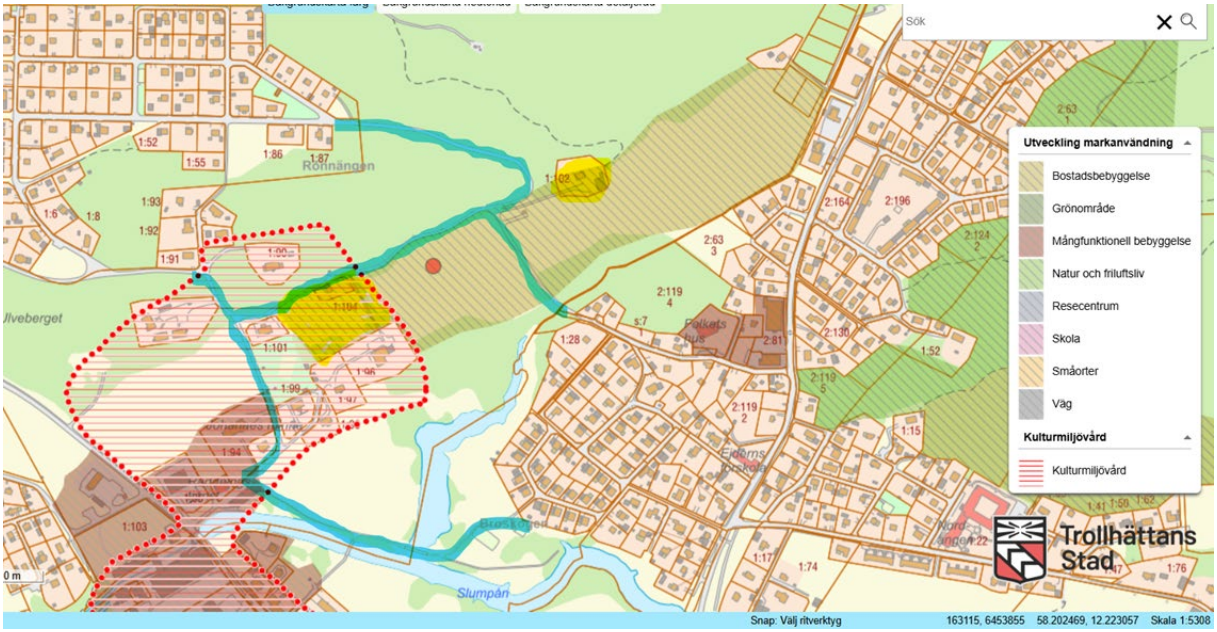
Kommunen delar tanken att en bygdeväg längs del av väg 2044 kan vara en potentiell lämplig lösning för att skapa bättre trafiksäkerhet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter. Som nämns i yttrandet har kommunen inte rådighet över vägen. Det är Trafikverkets väg så är det också de som avgör vad som är möjligt. Kommunen tar med sig frågan i framtida dialoger med Trafikverket.

Som information lyfter kommunen att Västra Götalandsregionen har, tillsammans med Trafikverket Västra regionen och kommunalförbunden, tagit fram ett informationsmaterial kring bygdevägar. I arbetet har en digital karta tagits fram som visar platser i länet med potential att anlägga bygdeväg; där vägen genom Norra Björke inte identifierats. Läs mer här: Bygdevägar för ökad cykelbarhet i Västra Götaland. En utmaning är att ett kriterium som anges för bygdeväg är att vägbredden ska vara 5–7 meter, vilket inte uppnås längs hela vägsträckan genom Norra Björke.

Yttrande 30 – Privatpersoner, 2025-06-01

Vi valde att bosätta oss i Sjuntorp då det har både det lantliga med naturen nära inpå knuten och närhet till affär, kollektivtrafik, skola m.m. Vi tycker det är tråkigt att man vill pressa in mer bostadområden och förstöra denna idyll. Hade vi velat bo i en tätort så hade vi bott kvar i

Trollhättan. Vi tycker det är viktigt att det finns olika alternativ för hur man vill bo. Vi har även upptäckt fel på området SB5 som sträcker sig in i område för kulturmiljövård. Sjuntorp 1:104 och 1:102 är också påverkade (konflikter är gulmarkerade). Den blåmarkerade linjen är ett populärt gångstråk för fotgängare, rastning av hund och ridskolor, just för att det är natur på båda sidor. Att bygga hus på den delen av SB5 skulle förstöra denna upplevelse och försvåra för folk att rasta sina hundar.

Kommentar:

Kommunen set fortfarande positivt på att tillskapa fler bostäder i Sjuntorp. Men inriktningen är att göra detta på ett sätt som tar hänsyn till befintliga värden i Sjuntorp, särskilt unika värden på platserna. Ytor som pekas ut för ny bebyggelse har minskat till granskningsförslaget, både i antal och areal.

Området som i samrådshandlingen benämndes SB5 har ändrats inför granskningen. Jämför med område SB2 i granskningsförslaget. Det nya området överlappar inte riksintresset för kulturmiljövård men angränsar fortfarande till det. Området angränsar även till det markerade gångstråket. I granskningsförslaget anges att särskild hänsyn ska tas till landskapsbilden, kulturmiljövärden och befintliga natur- och rekreationsvärden på platsen och i omgivningen om och när området utvecklas med bostäder.

Yttrande 31 – Privatperson, 2025-06-30

Angående Trollhättan Blackstorp 1:2 och 1:3.

Kort historik

Gården är omnämnd i skrifter sedan 1500-talet och byggnaderna är betecknade som särskild värdefull bebyggelse (PBL 8:13 och 8:17) med hänsyn till byggnationen och bevarandet av de välhållna byggnaderna. Gården har varit i samma familjs ägo under flera generationer och används för jord- och skogsbruk.

Angående Trollhättans stads plan att använda del av fastigheten Blackstorp 1:2 och 1:3 för bebyggelse: Jag motsätter mig det då detta skulle medföra ett betydande intrång i den verksamhet som bedrives på gården. Redan idag finns det på grund av gårdens belägenhet nära bebyggelse och med ett elljusspår på fastigheten ganska mycket hänsyn att ta vid jord-och skogsbruket i form av bland annat framkomlighetsproblem och boendes synpunkter på de åtgärder som måste vidtas i ett skogsbruk. En bebyggelse skulle i betydande omfattning minska möjligheterna att bedriva ett rationellt skogsbruk och därmed minska inkomstkällan att fortsättningsvis hålla byggnaderna i det välhållna skick som myndigheterna uttryckt.

Jag anser att det är av stor vikt att gården inte drabbas av ytterligare intrång och som jag anfört ovan motsätter jag mig att planerna med bebyggelse genomförs.

Kommentar:

Området (SB6 i samrådsförslaget) pekas inte längre ut för bostadsutveckling i granskningsförslaget. Möjligheten att pröva bostadsutveckling är fortsatt möjlig inom samhällsutvecklingsområdet. Läs mer om samhällsutvecklingsområdens innebörd i granskningsförslaget.

Yttrande 32 – Privatpersoner, 2025-07-13

Som ägare till en fastighet i Blackstorp, som länge varit i familjens ägo, vill vi framhålla att området alltid varit rekreationsområde, fina promenadstigar i anslutning till OK Flundrehof (orienteringsklubb). Viktigt för många att området är och förblir orört.

Kommentar:

Området (SB6 i samrådsförslaget) pekas inte längre ut för bostadsutveckling i granskningsförslaget. Möjligheten att pröva bostadsutveckling är fortsatt möjlig inom samhällsutvecklingsområdet. Läs mer om samhällsutvecklingsområdens innebörd i granskningsförslaget.

Yttrande 33 – Privatpersoner, 2025-07-09

Vi skriver för att uttrycka vårt starka missnöje och oro över den planerade nybyggnationen i vår gemensamma skog, belägen vid Blackstorp i Sjuntorp, vår skog är en värdefull naturresurs som inte bara är viktig för oss som lokalbefolkning utan också för den biologiska mångfalden, klimatet samt för vårt kulturella arv. Vi är djupt bekymrade över att denna nybyggnation kan:

- Skada de lokala ekosystemen och biologiska mångfalden
- Förstöra känsliga naturmiljöer och habitats för växter och djur
- Negativt påverka luft- och vattenkvaliteten
- Undergräva vår möjlighet att fortsätta förvalta och njuta av naturen med våra djur och husdjur, som är en del av vår identitet och hälsosamma livsstil med tillgång till både bär och svampplockning.

Och äldreboendet har flertalet människor som gärna tar sig ut på en promenad, vågar de gå ut när det planeras en huvudväg utanför huvudingången till äldreboendet?

Vi vill också poängtera att Eidars har misslyckats katastrofalt med just Hjortvägen utanför äldreboendet med 4 — 6 felparkerade bilar dagligen enligt anvisande skyltar (förbjuden parkering) nerkörda staket och påbackade bilar (jag har upplevt 6 påbackningar).

Vi önskar att beslutet fattas med full insyn och att all relevant information presenteras tydligt. Vi vill även att alternativa lösningar med hänsyn till naturen och lokalbefolkningen ska prioriteras i planeringsprocessen.

Vi begär att projektet granskas ytterligare, och att beslutet om nybyggnationen skjuts upp tills en bredare dialog med berörda parter har ägt rum.

Tack för att ni tar vårt brev i beaktande. Vi ser fram emot ett svar och en öppen dialog kring denna viktiga fråga.

Kommentar:

Området i fråga (SB6 i samrådsförslaget) pekas inte längre ut för bostadsutveckling i granskningsförslaget. Möjligheten att pröva bostadsutveckling är fortsatt möjlig inom samhällsutvecklingsområdet. Läs mer om samhällsutvecklingsområdens innebörd i granskningsförslaget. Om området i framtiden prövas för nybyggnation behöver påverkan på naturvärden, rekreationsvärden och vatten och luft att utredas och beaktas enligt gällande lagstiftning.

Under samråd och även under granskning för en översiktsplan presenteras förslag på utveckling. Det har aldrig funnits ett beslut att utveckla området med bostäder. Även när en översiktsplan antagits och vunnit laga kraft så uttrycker den en kommunal viljeinriktning för framtida utveckling och innebär inte i sig ett beslut att en viss utveckling ska ske.

Synpunkter om trafiksituationen på Hjortvägen framförs till AB Eidar Trollhättans bostadsbolag samt berörd förvaltning.

Yttrande 34 – Privatpersoner, 2025-07-09

Vi motsätter oss byggnation då det kommer att påverka oss negativt i flera avseenden, både under och efter iordningsställande av nytt bostadsområde. Blackstorp har en mycket speciell karaktär med närhet till grönområde med stigar för friluftsliv och speciell natur och djurliv. Det är dessa värden som oftast är grundorsaken till att man vill köpa hus och flytta till området. Det utgjorde ett mycket starkt skäl till att vi en gång flyttade hit.

Byggnationen kommer förändra områdets karaktär väsentligt, istället för att bo i närheten av ett lummigt grönområde kommer vi att hamna granne till ett nytt bostadsområde. Förändringen är inte rimlig, känslan av att bo i ett lummigt villaområde som präglas av lugn och småskalighet kommer att försvinna. Skogen på Blackstorp har stor betydelse för den biologiska mångfalden och viktig att skydda och bevara den nu och i framtid. Hotade djurarter riskerar att få sina boplatser förstörda.

Nordängen har sin huvudentré på Hjortvägen, bör därför vara en återvändsgata med tanke på alla som bor, besöker och jobbar där samt alla transporter till och från även folk som lämnar och hämtar på Nordängen. Det är mycket folk i rörelse på Hjortvägen med varierande handikapp, rörelsehindrade som behöver/kräver minimal trafik för att klara sig.

Kommentar:

Området i fråga (SB6 i samrådsförslaget) pekas inte längre ut för bostadsutveckling i granskningsförslaget. Möjligheten att pröva bostadsutveckling är fortsatt möjlig inom samhällsutvecklingsområdet. Läs mer om samhällsutvecklingsområdens innebörd i granskningsförslaget. Om området i framtiden prövas för nybyggnation behöver påverkan på naturvärden, rekreationsvärden, trafiksituationen samt stads- och landskapsbilden att utredas och beaktas enligt gällande lagstiftning.

Yttrande 35 – Privatpersoner, 2025-05-21

Jag tycker det är sorgligt att tillgängligheten till Liperedssjöarna har i stort sett försvunnit. När mina barn växte upp kunde de lösa fiskekort och man kunde åka in vid Alsjövägen fram till en parkering. Där fanns fint iordninggjorda grillplatser, bryggor. Det gick fint att bada och ta med picknickk-korgen. Nu är allt förfallet. Går inte komma åt sjön från något håll. Bommar överallt. Varför går det inte att åka in vid Scoutstugan? Går det att ordna något från gamla soptippen?

Bada kan man i Smörsjön men man kan inte ta bilen dit då det saknas parkering. Sedan har vi Gravlången, vår familjs älsklingssjö där vi hade en liten eka liggandes. Det fick man inte ha längre. Tillbommat för alla oss som älskade att åka en tur på sjön. Kunde man inte ha gjort på något annat sätt… tex ha krav på enbart eldrivna motorer, om det var där skon klämde. Går det att fixa parkering och iläggning på något annat ställe tex vid Råda? Det var ju alla sjöarna som man lockades av när man byggde här en gång i tiden.

Kommentar:

Granskningsförslaget avgränsas till att omfatta de mindre tätorterna. Synpunkterna berör områden som inte omfattas av granskningsförslaget. Områdena kommer i stället att hanteras i arbete med ny kommunövergripande översiktsplan, som också pågår. Översiktsplanen kommer inte ta ställning till specifika åtgärder men kan uttrycka en ambition och inriktning kring rekreation och friluftsområden.

Synpunkterna framförs till berörd förvaltning.

Som information lyfter kommunen att Sportfiskarna tidigare hade verksamhet i området kring Liperedssjöarna, men de är inte längre verksamma där. Vid Alsjövägen har det bommats med anledning av återkommande problematik med avstjälpning av skräp längre in på vägen. Området är nåbart med cykel och till fots. Trollhättans stad äger inte marken vid scoutstugan eller gamla soptippen. Smörsömlingen är inte en utpekad kommunal badplats och sjön kan nås till fots. Ålstadnäset vid Gravlången är inte kommunal mark. Vid Öresjö har kommunen ordnat möjlighet för att kunna lägga i båt.

Yttrande 36 – Privatperson, 2025-07-03

Jag skriver till er angående planerna på att ta ner mer skog (bland annat område SB6) i Sjuntorp för att ge plats åt nya bostadsområden. Jag skulle vill framföra min oro över denna utveckling och be er att noggrant överväga de långsiktiga konsekvenserna av ytterligare avverkning.

En av de största anledningarna till att vi valde att flytta till Sjuntorp var just närheten till skogen. Den erbjuder en livsmiljö med stora möjligheter för rekreation och friluftsliv. Detta skogsområde används flitigt av invånarna för promenader, motion och avkoppling, och många av stigarna knyter samman olika delar av skogen just här, vilket skapar ett sammanhängande nätverk för naturupplevelser. Att exploatera detta område skulle kunna ha en direkt negativ påverkan på livskvaliteten för många boende i Sjuntorp.

Skogen i Sjuntorp är dessutom en värdefull naturresurs som erbjuder viktiga ekosystemtjänster, såsom att rena luften, bevara biologisk mångfald och bidra till människors välmående. Området är hem för en mängd olika arter av både växter och djur, vilket även gör det till en viktig biologisk plats. Att minska skogsområdet skulle kunna leda till förlust av livsmiljöer och därför påverka den ekologiska balansen i området.

Utöver detta rinner en bäck tvärs igenom den planerade tomten, vilken fungerar som en naturlig avrinning för en stor del av skogsområdet. Denna bäck spelar en avgörande roll i att bibehålla den lokala vattenbalansen och förhindrar översvämningar, samtidigt som den bidrar till ett välmående ekosystem. Att exploatera området riskerar därmed att störa både vattenflödet och de arter som är beroende av det.

Jag har full respekt för det jobb ni gör och ert uppdrag att hitta lämpliga platser att kunna få Trollhättan att växa, men skulle vilja be er att fokusera på de alternativ som kan främja bostadsutveckling utan att kompromissa med skogens och naturens värde. Ser att ni identifierat flera sådana platser på kartan, platser där bostäder skulle kunna byggas utan att skada vår lokala skog och natur, något som då skulle gynna både samhället och naturen långsiktigt.

Jag hoppas att ni har möjlighet att ta hänsyn till dessa synpunkter och låta Sjuntorp få fortsätta att vara en plats där människor kan leva i närhet med naturen.

Jag ser fram emot att få ta del av era tankar och få information om hur ni planerar att ta hänsyn till miljöaspekterna i era beslut.

Kommentar:

Området i fråga (SB6 i samrådsförslaget) pekas inte längre ut för bostadsutveckling i granskningsförslaget. Möjligheten att pröva bostadsutveckling är fortsatt möjlig inom samhällsutvecklingsområdet. Läs mer om samhällsutvecklingsområdens innebörd i granskningsförslaget. Om området i framtiden prövas för nybyggnation behöver påverkan på naturvärden, rekreationsvärden, vattenhantering samt stads- och landskapsbilden att utredas och beaktas enligt gällande lagstiftning.

Yttrande 37 – Privatperson, 2025-06-15

Jag tycker det är jätteroligt att ni vill satsa på även landsbygden så HELA Trollhättan kan växa och utvecklas. Ni har ju satsat stort på badplatsen i Sjölanda, den är jättefin! Stort tack. Men vi skulle också önska en enkel brygga vid den kommunala badplatsen i Gravlången. Behövs inte mer än så. Tack! Sedan skulle Sjuntorp också behöva en stor gemensam lekplats centralt i Sjuntorp.

Kommentar:

Gravlången omfattas inte av granskningsförslaget. Synpunkten om en brygga vid den kommunala badplatsen framförs till berörd förvaltning.

Inriktningen för utveckling av lekmiljöer framgår i planförslaget men det tas inte ställning om specifik utveckling av lekmiljöer i Sjuntorp. Synpunkten om en stor gemensam lekplats centralt i Sjuntorp framförs till berörd förvaltning.

Yttrande 38 – Privatperson, 2025-07-03

Jag bor i Sjuntorp på en fastighet i närheten av område SB6. När jag flyttade hit var det för att bo alldeles intill skogen. Försvinner skogen och ersätts med bostäder är jag negativt inställd till er planering. Mina funderingar gäller hur vi som bor närmast området kommer att påverkas av eventuell byggnation på område SB6.

- Hur stor befolkning beräknas område SB6 för?
- Beroende på folkmängd i område SB6, hur kommer trafiken i Blackstorp att öka?, både under uppbyggnad och färdigställt med nya innevånare. Intressant att få veta era beräkningar då det finns många barn och äldre som rör sig i området.
- Var kommer bilväg/bilvägar till område SB6 att anslutas?
- Blir det begränsad tillgång till vägar/stigar för att komma till Rödjan med motionsspår för de som har angränsande fastigheter?
- Kommer alla träd att fällas och berg att sprängas bort i område SB6?
- Hur kommer beslut att informeras, jag visste inte om mötet i Lunnebergs bygdegård 27/5 utan blev informerad senare av en granne?

Som ni förstår känner jag en viss oro för planerad utbyggnad i ett skogsområde där vi njuter av promenader och plockar bär. Beroende på ert svar på mina frågor kanske jag blir något positiv.

Kommentar:

Området i fråga (SB6 i samrådsförslaget) pekas inte längre ut för bostadsutveckling i granskningsförslaget. Möjligheten att pröva bostadsutveckling är fortsatt möjlig inom samhällsutvecklingsområdet. Läs mer om samhällsutvecklingsområdens innebörd i granskningsförslaget.

Yttrande 39 – Föreningen Backstugans vänner, 2025-07-13

Från Föreningen Backstugans vänner vill framhålla följande synpunkter:

1. Vi finner det viktigt att man även i en översiktsplan kan identifiera viktiga kulturhistoriska miljöer vilket gör att framtida planering för exploatering, typ bebyggelse, redan på ett tidigt stadium tar hänsyn till dessa miljöer och ger dem större värde för hela den omgivande bygden.
2. Vad vi kan se i olika dokument gällande Upphärad i översiktsplaner för Trollhättan med mindre tätorter, så finns inte backstugan Kulla omnämnd. Backstugan Kulla är förklarat som byggnadsminne och utgör en viktig del av rekreationsområdet vid Upphärads motionsslinga.

Vi ser det som viktigt att backstugan Kulla omnämns för att möjliggöra hänsyn till backstugan som kulturmiljö inte minst vid eventuella framtida förändringar i närområdet.

Kommentar:

1. Hänsyn ska alltid tas till kulturmiljövärden enligt gällande lagstiftning, oavsett vad som framgår i översiktsplanen. I en översiktsplan ska sådana särskilt värdefulla byggnadsverk, allmänna platser och bebyggelseområden som avses i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen samt kommunens syn på vilka hänsyn som krävs för att tillvarata de särskilda värdena framgå. Kommunen kommer att redovisa detta för hela kommunen i ny kommunövergripande översiktsplan som det pågår arbete med. Detta görs alltså inte i den fördjupade översiktsplanen. Utöver gällande lagstiftning är inriktningen i den fördjupade översiktsplanen att värna befintliga kulturmiljövärden.
2. Backstugan berörs inte av granskningsförslaget. Byggnadsminnen är särskilt värdefulla enligt 8 kap. 13 § plan- och bygglagen och kommer att redovisas i ny kommunövergripande översiktsplan. Rekreationsområdet kring Backstugan föreslås fortsatt att vara rekreationsområde. Det finns inga förslag på konkreta förändringar i rekreationsområdet. Om sådana åtgärder kan påverka byggnadsminnet kommer detta att beaktas.

Yttrande 40 – Privatperson, 2025-07-13

Hyggesfritt skogsbruk

Planerna lyfter fram skogens betydelse för biologisk mångfald, rekreation och som källa till förnybara råvaror och ekosystemtjänster. FÖP anger att "hållbart jord- och skogsbruk" ska bedrivas med hänsyn till naturvärden och friluftsliv, men Hållbarhetsbedömningen (MKB) pekar på en brist på tydliga riktlinjer kring hur höga naturvärden ska säkerställas i framtida planering. MKB rekommenderar särskilt att andelen hyggesfritt skogsbruk bör öka, både i Trollhättan och regionalt. Detta tyder på att traditionella, mindre hållbara skogsbruksmetoder fortfarande kan förekomma, trots de uttalade miljömålen. MKB ser även en möjlighet att styra skogsbruket mot metoder som i högre grad beaktar biologisk mångfald. Tydliga riktlinjer som prioriterar hyggesfritt skogsbruk – både för kommunala och privata skogar – skulle därmed kunna stärka planens åtagande för biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Ödehus

FÖP lyfter fram vikten av att "ta vara på de resurser som redan finns, t ex ödehus eller tomma lokaler", vilket visar på medvetenhet om det outnyttjade bostadsbeståndet på landsbygden. Att återbruka dessa byggnader för nya invånare, eller omvandla dem till olika boendeformer, är ett hållbart alternativ till nybyggnation på obebyggda marker. Detta stärker även målet om en levande landsbygd genom att vitalisera befintliga samhällen och byggnader, och svarar mot behovet av "större variation av bostadstyper och storlekar".

Tågstation Upphärad

Kommunens plan pekar ut en ny tågstation i Upphärad som ett strategiskt mål för att möjliggöra kraftig tillväxt och utveckla orten till en "service- och knutpunktsort". Flera regionala rapporter ifrågasätter dock möjligheten att etablera stationen och den förväntade befolkningsökningen. Denna skillnad mellan kommunala ambitioner och regionala bedömningar utgör ett väsentligt hinder för

Upphärads planerade tillväxt och roll som nav. En tågstation i Upphärad skulle även gynna ett större regionalt område, inklusive närliggande kommuner som Alingsås, Essunga och Lilla Edet. Boende i exempelvis Sjuntorp har uttryckt att en station i Upphärad skulle vara mycket fördelaktig för deras resmöjligheter till Trollhättan och Göteborg. Trollhättans Stad bör därför verka för ett formellt samarbete och gemensamt påverkansarbete med dessa grannkommuner och regionen, för att visa på det bredare regionala behovet och stärka möjligheterna till politiskt och ekonomiskt stöd. Ett sådant samarbete kan bemöta argumentet om otillräckligt befolkningsunderlag genom att visa på en större upptagningsområde, i linje med målet att "Knyta samman Västra Götaland".

Landsbygdsliv kontra urbana tillväxtprinciper

Invånare i Trollhättans landsbygder uttrycker ofta en önskan om närhet till naturen, lugn, gemenskap, trygghet och möjligheten att äga en bostad med egen tomt. FÖP:s strategi att landsbygden ska "växa proportionellt mot centralorten" och att ny bebyggelse ska koncentreras till "befintliga mindre orter genom förtätning" innebär ett fokus på urbana boendeformer som radhus och flerbostadshus. Även om detta kan öka variationen av bostadstyper, riskerar det att stå i kontrast till den småskaliga karaktären som präglar många orter, exempelvis Väne-Åsaka. FÖP betonar att ny bebyggelse ska "ta hänsyn till landskapet och landskapsbilden" och anpassas till "befintlig bebyggelsestruktur", men det finns fortsatt anledning att bevaka hur urban förtätning påverkar landsbygdens karaktär och traditionella byggnadsformer.

Kommentar:

Granskningsförslaget har avgränsats till att enbart omfatta de mindre tätorterna. Landsbygden i övrigt kommer att hanteras i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan som också pågår. Med anledning av detta hamnar skogsmark, jordbruksmark med mera till stor del utanför ramen för den fördjupade översiktsplanen. Synpunkter kring detta kommer att beaktas i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan och bemöts inte här. Översiktsplanen ska ge vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Ställningstaganden om hur mark ska skötas eller rutiner för olika processer hanteras generellt sett inte i översiktsplanen. Men översiktsplanen kan motivera att sådana ställningstaganden tas fram utanför översiktsplanen för att uppnå planens inriktning och ställningstaganden.

Kommunen arbetar aktivt för att få till ett tågstopp i Upphärad. Detta inkluderar dialog med grannkommuner och regionala aktörer. Rapporten *PM Tågstopp i Upphärad* som togs fram som underlag till samrådsförslaget visar att det hade varit gynnsamt att anlägga en station i Upphärad.

Behovet av hänsyn till befintliga bebyggelsestrukturer och värden på platserna när orterna utvecklas redovisades i samrådsförslaget och framgår även av granskningsförslaget. Inriktningen är att bebyggelseutveckling i orterna ska ske med en variation av bostadstyper, inklusive fler villor som ofta redan präglar orterna.

Yttrande 41 – Privatpersoner, 2025-06-04

Vi klagade för några år sedan på att parkeringen vid Landbogården är för liten. Bilarna parkerades på gräsmattan så förslaget var att göra parkering där. Åtgärden blev att Eidar satte upp staket med försämrad parkering. Idag har flera lägenhetsinnehavare egna bilar. Personalens bilar får inte heller plats på parkeringen. Grannen Solgårdens personal och föräldrar, som lämnar och hämtar barn skall

också ha parkeringsmöjligheter. För besökare till Landbogårdens boende och aktiviteter för allmänheten finns det absolut ingen möjlighet att parkera idag.

Vi har länge klagat på att parkeringen vid bygdegården i Åsaka inte är asfalterad. Så fort det blir vått ute drar besökarna in grus på golvet i salen. Vid finare fester när gästerna är finklädda är det svårt att ta sig i bygdegården utan att smutsa ner skor och kanske byxor. Dessutom borde gräsmattan mot skogen göras om till parkering. Vid den träff ni arrangerade var parkeringen och vägen utanför full med bilar varför vi parkerade på gräsmattan. Det går inte när det är blött.

Pendelparkering för bussåkning finns inte nära någon hållplats. Gör en vid hållplats ”Stationsvägen”.

Cykelvägen är tydligen ingen idé att nämna. Det är tråkigt att bönderna inte släpper till mark. Det förblir lika farligt i framtiden att ta cykeln någonstans när man måste cykla på 42:an.

Kommunen måste påverka trafikverket om att bygga avkörningsfiler vid samtliga avtagsvägar från 42:an i Åsaka samhälle. En gångtunnel under 42:an vid Vänebyvägen har diskuterats under lång tid. Många barn passerar över vägen till skolbussen dagligen, Där är dålig sikt.

Landbogården är en stor fråga för oss i Åsaka. Är förslaget att bygga på en våning så lyckat på en 41 år gammal byggnad? Har någon funderat på var bilar skall parkeras? Skall gamla boende flyttas under byggtiden? Ett nytt trygghetsboende bör byggas på åkern norr om församlingshemmet mot Stationsvägen. Det bör byggas för olika former av boenden. Det skall vara ett centrum för all personal inom omsorgsvården. Gemensamhetsutrymme för aktiviteter samt kök och matsal måste finnas.

Kommentar:

Den fördjupade översiktsplanen hanterar inte parkering vid Landbogården och Åsaka bygdegård. Synpunkter om parkering vid Landbogården framförs till AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag som är fastighetsägare. Synpunkter om parkeringen vid bygdegården framförs till ansvarig förvaltning.

Möjligheten och nyttan i att tillskapa en pendelparkering som fångar upp Åsakas omgivning tas med i granskningsförslaget. Det tas inte ställning om exakt lokalisering.

Kommunen fortsätter arbeta för att få till en cykelväg mellan Väne-Åsaka och Trollhättans tätort. Kommunen har, bland annat, spelat in frågan om cykelväg mellan Åsaka och Gärdhem till Trafikverket i deras arbete med Regional plan för transportinfrastruktur. Trafikverket har beslutat om att lägga in denna sträcka i sin plan, vilket då handlar om en cykelväg längs det statliga vägnätet, alltså väg 42 och väg 2020 via Brunnered. Projektet är lägst prioriterat av alla åtgärder som listas för Fyrbodal i Regional plan för transportinfrastruktur och kommunen bedömer att det är oklart om och när detta skulle kunna genomföras.

Översiktsplanen hanterar inte trafikfrågor på en detaljeringsgrad att den innefattar ställningstaganden om specifika trafiksäkerhetsåtgärder. Synpunkterna om sådana åtgärder framförs till berörd förvaltning. Det generella värdet av trafiksäkerhetsåtgärder längs väg 42 läggs till i granskningsförslaget.

Den fördjupade översiktsplanen tar inte ställning om eventuell ombyggnad av Landbogården. Inte heller placering och utformning av nytt trygghetsboende. Synpunkten framförs till berörd förvaltning.

Yttrande 42 – Privatperson, 2025-07-07

Genomförandet av nya Landborgården är oerhört viktigt. Antingen nya lokaler i byn eller utveckling av befintliga byggnader. Dessutom förväntas av de flesta att köket och restaurangen återöppnas. En pendelparkering kan anläggas mittemot där Åsaka-Krokens Samfällighetsförening (gamla järnvägen) ansluter till RV 42. Där finns närhet till busshållplatser på båda sidor och sikten är inte begränsad för någon. En cykelväg som planeras bör anläggas intill RV42 mellan Åsaka och Brunnered och fortsätta till Gärdhem på den ena eller andra sidan. I framtiden kan även en cykelväg anläggas vidare till Mulltorpsrondellen. (Vänersborgs kommun). Vägverkets del i detta projekt verkar vara mycket begränsat men som det skrivits i andra inlägg kan kommunen söka pengar i slutet av året om det finns oförbrukade medel hos TRV. Nyproduktion av bostäder bör ske på marken intill Församlingshemmet för att få ett samhälle som är ihopbyggt. Även om det finns beslut att åkermark inte skall bebyggas går det att göra undantag. Den marken är svårodlad med dagens maskiner.

Synpunkt avseende Norra Björke. Anlägg en pendelparkering där RV44/47 möter infarten till N Björke. Nyproduktion av bostäder för alla åldrar måste genomföras.

Kommentar:

Den fördjupade översiktsplanen hanterar inte utformning och placering av eller verksamhet i enskilda byggnader, utöver behov av hänsyn till vissa värden på platsen.

Möjligheten och nyttan i att tillskapa en pendelparkering som fångar upp Åsakas omgivning tas med i granskningsförslaget. Det tas inte ställning om exakt lokalisering.

Kommunen arbetar för att få till en cykelväg mellan Väne-Åsaka och Gärdhem. Med osäkerheter kring markägande och väghållare behåller kommunen en fortsatt öppenhet för var en cykelväg kan placeras. Frågan har spelats in till Trafikverket i processen med ny Regional plan för transportinfrastruktur. Trafikverket har beslutat om att lägga in denna sträcka i sin plan, vilket då handlar om en cykelväg längs det statliga vägnätet, alltså väg 42 och väg 2020 via Brunnered. Projektet är lägst prioriterat av alla åtgärder som listas för Fyrbodal i Regional plan för transportinfrastruktur och kommunen bedömer att det är oklart om och när detta skulle kunna genomföras. Cykelvägar mellan tätorter berörs huvudsakligen inte i granskningsförslaget då det har avgränsats till de mindre tätorterna. Frågan kommer i stället hanteras i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan.

I granskningsförslaget görs bedömningen att jordbruksmark inom de så kallade samhällsutvecklingsområdena kan tas i anspråk till förmån för tätorternas utveckling. Läs mer om samhällsutvecklingsområdena i granskningsförslaget och kommunens resonemang om ianspråktagande av jordbruksmark i bilagan Hänsyn och planeringsunderlag. Åkermarken intill Församlingshemmet pekas ut för i huvudsak bostadsbebyggelse i den fördjupade översiktsplanen (se område ÅB1 i granskningsförslaget). Marken är i privat ägo och utveckling kräver privat initiativ.

Yttrande 43 – Lagmansered-Björke-Åsaka föreningsråd, 2025-07-09

Allmänt

Generellt ger planen ett positivt intryck, där det verkar finnas en gedigen ambition att ”komma ifatt” med service och infrastruktur för landsbygden och åtgärder i nom flera områden.

Det är glädjande! Men… det är *ambition* som visas här; det är viktigt att planen återspeglas i budget och handlingsplaner!

Det blir dessvärre inte fler rader med beröm, även om det omfattar större delen av dokumentet. Det ska ändå – återigen - framhållas att det finns många positiva inslag i planen, som givit oss lite framtidshopp!

Övriga synpunkter

Vi har sett politiska ambitioner förut, där den exekutiva grenen av kommunen, förvaltningarna, inte verkar ha delat den inriktning, som vi uppfattat från politikerna. I flera fall har dessa förvaltningar i all tysthet arbetat fram långt gångna planer på nedläggningar och nedskärningar av verksamhet ”utanför staden”…

Exempel:

- Förskolan/Fritids i Björke stängs 16 veckor/år(!),
- Nedläggning av Landbogården i Åsaka (***flera*** gånger…)

Det har hittills avvärjts efter kraftfulla protester. Vi hoppas därför att de i denna plan dokumenterade inriktning tydliggörs för berörda förvaltningar och kommer att ingå i förutsättningarna för deras arbete!

Kommentar:

En översiktsplan är inte är ett beslut om genomförande och finansiering. Översiktsplaner visar den kommunala viljeinriktningen för utveckling av mark- och vattenanvändningen och den fysiska miljön. Frågor om genomförande och finansiering hanteras i separata processer.

Kommunen är inte ensam aktör för att skapa den utveckling som framförs i den fördjupade översiktsplanen.

Torg

- **Åsaka**
  - *”Skapa ett tydligare centrum och entré till orten vid matbutiken och pizzerian ”*
  - Det finns redan naturliga samlingsplatser i Åsaka: Åsevi, bygdegården och hembygdsgården… ”torget ska kunna hysa konst och vara en naturlig inkörsport till orten…” Den är tänkt att förläggas vid Kryddlunds; det är osäkert om det är nedanför, mot vägen eller ovanför, vid sopsorteringen. I det första fallet kan man kanske räkna bilar på 42:an, i det senare fallet…?
    Med tanke på att i denna ändan av samhället är det färdigbyggt; det finns ett 20-tal villor, Landbogården och skolan här – inte så mycket liv på kvällstid, om man inte räknar kvälls-/natthandlare vid Kryddlunds och pizzakunder – och lite längre bort Åsevi.
    Nybyggnadsområdet som identifieras är ”Velanders gärde”, N församlingshemmet och skogs-/hagområdet NV Vänebyvägen och V Björkhem (Trollhättan Åsaka9:21). Det gör kanske att ”torget” hamnar lite ”off”…?
- **Björke**

- *”Tillkommande bebyggelsestruktur ska utgå ifrån Nossebrobanans struktur. Bebyggelsen ska även bidra till rumsbildning och stödja tillskapandet av ett gemensamt torg.”*
- *”Ett torg är en lämplig plats att placera offentlig konst och utsmyckning. ”*
- *”En utveckling av området bör även bidra till att visuellt sammankoppla torget med bygdegården och den lekplats som finns intill utvecklingsområdet NM1.”*
- Här ligger ”torget” mer centralt placerat i nuvarande och framtida bebyggelse och blir väl fd Weléns affärs gårdsplan. Den ska kopplas till *bygdegården*… men det är väl på Oscarshov, som folklivet är…?
  Alla småorter måste ha ett ***centrum***… men syftet är inte helt klart. Vad ska torget göra… ? Torg brukar ha en del att erbjuda… Så sett är kanske pizzerian i Åsaka rätt – kanske även affären. Kommer ett torg vid banvallen i Björke att konkurrera ut Oskarshov? De som samlas för att njuta av offentlig konst kanske inte blir så många… *Finns det andra, mer angelägna, saker att lägga pengar på, cykelvägar, t ex?*

Kommentar:

I arbetet med den fördjupade översiktsplanen har behov av mötesplatser och centrumpunkter identifierats och lämpliga ytor för sådana funktioner pekas ut i orterna. Planen tar inte ställning till den exakta placeringen, utformningen eller innehållet i framtida centrumfunktioner, mötesplatser eller parker. Sådana frågor behöver studeras vidare i kommande planering och utvecklas i dialog med boende, föreningar och andra berörda aktörer. Planförslaget ändras inför granskningen och fokus läggs på att beskriva funktionen snarare än potentiellt innehåll. De utpekade centrumpunkterna är inte tänkta att konkurrera med befintliga mötesplatser utan att komplettera dessa. Även befintliga mötesplatser kan utvecklas i enlighet med planförslaget.

Området kring Kryddlunds (ÅF1 i granskningsförslaget) har identifierats om en naturlig mötesplats och centrumpunkt i Väne-Åsaka. Området bedöms kunna bibehålla och utvecklas i den funktionen trots att området inte ligger helt centralt i orten.

Cykelväg/-ar

- *”Det finns potential att koppla Åsaka mot Trollhättan via den gamla banvallen, Nossebrobanan. Sträckningen passerar Gärdhem och kan där koppla på befintlig gång- och cykelväg in till centralorten.”*

Här verkar det som om Nossebrobanan nu är (var…) huvudspåret, men tanken verkar ha fått sig ett skott under vattenlinjen tidigt i juni, då ryktet säger att vid ett möte med berörda markägare fanns motstånd mot den lösningen.

Vi inväntar intresserat ytterligare information…

Det finns också de, som i en mer utvecklad och långtgående cykelvägsstrategi förordar en dragning Gärdhem-Brunnered (3,5km). Därifrån skulle det också anläggas cykelvägar längs Börslevägen till Rv44 (3,5km), längs Härstadvägen till Mulltorp (3km) och längs Rv42 till Åsaka (2km) och där via Nossebrobanan till Björke (6km).

Av dessa 18 km är bara Åsaka-Björke – någotsånär – separerad; det är alltså 12 km där ny cykelväg skulle anläggas längs med befintlig väg. Om vi ser exemplet Glösemosse, är det kanske tveksamt om ens våra barnbarn får uppleva färdigställande av detta cykelvägnät… Även med Nossebrobanan som

huvudalternativ, kan man nå Brunnered via Lerumsvägen (1,8km); i och för sig oskyddat längs Rv42, 800m .

Rent transportekonomiskt är avståndet Götalunden-Åsaka, om banvallen kan utnyttjas hela vägen, ca 8,5 km; via Brunnered blir sträckan ca 2 km längre. Ett problem (?) är att cykelvägsbron över Lillebäck ligger N vägen, Det betyder att, om vägen inte ska korsas, så kommer N vägen att ligga i Härstad, dvs Vänersborgs kommun. Men det är kanske inte ett problem?

Om man får till cykelväg mellan Halvorstorp och Bryggumskrysset, har Björke åtkomst till Trollhättan via Rv44, Håsten-Bryggum 9 km och Bryggum-Thn station 5 km Nossebrobanan mellan Björke och Åsaka är nu i gott skick igen, så möjligheten för oskyddade trafikanter att röra sig mellan orterna är god. I år ska, enligt löfte, återstoden av banvallen till Frambo-gränsen åtgärdas.

I samhällena uttalas ambitionen att skapa tryggare färdvägar för oskyddade trafikanter och där har vi väl inte ”problematiken” med att Trafikverket är inblandat. Där har alltså kommunen det helt i egna händer, men det behöver också ske i närtid!

Vi vet -tror oss i alla fall att veta… - att Grästorps kommun, sedan flera år, bygger på egen finansiering, för att mot slutet av året söka ”överblivna medel” för cykelvägar från Trafikverket. Konceptet verkar framgångsrikt; man kan lätt se hur cykelstråken växer fram, parallellt med landsvägarna. Kanske något för Trollhättan att överväga och undersöka?

Kommentar:

Granskningsförslaget har avgränsats till att enbart omfatta de mindre tätorterna. Cykelkopplingar mellan orter kommer hanteras i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan som också pågår. I översiktsplanen uttrycks ofta en vilja att tillskapa bättre förutsättningar för cykel mellan två platser; lokalisering av nya vägar kan ofta behöva utredas vidare.

I området kring Väne-Åsaka och Norra Björke så arbetar kommunen för tillfället med att få till och förbättra cykelvägar mellan Gärdhem-Åsaka, Åsaka-Norra Björke, samt Norra Björke-Rv 44/47. Dessa ses som prioriterade.

Kommunen är öppen för att se över olika möjligheter att finansiera cykelvägar.

Skola/Förskola/Dagis/Fritids

Att kommunen säkrar att den grundläggande kommunala servicen är väl en självklarhet, men det kanske finns olika syn på vad en sådan omfattning är..?

ÅM2 Åsaka skolområde

- *För området ÅM2 gäller, utöver generella ställningstaganden:*
  Utveckling av skolverksamheten. Plats att utvidga skolgården och/eller möjlighet att tillskapa exempelvis en fritidsgård eller mötesplats för äldre barn och ungdomar.
- *Skapa en kvalitativ utemiljö, utveckla grönskan och minska de hårdgjorda ytorna.*
- *Möjliggör för andra typer av användningar ifall skolverksamheten inte har behov.*

”Utveckling av skolverksamheten” låter ju bra? ”tillskapa exempelvis en fritidsgård” också? Men utan en tillbyggnad – som kostar – bör det betyda att annan verksamhet måste ge sig – och den enda andra verksamheten som bedrivs i skolan är ju skolgång/undervisning.

Och sedan kommer *” Möjliggör för andra typer av användningar ifall skolverksamheten inte har behov.”…*

Varför skulle inte skolverksamheten ha behov…?
HT-25 börjar åk6 på Lyrfågelskolan. Kommer det att följas av att åk5 också flyttar och sedan åk4…?
Då har vi en lågstadieskola kvar, och då finns det plats för annan verksamhet…
Finns ännu ej kommunicerade planer?

Alla minns de ”folkupprop” som förorsakades av planer på att flytta elever från Upphärad till Sjuntorp, eller byggandet av en för stor skola på Sylte, som också skulle kunna rymma Velanda-eleverna… Nu är det i båda fallen överspelat, men liksom omsorgsförvaltningens försök till nedläggning av Landbogården, är det alltid oroväckande kort tid mellan när planerna blir offentliga och när de ska beslutas…
Behöver vi frukta att det är något sådant vi ser igen…?

Samtidigt finns det alarmerande indikationer på att utbildningen i Åsaka har kvalitetsbrister: När eleverna börjar på Lyrfågelskolan, ser föräldrarna uppenbart eftersläp gentemot de nya klasskamraterna. Nu ska en översyn av grundskolorna ske. Säkert har kommunen tydliga kriterier – kanske t o m mätetal – som vidimerar eller motsäger föräldrarnas upplevelser. En kvalitativt högtstående skola kan ju vara ett av kriterierna för att flytta till Åsaka eller Björke, så därför är det viktigt att skolan är en sådan. Ett tillräckligt elevunderlag – genom inflyttning och nybyggnation – ökar förutsättningarna för detta. Därmed blir ett säkrande av utbildningens kvalitet en del av FÖP:en.

Framtidsbild Norra Björke 2050

- *…” Orten föreslås fortsatt primärt ha en roll som boendeort, vilket innebär att tätorten kommer att ha en beroenderelation till övriga tätorter, till staden och grannkommuner gällande tillgång till samhällsservice och arbetsplatser.* ***Befintlig service, förskola och fritids, är betydande för orten och vid utveckling eftersträvas att denna bibehålls*** *samt att möjliggöra för ny service i mindre skala.*
- *”Bibehålla befintlig service och möjliggör för en småskalig utveckling av service.”*

Under våren uppkom diskussion om Björke fritids: Man behövde stänga över semestern. Det kan man ha förståelse för, men när det visade sig att ”semestern” inte var en fem-veckors semesterperiod, utan hela sommarlovet och därtill alla upptänkliga skollov, blir det mer förvånande. 16 veckor är en tredjedel av året… nalla lite till och det är mindre än halva året, och man kan väl inte ha en verksamhet, som ändå bedrivs på annan plats huvuddelen av året…?

Exemplen ovan – även referenserna till Upphärads och Velandas skolor - ***och*** försöken att lägga ner Landbogården – *i alla fallen med minimal föregående kommunikation…* – sätter sina spår: Misstänksamheten mot förvaltningarnas modus operandi är – kanske onödigtvis? – stor.

Vi hoppas därför att det bakom den ”utvecklade verksamheten” ***inte*** finns – ännu så länge okommunicerade – planer på avvecklad verksamhet och att man via politisk styrning kan hålla samman en övergripande målbild.

Kommentar:

Området ÅM2 i samrådsförslaget tas bort i granskningsförslaget. Det ersätts av ett generellt ställningstagande att inom samhällsutvecklingsområdena ska mark i anslutning till skolor och förskolor inte tas i anspråk för annat ändamål än för skolans/förskolans verksamhet. Syftet är att undvika att potentiella framtida behov av utökning av skol- och förskoleverksamheten inte ska hindras av att mark har tagits i anspråk för annat ändamål.

Kommunen förstår förhållande mellan kvaliteten på skolverksamheten och intresset att bosätta sig i närområdet som förförs i yttrandet. Den operativa skol-, förskole- och fritidsverksamheten berörs dock inte i översiktsplanen. En översiktsplan ger vägledning om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Synpunkter om skolverksamheten i Åsaka skola Björke fritids framförs till berörd förvaltning.

Bostäder – för alla: yngre – äldre -barnfamiljer

Slutsatserna är samstämmiga för båda orterna: det finns inte små billiga hyresrätter att ha sitt första boende i som ung och det saknas ”reträttlägenheter” för äldre, om/när man inte orkar med omfattande trädgårdsskötsel, snöskottning, mm. På köpet får man stimulerande umgänge, som faktiskt är bevisat är nyttigt!

Björke:

- *Möjliggöra för en blandning av bostäder och bostadstyper med fokus på **underrepresenterade** målgrupper. Det finns behov att utveckla bostäder anpassat för **äldre och unga vuxna**.*

Åsaka

- *Här utvecklas en blandning av boendeformer och upplåtelseformer med fokus på det som är **underrepresenterat**. Det finns ett behov av att möta målgrupperna **äldre och unga vuxna**, vilket kan göras genom att tillskapa bostäder som exempelvis är i olika storlekar, lättskötta, erbjuder sociala möten och aktiviteter.*

Slutsatsen att behovet finns, kan man väl dra av att varken lägenheterna längs Vänebyvägen eller vid Landbogården står tomma.

Finns ”kommersiellt” intresse för ett sådant byggande, eller måste det till direkt involvering av kommunen, via Eidar?

Sedan har vi den andra delen, ”institutionsboende”. Vi har slagit ner två försök från omsorgsförvaltningen att lägga ner Landbogården. Behövs det, klarar vi nog några matcher till…

I geriatrikretsar är det stora värdet av att de sista åren få vistas i känd omgivning väl känt, även om vård-/tillsyns-behovet under för undan ökar. Att kunna dela referenser om platser, personer och händelser

Man kan inse att vårdhem för de allra sjukaste, när det närmar sig lasarettsvård, har skalfördelar. Vad som saknas idag är något mellan de avancerade institutionerna och det helt egna boendet, där man inte har en lägenhet, utan ett rum. Man sköter sig själv till en viss del, men har lätt tillgängliga servicemöjligheter och tillgång till social samvaro och aktiviteter. Detta påminner något om gamla tiders ålderdomshem, något som övergivits, men som kanske ska övervägas igen?

Kommentar:

Inriktningen att eftersträva en variation av boendeformer och bostadstyper kvarstår i granskningsförslaget. En bedömning har inte gjort av kommersiella intressen och var kommunen kan behöva kliva in för att åstadkomma en viss utveckling. Översiktsplanen tar inte ställning till vilka aktörer som ska driva en viss utveckling eller specifika projekt. Det tas inte heller ställning till hur verksamheter ska bedrivas i översiktsplanen.

Befintlig infrastruktur/service/entreprenörer

Björke

- *Bibehålla befintlig service och möjliggör för en småskalig utveckling av service.*
- *Befintlig service, förskola och fritids, är betydande för orten och vid utveckling eftersträvas att denna bibehålls samt att möjliggöra för ny service i mindre skala.*

Åsaka

- *Inom utvecklingsområdet föreslås en tätare bebyggelsestruktur med plats för olika funktioner och användningar så som handel, kontor, bostäder och offentliga mötesplatser.*
- *Studera hur ytan kan möjliggöra för ett torg och samtidigt parkeringsplats för de funktioner och den service som etablerar sig här…*
- *Möjlighet att utveckla småskalig service…*

Bibehålla service och utveckla ny service…För att den ska bära sig, krävs omsättning och här kan ju kommunen hjälpa till i betydligt högre omfattning!:

Om man i Åsaka tillerkänns beledsagad promenad, *får denna absolut inte inbegripa ett besök i affären!?* När omsorgsförvaltningen hjälper till med inköp via en app, sker de *inte* hos Kryddlunds. På så sätt bidrar kommunen till at erodera den service som finns…

Utnyttja ortens entreprenörer för snöröjning och annan entreprenadverksamhet – det kan ju gälla både nybyggnad och reparation/underhåll! Det är bra att förbättra möjligheterna att utveckla småskalig service, men lika viktigt – kanske t o m viktigare! – att bidra till att servicen kan bibehållas.

Det kan i någon mån vara förståeligt om de enskilda förvaltningarna utifrån sina primära mål har en snävare syn på sina uppdrag, men politikens synfält är - eller borde åtminstone vara – vidare!

Övrigt

- Vi noterar om Vänebyvägen:
  ”Vänerbyvägen (felstavat!) är ryggraden som håller ihop tätorten i nord-sydlig riktning. Längs med vägen ligger olika målpunkter så som bygdegården, lekplats, Nossebrobanan, kyrkan, livsmedelsbutik, förskola, skola och rekreationsområde”
  I texten om Nossebrobanan finns inget nämnt om ”målpunkten” *hembygdsgården*, som vi faktiskt tror är lika frekventerad över året som bygdegården… Ligger den på ”fel sida vägen”?
- Även om fokus på nybyggnation är på sidan V Rv42, finns boende på andra sidan. Att etablera säkra övergångar över Rv42 är viktigt och ett starkt önskemål/krav.
- Pendelparkeringarna behöver skapas. Även om turtätheten kanske inte är optimal, ger det ändå bättre förutsättningar för att utnyttja kollektivtrafiken.

Kommentar:

Den fördjupade översiktsplanen tar inte ställning till den operativa verksamheten inom kommunens förvaltningar. Inriktningen i planförslaget är att skapa förutsättningar för service i tätorterna, i de avseende som berör hur mark och vatten används och den byggda miljön. Synpunkter om den operativa verksamheten framförs till berörd förvaltning.

Granskningsförslaget har avgränsats till att omfatta de mindre tätorterna. Hembygdsgården ligger utanför planområdet och berörs därför inte i planförslaget. Behov av trafiksäkerhetsåtgärder längs väg 42 lyfts i granskningsförslaget. Ställningstaganden om specifika åtgärder görs inte.

Möjligheten och nyttan i att tillskapa en pendelparkering som fångar upp Åsakas omgivning tas med i granskningsförslaget. Det tas inte ställning om exakt lokalisering.

Yttrande 44 – Privatperson, 2025-07-13

Angående Åsaka och det område ni har angivit som ÅM2, en tredjedel av det området tillhör min fastighet, en annan tredjedel äger kommunen men för att kunna få åtkomst till den delen behöver man anlägga en väg antingen på åkermark eller på min fastighet. Och skulle man bygga en fritidsgård där så får jag fritidsgården så gott som rätt i mitt vardagsrum, något jag inte skulle uppskatta. Den sista tredjedelen ägs också av kommunen, den som idag används som parkering. Ska ni satsa på skolverksamheten eller en fritidsgård i Åsaka borde ni utvevkla befintliga byggnader istället och utveckla det som idag är skolgård. Eftersom det som idag är inom kommunal verksamhet i Åsaka inte sköts 100 procentigt så är det inte rimligt att utöka ytan, satsa istället på att rusta upp de ytor som redan finns.

Kommentar:

Ytan som i samrådet omnämndes som ÅM2 tas bort i samrådsförslaget. Den ersätts med ett generellt ställningstagande om att inom samhällsutvecklingsområdena ska nybyggnation i anslutning till skolor och förskolor hanteras restriktivt för att inte skapa sämre förutsättningar att på sikt utveckla verksamheterna. Läs mer om samhällsutvecklingsområden i granskningsförslaget. Frågor om skötsel hanteras inte i översiktsplanen. Synpunkter om skötsel och behov av upprustning framförs till berörd förvaltning.

Yttrande 45 – Privatperson, 2025-07-01

Parkeringsplatser

Jag har räknat parkeringsplatser för boende och besökare till Landbogården. Det finns 24 platser vilket innebär att det finns inte tillräckligt med platser för ordinarie verksamhet på Landbogården och förskolan Solgården. Det innebär att det blir otillåten parkering på gatorna intill. När besökande till Mötesplatsen kommer till Landbogården finns det ingen möjlighet att hitta en parkeringsplats.

Växtlighet

Växtligheten sköts dåligt vilket innebär att många lägenheter får för lite ljus in. Buskage och träd måste klippas och kanske tas bort. Det finns blomsterlådor som inte planterats i på de senaste två åren. Varför sköts det inte lika bra här som på boenden i tätorten.

Asfalt

Det finns en bula på asfalten utanför bostadslängan mot Vänebyvägen pga rötter till närstående träd. Boende har blivit lovade att denna bula skall tas bort redan för två år sedan, men inget har hänt. Bulan kan lätt orsaka fallolyckor. Även asfalten på gångvägen till affären är i mycket dåligt skick.

Tak över gångväg

När taken tvättades på husen försökte entreprenören även att tvätta taken över gångvägarna. Det gick inte eftersom plasten var för skör. Här måste taken bytas för de smutsiga taken gör att det blir mörkt inne i lägenheterna. Lampan måste tändas under hela dagarna när hyresgästen skall läsa.

Laddstolpar

När kommer laddstolpar för boende och besökare?

Jag hoppas att ni respekterar och verkställer alla förslag och synpunkter som kommer in från allmänheten.

Kommentar:

Den fördjupade översiktsplanen är ett övergripande dokument som anger inriktningen för hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Frågor som rör drift, skötsel och underhåll behandlas inte inom ramen för denna plan. Synpunkterna framförs till berörd förvaltning och fastighetsägare som ansvarar för dessa frågor.

Yttrande 46 – Privatperson, 2025-06-04

Jag anser att det är väldigt bra om den gamla banvallen för Nossebrobanan, mellan Åsaka-Gärdhem-centralorten utvecklas som ett viktigt gång- och cykelstråk. Det är bra om en cykelväg byggs så snart som möjligt och att sträckningen går längs den gamla banvallen så det blir så kort sträcka som möjligt att cykla eller gå mellan Åsaka samhälle och centralorten i Trollhättan. Då tar det rimlig tid att cykla till jobb, skola och stadens utbud inne i Trollhättan.

Kommentar:

Granskningsförslaget avgränsas till de mindre tätorterna. Landsbygden i övrigt kommer att hanteras i arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan, som också pågår. Frågor om gång- och cykelvägar kommer att hanteras i den processen. Inriktningen är fortsatt att skapa goda förutsättningar för gång och cykel mellan Åsaka, Gärdhem och Trollhättans tätort.

Kommunen har haft dialog med berörda fastighetsägare för att skapa en gång- och cykelväg längs delar av banvallen. Det saknas fortfarande samförstånd mellan kommunen och fastighetsägare för att få till en sådan koppling. Kommunen har, bland annat, spelat in frågan om cykelväg mellan Åsaka och Gärdhem till Trafikverket i deras arbete med Regional plan för transportinfrastruktur. Trafikverket har beslutat om att lägga in denna sträcka i sin plan, vilket gå handlar om en cykelväg längs det statliga vägnätet, alltså väg 42 och väg 2020 via Brunnered. Projektet är lägst prioriterat av alla åtgärder som listas för Fyrbodal i Regional plan för transportinfrastruktur.